

Entrevista amb el Dr. Paulino Castells, autor del llibre «La família, ¿està en crisi?»

«La fecundació 'in vitro' serveix per tenir nens 'a la carta'»

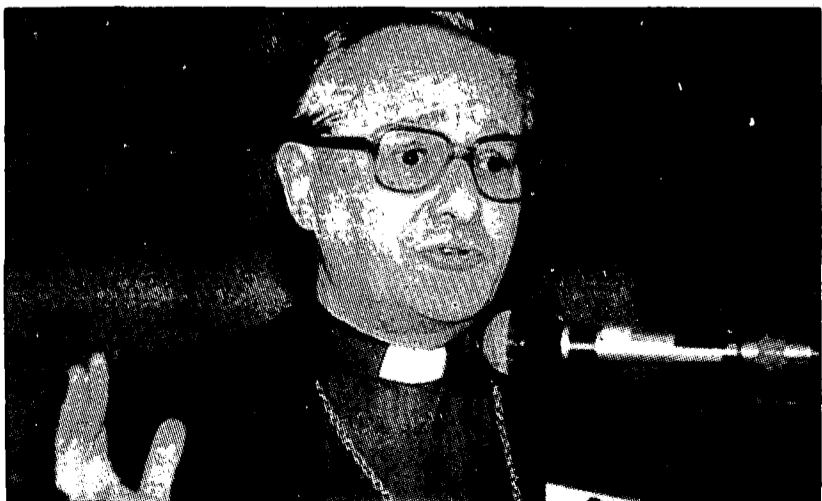
La fecundació *in vitro*, que va començar sent un procediment per ajudar els matrimonis estèrils va camí d'aconseguir nens *a la carta*. «Hi ha molts nens per adoptar i tampoc passa res per no tenir fills», així s'expressa el Dr. Paulino Castells en l'entrevista que ha fet Glòria Carrizosa per al nostre setmanari. Aquest metge barceloní acaba de publicar *La família, ¿està en crisi?*, un llibre en el qual planteja com la família tradicional ha d'evolucionar en consonància amb les transformacions de la societat.

Entrevista a pàgines centrals. Sobre el tema de la fecundació in vitro, també es pot veure el «Llindar» del nostre director a la pàg. 1 del quadern «Afinant»

Després d'una breu cerimònia en memòria dels set monjos trapencs assassinats el mes de maig passat

Els integristes assassinen el bisbe d'Oran

Mons. Pierre Claverie

La nit de l'1 d'agost va ser assassinat Mons. Pierre Claverie, bisbe d'Oran (Algèria), molt a prop de la seva residència. Claverie va morir a causa d'una explosió, segons van apuntar fonts eclesiaístiques d'Alger. El bisbe havia assistit a una breu cerimònia en memòria dels set monjos trapencs assassinats el mes de maig. En aquest acte també va ser-hi el ministre d'Afers Exteriors francès, Hervé de Charette, que era de visita a Algèria.

Claverie, una de les principals figures de l'Església a Algèria, és el primer bisbe

assassinat pels fonamentalistes islàmics. Amb la seva mort s'eleva a 19 el nombre de religiosos morts a Algèria a mans d'aquests grups fanàtics des de 1993. Durant el segrest dels monjos trapencs, Mons. Claverie havia declarat: «Succeeixi el que succeeixi, l'Església no deixarà Algèria. No és quan el país està malalt que l'hem d'abandonar». Mons. Claverie va publicar fa uns mesos *Cartes i missatges d'Algèria*, uns textos que donen un preciós testimoni de la vida de la petita comunitat cristiana algeriana.

SUMARI

6 Els canvis de l'Església polonesa vistos per Mons. A. Kwasniewski

10 Ampliació dels cursos de formació de la Delegació de Joventut de Barcelona

11 Segons «Kairós», és impossible viure amb el salari mínim

17 La Bíblia en la literatura de Josep Carner

Editorial

Economia i país: aires de renovació

Quelcom es mou, darrerament, en el camp de la política, que va més enllà del que és estrictament polític. ¿Podem esperar una reorientació cap als valors humans fonamentals que envigoreixi èticament la nostra societat i la salvi de l'excés de pragmatisme, de la resignació davant la injustícia, del recurs al benestar individualista i immediat? O no sortirem dels habituals jocs d'esgrima entre partits i a l'interior de cada un d'ells?

Per un costat, la polèmica sobre l'estat del benestar ha remogut qüestions que semblaven aparcades.

És un tema en el qual apareixen unes afirmacions clares que gairebé ningú no discuteix: cal ajustar el dèficit a la normativa de Maastricht, es fa inevitable, per tant, una reducció de la despesa, els anys que vénen hauran de ser d'austeritat... Però unes altres, d'interès vital, resulten confuses o contradictòries: com es farà la reducció de la despesa? Sobre qui recaurà l'estalvi? Mantindrem, si més no, les prestacions socials existents? La diversitat de crite-

ris, fins i tot de criteris oficials, sobre la conveniència de noves formes de pressió fiscal i sobre la congelació dels sous dels funcionaris desorienta i sembla terrors. Si les primeres afirmacions sobre la reducció que cal fer semblen indiscutibles, cal que les segones sobre com aquesta ha de ser portada a la pràctica siguin escrupolosament analitzades, acordades amb sentit de justícia i explicades sense ambigüitats.

Escau aquí recordar la importància de la doctrina social de l'Església en un moment en el qual fàcilment es passa de la valoració de l'economia de mercat, després del fracàs d'altres experiències, a una apologia indiscriminada dels postulats liberals més exacerbats i inadmissibles. Textos com ara la carta encíclica *Centessimus annus* de Joan Pau II mereixen una lectura —o relectura— reflexiva en les actuals circumstàncies.

Per un altre costat, sembla que entrem en una fase d'anàlisi renovadora del discurs nacionalista, tan important a

Catalunya. Dues notícies recents en són indicatiu: les consultes sobre el tema que porta a terme, més enllà de les files del partit, Convergència Democràtica, amb vista al seu proper congrés, i un parlament de Duran i Lleida, esdevingut objecte d'àmplia polèmica.

Són especialment suggerents —i indefugibles— alguns punts d'aquesta conferència del líder demòcrata-cristià: la necessitat de verificar la vigència d'alguns conceptes; la pluralitat real del país, no sempre prou reflectida en el discurs polític oficial; la necessitat d'un projecte de país que pugui ser compartit des de tota la pluralitat ideològica; la connexió social de la proposta nacionalista amb els sectors econòmicament més febles; l'aportació del racionalisme al bé comú en les noves circumstàncies d'aquest cap de segle.

També aquí escau suggerir una relectura del document *Arrels cristianes de Catalunya* que conté nuclearment l'actualització del pensament de Torras i Bages, del qual aviat celebrarem el 150 aniversari del naixement.

Tribuna

Parelles de fet

José Delicado

Arquebisbe de Valladolid

Un recent estudi sociològic indica que el 65 per cent dels espanyols veu bé que les parelles visquin juntes sense estar casades. Això no vol dir que hi hagi aquest percentatge de parelles que visquin així, ni tan sols que siguin moltes les parelles de fet, sinó que els enquestats mostren aquesta disposició tolerant. Quan s'adverteix que no ens hem de convertir en jutges de la conducta dels altres perquè la vida és molt complicada, s'afegeix un petit matís interessant. Jesús ens diu a l'Evangeli: «No jutgeu i no sereu jutjats». No tenim dret a condemnar ningú, tot al contrari: el cristià ha d'estimar tot hom.

Però el problema en la societat actual versa sobre la veritat, si podem saber què és bo i què no ho és. Plantejada així la qüestió, a part de la comprensió sobre les persones, el cristià té referències molt concretes i precises per descobrir la veritat del recte comportament moral. I això des de l'Evangeli, des de els orígens de la predicació de Jesús, que convidava a la conversió, seguint

les ensenyances apostòliques o les patristiques i continuant amb la Tradició catòlica interpretada pel Magisteri.

La sexualitat i el seu exercici amorós, segons la raó i la revelació, constitueixen un valor positiu quan reuneixen les condicions d'un amor autèntic: de recíproc oferiment de la parella, exclusiu en la fidelitat, obert a la vida segons la seva naturalesa i socialitzat, perquè entra en joc el bé d'altres persones: els fills. No és un assumpte individualista, ni tan sols de dos, sinó triangular, pels fills; fruit natural d'aquest amor, i encara circular, perquè d'alguna manera interessa a la societat pels drets i deures. Aquest amor socialitzat pel baptisme és eclesial i sacramental, la qual cosa suposa un plus d'amor, llum, energia en Crist, que és la gràcia sacramental i el recolzament de

la comunitat eclesial.

En aquesta perspectiva, queden desqualificades no sols la fornicació, com diu Sant Pau als corintis (1 Cor 6,12-20), sinó també les relacions prematrimonials, ja que encara no reuneixen aquestes condicions d'un amor definitiu, fidel, exclusiu, fecund i sacramental. No es tracta d'un amor a prova, del que es pugui desistir, o només d'un amor sentiment, que per si mateix pot ser efímer i superficial. El gest de l'amor definitiu i total que atorga el dret a les relacions sexuals no és propi del festeig, sinó del matrimoni. L'amor conjugal té unes conseqüències públiques que transcendeixen la pura esfera privada: la procreació exigeix ja el respecte als drets d'altres éssers humans diferents de la parella. El creient cristià, quan es parla del sagrament del matrimoni, entén que no és una pura cerimònia o acte burocràtic o social, sinó una exigència de la mateixa aliança matrimonial a la qual va annexa la gràcia de Crist, és a dir la possibilitat de

comptar amb ell, a fi que aquest amor creixi i perduri i es faci fecund també en l'atenció educadora i amorosa als fills, perquè ells puguin madurar també d'una manera humana i cristiana.

Els costums i la publicitat poden anar canviant els models de família i els valors: poden fer persuasives les crítiques que es fan a les famílies ben constituïdes, però només per als que no tinguin l'adequada formació de la fe i en la vida cristiana. Hi ha llibels contra la família de títols que s'han fet famosos en una societat que pretén justificar-se. Però el cristià ha de saber que no el justifiquen les opinions dels altres, ni tan sols les de major extensió i orquestració, sinó la paraula i la gràcia de nostre Senyor Jesucrist. Un estudi sobre certes persones famoses dedicades a l'espectacle diu que «quasi totes comparteixen un passat ple de relacions trencades i fugides cap endavant a la caça d'uns grams de felicitat»: separacions, baralles i, a vegades, reconciliacions, se succeeixen a tota velocitat en el planeta de Hollywood. I aquest planeta apareix també a les revistes del cor espanyol. Pensem quin és l'horitzó de comportament en la publicitat que sembla imposar-se i qui són els que l'assenyalen com si fós una meta normal.

Tot i això no jutgem les persones, però sí que hem de discernir on es troba la veritat.

L'amor conjugal té unes conseqüències públiques que transcendeixen la pura esfera privada: la procreació exigeix ja el respecte als drets d'altres éssers humans diferents de la parella.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, Marta Puyol, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupeña, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Redacció, administració, publicitat i autoedició: C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Ha passat quinze dies de descans, amb passeigs, lectura i pregària

Les vacances del Papa

LORENZAGO DI CADORE (Itàlia).— Com cada any, el papa Joan Pau II ha descansat uns dies entre les muntanyes per recuperar energies. «Una setmana més que en anys anteriors»; han manifestat els seus col·laboradors. Potser per disposar-se a cobrir una nova etapa del seu «tour» personal cap a la meta somniada: culminar el seu pontificat deixant l'Església a les portes del tercer mil·lenni.

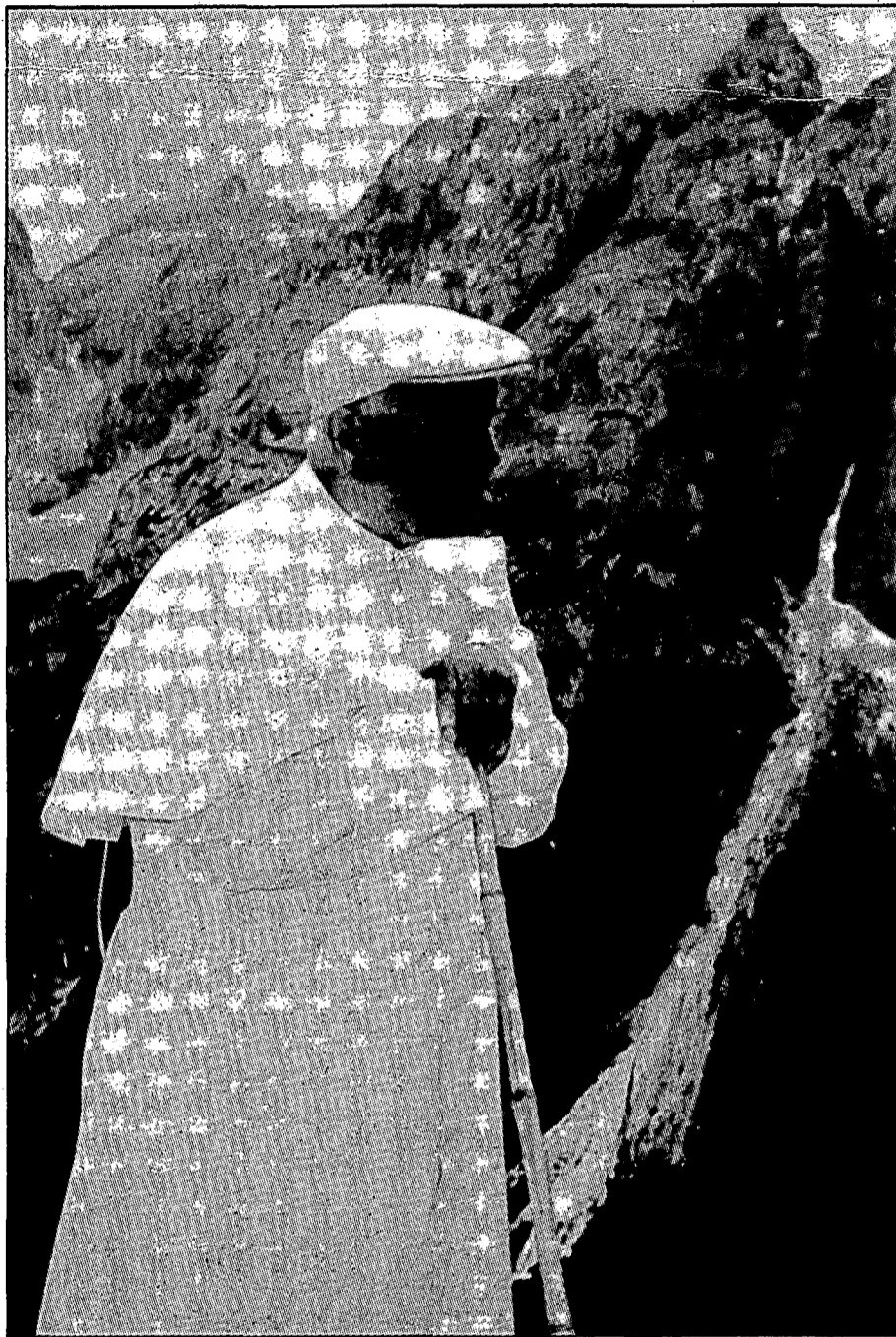
C.C.

Que el Papa volia anar-se'n de vacances ho va donar a entendre als fidels el diumenge 7 de juliol, i que el cos li demanava amb urgència repòs ho va admetre el dia 10, tot just arribat a Lorenzago di Cadore, al president de la província de Belluno, Oscar de Bona, al qual va reconèixer que tenia «veradera necessitat de descans».

Un llogarret amb sort

L'indret escollit va ser Lorenzago di Cadore, un llogarret amb sort. A Joan Pau II el va captivar la primera vegada que va anar a esquiar als Alps i aquí ha tornat un altre cop aquest any. «Aquí s'està més fresc que a Roma i la veritat és que aquest any necessitava un bon descans», va manifestar el mateix Sant Pare.

El van acompanyar Angelo Gujel, el seu ajuda de cambra i xòfer; mossèn Estanislau, el seu secretari particular; Joaquín Navarro Valls, portaveu del Vaticà; i, de tant en tant, don Sixto, l'ancià rector del llogarret alpí, que està d'allò més content d'ençà que un bon dia va escoltar què deia el Papa: «Busco sacerdots que prediquin l'Evangeli com don Sixto». Aquest sacerdot ha fet vuitanta-set anys i va enlluernar al Papa des del primer minut, quan li va dir:

Entre els cims dels Dolomites, al nord d'Itàlia

«Sant Pare, jo em sé de memòria tots aquests cims, em conec un a un els seus senders; ja només em resta el darrer cim: Jesucrist».

Horari distès i senzill

Com a bon muntanyenc, el Papa es va

aventurar a caminar pels senders dels estrets dels Dolomites, sense esporuguir-se davant una climatologia hostil, amb més hores de núvols i pluges que de sol, omplint-se de fang la sotana. Des de la fractura del fèmur camina menys i encetava la jornada en aquest indret estudiant documents

que s'havia emportat del Vaticà. Durant el matí va sortir de passeig i es va aturar moltes vegades per contemplar el meravellós panorama.

L'horari començava de bon matí amb la celebració de la missa i després, tot seguit, en un vehicle, pujava dal de tot dels cims alpins.

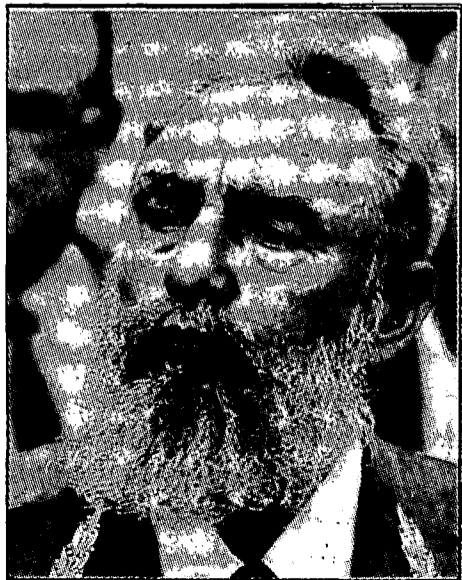
En un dels tres-cents senders de muntanya, es va trobar un matí amb un alemany de l'antiga Alemanya comunista que el va saludar emocionat i li va poder dir tan sols aquestes paraules: «Gràcies, Santedat, per tot el que ha fet per nosaltres».

Tres religioses d'una comunitat local es van encarregar del menjar: begudes i formatges forts, *goulasch* i molta fruita (a Joan Pau II li agraden molt les maduixes de bosc). Va viure aquests dies en un petit xalet envoltat d'un bosc d'avets a uns mil metres d'altura. El Papa va disposar d'una cambra, d'una oficina i d'una petita capella. Dues setmanes entre muntanyes passejant, pregant i llegint l'han recuperat. Qui l'ha vist posteriorment diu que ja està en plena forma.

A la tarda el Papa es va dedicar a la lectura d'obres d'antropologia i literatura, sobretot poesia, passant l'estona a l'aire lliure, per tornar si fa no fa a les set. El sol de les altures li ha canviat el color de la pell de la cara, se'l veu relaxat, amb gestos pausats, com un avi que acarona els néts i saluda els coneguts amb aire distès. Segons els que el van acompanyar aquells dies, no va mostrar gran interès per veure la televisió ni llegir la premsa.

L'admiració davant els suggestius paisatges i la nostàlgia per les muntanyes de Tatrà de la seva pàtria polonesa, li van inspirar el diumenge una exhortació, durant el rés de l'Angelus a tota la Humanitat, per «una relació més respectuosa amb la naturalesa» i una repulsa contra la «gravelat de tantes profanacions de l'ambient perpetrades sovint amb inadmissibles lleugereses». Quan va parlar d'aquesta manera cremaven els boscos de l'illa d'Elba. Diuen que va ser un incendi provocat.

Enguany les vacances del Papa s'han caracteritzat per un programa de repòs absolut.

Fidel Castro podria visitar Joan Pau II

ROMA.— Segons el diari comunista italià *Il Manifesto*, el líder cubà Fidel Castro podria visitar el Papa aprofitant l'ocasió de la propera Conferència de l'ONU, organitzada per la FAO, a Roma, entre el 13 i 17 de novembre d'enguany.

A la reunió internacional participaran tant caps d'Estat com organitzacions no governamentals. El lema de la cimera serà «Menjar per a tothom». Es vol assolir un compromís per eliminar la fam al món. Per a l'ONU, l'any 1996 és l'any de l'eradicació de la pobresa.

En qualsevol cas, si hi acudís Fidel Castro seria la primera vegada que el dictador va a Roma. La diplomàcia cubana no ha volgut confirmar aquesta notícia, ja que reconeix que perquè Castro s'entrevistés amb Joan Pau II s'haurien de donar passos concrets en les relacions Cuba-Santa Seue. Fins ara, el Papa no ha rebut invitació oficial de Cuba per visitar l'illa. (C.C.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre i per a convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

ARTESANIA DE LA FAMÍLIA MONÀSTICA DE BETLEM

Imatges en dolomia —pedra del Pirineu—
 reconstruïda i amb acabat policromat, o bé en
 marfilina (blanques), fetes a mà per les Monges
 Betlemites als seus tallers artesanals.

**UN BON OBSEQUI DE NOCES, DE PRIMERA
 COMUNIÓ, DE...**

BUTLLETA DE COMANDA

EN DOLOMIA:

☐ Benaurada (MdD)	22.900.-
☐ St. Josep pessebre	22.000.-
☐ MdD a Natzaret	20.900.-
☐ Anunciació	22.900.-
☐ St. Josep i Nen	15.500.-
☐ St. Francesc	15.000.-

EN MARFILINA:

☐ Díptic MdD/Salvador	8.800.-
☐ Calvari	8.530.-
☐ Santcrist	6.845.-

nom i cognoms

adreça

població

codi postal

telèfon

Demano les imatges assenyalades al marge,
 per un valor de +575.-* = Pts.

* (són les despeses d'emalatge i framesa)

Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de
 Catalunya Cristiana.

Ho pagaré contra reemborsament.

Signatura:

..... de de 1996

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes d'agost les
 nostres oficines romandran
 obertes només de 10 a 1
 del matí

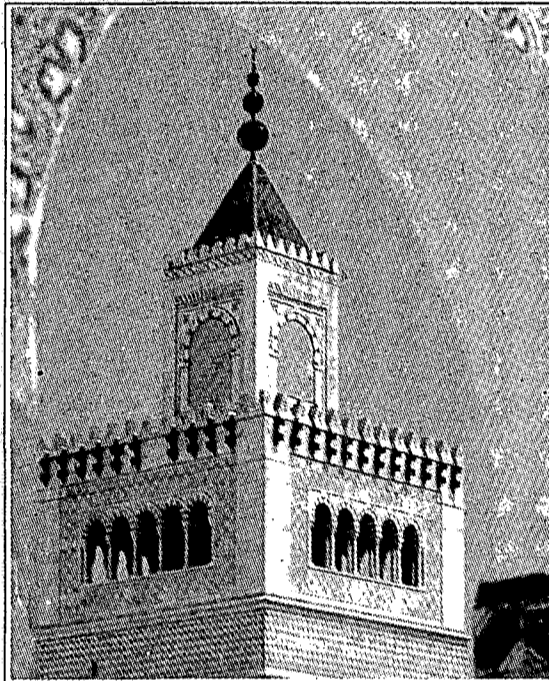
**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
 DE CATALUNYA CRISTIANA
 us desitja que passeu un
 bon estiu**

Pelegrinatges i viatges

*Els Amics de Catalunya Cristiana
 us proposen d'anar a:*

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

- Tertul·lià, santa Perpètua, els bisbes Cebrà i Agustí, Lluís de França, Anselm Turmeda... noms i èpoques d'una molt llarga història
- De Cartago, al golf de Tunis, fins al desert del Sàhara i a l'illa de Gerba, a l'altre extrem del «Pont de la mar blava»

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

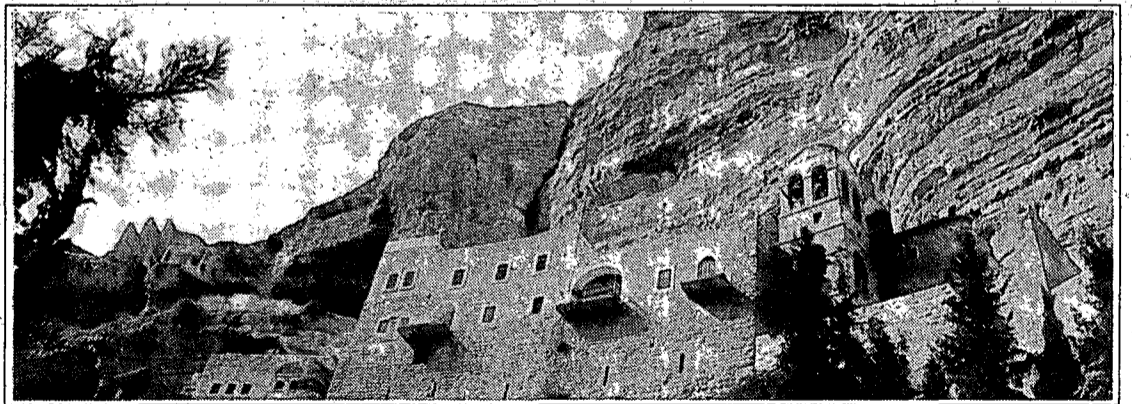

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

Del 20 al 27 d'octubre

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Feu-vos «Pelegrins de la Paraula» venint a la Terra de Jesús com
 a Amics de Catalunya Cristiana.

Després, en llegir l'Evàngeli o escoltar la Paraula de Déu,
 sembla talment una Bíblia il·lustrada.

VENIU A CONÈIXER MÓN I A FER-HO CRISTIANAMENT I EN CATALÀ

DEMANEU INFORMACIÓ

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
 Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A 08010 BARCELONA
 Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

Entrevista amb el primat d'Irlanda

Una punyalada al procés de pau

DUBLÍN.— Després d'una setmana de protestes i disturbis a Irlanda del Nord, l'exèrcit va permetre als unionistes protestants que desflessin pel barri catòlic de Portdown. Aquesta mesura, que els catòlics van considerar com una permissió del Govern britànic, va provocar l'expansió dels enfrontaments a d'altres ciutats d'Irlanda del Nord.

Els gravíssims disturbis han desencadenat un vertader enfrontament entre Londres i Dublín; el propi Gerry Adams, líder de Sinn Fein es va apressar a qualificar l'acció dels unionistes com un «cop d'Estat». En dels enfrontaments amb la policia, un jove catòlic (Dermot Moshane, de 35 anys i resident al barri catòlic de Brandywell) va perdre la vida en ser atropellat per un tot terreny blindat de la policia especial per a Irlanda del Nord.

No es recorden enfrontaments tan greus des dels anys 60. Les perspectives de pau semblen avui summament remotes a l'Ulster.

El primat de tot Irlanda, cardenal Daly, en una anguixosa conversa, comenta: «Ens han traït, però continuo creient en el diàleg. La llum de l'esperança s'ha enfosquit, però no s'ha apagat. Resta en el fons dels nostres cors, però viu, ha de viure, també en la vida de tots els dies, ja que pot preparar un futur millor. Certament és difícil dir-ho en aquests

moments dramàtics, amb un mort a Derry i diversos ferits als hospitals, alguns d'ells molt greus. El meu ramat ha estat greument ferit, i fins i tot els meus col·laboradors més propers, aquí a Armagh, han sentit el cop».

El telèfon deixa escapar la veu del cardenal Cahal Daly enfosquida per l'angoixa. Li preguntem:

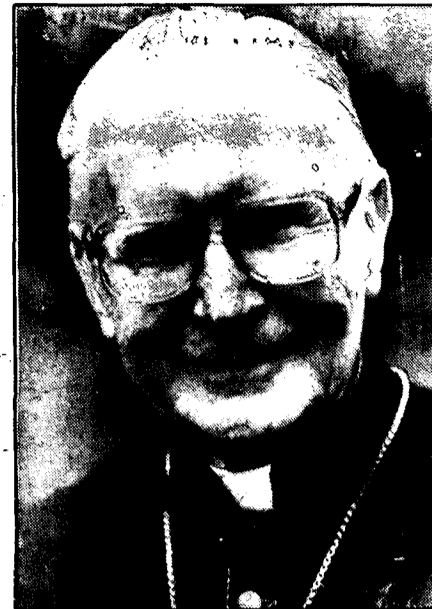
—Se sent «traït» per la marxa dels orangistes a Portdown, la guspira en un oceà de petroli que ha desencadenat la nova onada de violència a Irlanda del Nord?

—Em sento traït, perquè la decisió de permetre la manifestació va arribar a traïció, mentre encara s'estaven celebrant negociacions amb els orangistes i mentre jo estava realitzant un intent de mediació junt amb els representants de la resta de confessions religioses. Quan semblava que l'acord era possible, quan discutíem amb gran paciència, va arribar la provocació violenta, que ha

portat amb ella més violència. Em pregunto qui ha pres la decisió, quan i amb quina finalitat. Ha estat el Govern anglès?, la policia?, els orangistes (la lògia maçònica que ha organitzat la manifestació)?, tots plegats? Els catòlics, especialment aquells que viuen en els indrets de la manifestació des de fa temps ja s'havien mostrat disponibles per al diàleg; havien llançat missatges reconciliadors. Només han tingut per resposta la violència.

—El líder del Sinn Fein, Gerry Adams, ha dit que aquests darrers esdeveniments han donat una punyalada mortal al procés de pau a l'Ulster; que a la província hi ha dues lleis: una per als provocadors unionistes, afavorits de manera ben palesa pel Govern anglès, i una altra per als catòlics, víctimes històriques d'aquesta situació. Comparteix aquestes afirmacions?

—En bona part, tot i que no crec que el procés de pau estigui mort... La crisi és molt greu, però jo crec que no s'ha acabat per a sempre amb el procés de pau, i prego perquè així sigui. M'ha consolat, per exemple, veure com els militants del Sinn Fein estan tractant de restablir la calma i han tractat de realitzar un treball capil·lar de persuasió.

Mons. Cahal Daly no creu que el procés de pau estigui mort

—Què és el que vostè diu als seus fidels en aquests moments?

—Que no caiguin en la temptació de la violència i de la venjança, que tractin de comprendre les raons polítiques, religioses, culturals dels protestants. Sé que és difícil, després de tots aquests anys d'extorsions, de dolor, de morts, de misèria, però no hi ha una altra alternativa diferent a l'amor pel proïsme, a l'amistat amb el veí, per més ingrati que aquest pugui ser... Però, sobretot, demano als meus fidels una pregària especial i perseverant per la pau. (Avvenire)

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS

i Diguem ben alt que...

...la llavor ha arrelat i el Clergat Nadiu és el fruit d'unes Terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de Bisbes i Sacerdots Nadius.

...el Clergat Nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...89.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFICIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests Cinc Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Seminari Sant Josep	Ikot Ekpene (Nigèria)	580 alumnes
Seminari Interdiocesà	Taegu (Corea del Sud)	268 alumnes
Seminari Sant Pau	Tabora (Tanzània)	215 alumnes
Seminari Sant Antoni	Sao Luis do Maranhao (Brasil)	73 alumnes
Seminari Sant Francesc de Sales	Huaraz (Perú)	64 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS
Adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

25002 LLEIDA Plaça de Sant Josep. Tel. (973) 26 76 39	17004 GIRONA C/ Albareda, 15 Tel. (972) 20 32 97	25280 SOLSONA Bisbat Tel. (973) 48 06 19
08002 BARCELONA C/ Bisbe, 5 Tel. (93) 317 91 94	43003 TARRAGONA Pla de Palau, 2 Tel. (977) 23 34 12	43500 TORTOSA Cruera, 5 Tel. (977) 44 07 00
25700 SEU D'URGELL Bisbat Tel. (973) 35 00 54	08500 VIC C/ Santa Maria, 1 Tel. (93) 883 26 55	

Internacional

Els canvis dins l'Església polonesa vistos per Mons. A. Kwasniewski

«Hem de retornar a la nostra pròpia responsabilitat i deixar la política»

CRACÒVIA.—L'Església de Polònia està passant per una etapa de canvis profunds. L'arribada de la democràcia, amb les successives eleccions que s'han fet al país, juntament amb la gran transformació econòmica (el pas de l'economia de mercat al capitalisme ha estat ràpid i radical), erosionen les diverses institucions polítiques,

econòmiques, socials i religioses que han d'agafar el tren dels canvis per a no perdre el tren de l'adaptació. Una adaptació que és tant o més important pel fet que suposa la diferència entre l'aïllacionisme i entrar a la Unió Europea. I aquesta entrada s'està fent a tota màquina, sense donar temps per pair les noves directrius.

Núria Oriol i Palarea

En aquests moments a Polònia les reflexions van darrere dels canvis, però no es pot deixar de reflexionar cap on es va. L'Església es replanteja també el seu paper. Sap que és una qüestió que va més enllà de la supervivència, es tracta de tornar a contactar amb el poble, de contribuir al diàleg entre el món, la gent i ella mateixa, perquè si no, es pot trobar que no es compta amb ella per a la redefinició de la nova Polònia. Monsenyor A. Kwasniewski, bisbe de Torun, expert en la dialèctica dels Mitjans de Comunicació, parla del necessari canvi de mentalitat que ha de fer l'Església i del paper que aquesta institució ha de jugar a partir d'ara. En parla des de la lucidesa de qui està observant els moviments de la societat polonesa com qui observa una partida d'escacs: serenitat, coratge per transformar, apassionament pel seu país i una aguda intel·ligència que li fan captar els moviments vertiginosos de la partida. Sap que Polònia paga un preu molt car per aspirar a ser acceptada a Europa, però sap també, que han d'existir veus que sàpiguen lluitar contra els desànims, davant d'una utopia europea que ja no és tan daurada, i que reintrodueixin el missatge de l'Església com una de les veus interessants a tenir en compte de cara al futur. Com es pot fer? «Escollint i sent obert», afirma Mons. Kwasniewski, no hi ha dreceres.

Un expert en Mitjans de Comunicació

—He estudiat pedagogia i els problemes del cinema, perquè jo volia ser capellà i pensava que un sacerdot modern havia de saber treballar amb la joventut i havia de comprendre la cultura, que està molt influenciada pels Mitjans de Comunicació. Quan vaig començar el seminari, vaig estudiar Sociologia de l'escriptura. Un cop ordenat, vaig estudiar diverses matèries relacionades amb l'anàlisi de cinema italià. La meua formació teòrica va anar acompanyada de la possibilitat d'estudiar en diverses Universitats europees i dels Estats Units i Canadà, de manera que m'anava impregnant de diferents maneres d'aprendre i de fer, de diferents cultures i concepcions so-

cial i de les maneres diferents d'entendre les actuacions dels Mitjans de Comunicació.

En retornar a Polònia vaig fundar un magazín per als intel·lectuals polonesos *Powsciaglowosc i Praca* (30.000 còpies), molt proper a Solidarnosc. Era un instrument que permetia a l'oposició expressar-se, ja que no podia treballar en els diaris

—El canvi d'aquest magazín és il·lustratiu dels canvis dels darrers anys a Polònia, quan l'Església no solament responia a uns interessos religiosos, sinó que coordinava tota una estratègia política d'oposició a un règim. Resulta difícil retrobar el nou paper que s'ha de jugar en una societat democràtica?

Mons. Kwasniewski, bisbe de Torun i expert en la dialèctica dels Mitjans de Comunicació

oficials (comunistes, per exemple). Tadeusz Mazowiecki va col·laborar-hi, i com ell nombroses persones que després han tingut una responsabilitat política en aquest país. Va ser una experiència força interessant... Encara existeix la revista, però amb una altra direcció. Ha canviat una mica la seva fisonomia, perquè abans representava la possibilitat d'oposició al règim comunista i ara és més un magazín mensual per a l'evangelització.

—És molt difícil perquè, abans, els interessos de l'Església no eren solament religiosos. La major part de les persones que anaven a l'Església i participaven de les celebracions i de les organitzacions, en part ho feien per expressar la seva oposició al règim i no tant per una comprensió en profunditat dels valors religiosos. Quan van arribar els darrers canvis molta gent va trobar el camí lliure per a viure la seva experiència política sense necessitat de l'Es-

glésia. Per a nosaltres, l'Església, la situació és una mica dura perquè no sabem com començar a canviar el treball pastoral, realitzat pels capellans o pels Mitjans de Comunicació que ens són propis, i assumir el nou rol de l'evangelització. Aquest és el treball que hem de començar a fer, molta gent se sent indiferent envers l'Església... i els nostres capellans no estan preparats per a aquestes noves situacions. I per què? Perquè abans, per exemple, els capellans dirigien els laics. Aleshores, el contacte entre capellans i laics, les relacions, no eren d'igual a igual, el mossèn era una mica el director. Avui, els laics han de comprendre els capellans i els capellans han de comprendre els laics.

Els capellans han de col·laborar amb els laics

—És un moment d'acceptació d'aquesta nova realitat i de reconstrucció d'una identitat nova?

—Sí. Es tracta d'acceptar que els laics que treballen en els mitjans i els polítics han marxat de l'Església. Acceptar que en aquest moment de reinici no tenim gaire experiència de treballar amb els laics ni amb la Universitat civil. Jo comprenc que en aquest període, la cosa més fonamental i més important és caminar, ser obert, capaç d'escollir i tractar els altres, els laics, com a amics, com a col·laboradors. Aquesta experiència de col·laboració per a mi és molt nova i és molt edificant, és adonar-me de tot allò que els laics poden donar als capellans.

—Vostè s'ha referit als laics i als polítics com les persones que en aquests darrers canvis han abandonat l'Església polonesa.

—Són laics excomunistes. Però per raó de la por, sobretot. I també els laics de l'ala liberal o els intel·lectuals, que abans tenien necessitat de l'Església per expressar-se i ara no. Aquest és un dels motius pel qual els capellans pateixen, pateixen psicològicament. S'ha d'explicar bé això, algunes vegades els capellans i els laics s'han enfrontat, perquè durant el període comunista els laics tenien necessitat de nosaltres i nosaltres erem els «importants». Canviar aquesta mentalitat no és fàcil. Per això ara notem un petit anticlericalisme, a vegades potser massa exagerat, però de totes totes, des de l'any passat nosaltres observem que els joves, la nova generació (jo faig servir aquest concepte) retorna a l'Església. Més profundament. Jo penso que ens comprenen més que la generació anterior que ens ha oblidat i s'adonen que l'Església no

serveix solament per fer una oposició política i que tampoc no és una institució perfecta, però és una institució religiosa de la qual tots en som responsables. Amb aquesta mentalitat, nosaltres comencem a ser presents en alguns grups. En preguntar a molts laics per què no volen retornar-hi, responen: perquè l'Església ha fet un assaig polític.

Ara comença el temps de la pròpia responsabilitat, la que ens pertoca com a institució religiosa, és a dir, l'evangelització. Nosaltres hi volem retornar i en tenim necessitat. Penso que les darreres eleccions presidencials, potser molts catòlics han votat contra Lech Walesa (i era un candidat que tenia el suport eclesial), ha estat una manera de dir que ells escullen seguir l'Església, quan parla dels temes religiosos, però sobre les qüestions econòmiques i socials, els mateixos cristians en són responsables. Potser aquesta postura és una mica exagerada, amb tot, és una manera de protestar contra una actitud que nosaltres hem tingut. Em refereixo a tot el poder que s'ha detestat durant l'etapa comunista. Durant aquesta etapa l'Església era responsable de moltes coses. Després de la guerra, l'Església va prendre el dret de la responsabilitat de la societat polonesa, un dret que tenia per ella mateixa, i va començar a organitzar les possibilitats d'oposició al règim davant l'absència d'alternatives. En aquells moments no existia una altra institució que pogués organitzar les possibilitats de l'oposició. Aleshores l'Església exercia un paper, no el que li és propi, sinó més aviat un paper una mica polític. La situació hi convidava. I ara nosaltres, els catòlics, hem de retornar a la nostra pròpia responsabilitat: evangelitzar.

Els mitjans de comunicació preevangelitzen

—I quin paper juguen els Mitjans de Comunicació de l'Església en aquesta nova orientació?

—Aquesta qüestió és fonamental, la primera vegada que ens vam plantejar si teníem els Mitjans de Comunicació per evangelitzar o per donar una interpretació de les notícies des d'un punt de vista humà i cristià, vaig considerar que en aquesta qüestió no hem de pensar com a primera cosa en la humanització o l'evangelització, sinó en comprendre la natura dels Mitjans de Comunicació, la seva llengua i gramàtica i comprendre com aquests mitjans canvien la nostra cultura i la nostra civilització. Perquè els mitjans electrònics d'avui són diferents respecte dels mitjans del passat, canvien la mentalitat, la nostra visió de l'home i el nostre llenguatge... Primer, es tracta de comprendre els mitjans, després, comprendre el seu llenguatge per saber com podem traduir exactament els actuals continguts culturals o religiosos.

Un cop clarificat aquest punt de vista, és necessari optar per la defensa de la tradició, la cultura de les diverses nacions i grups, etc. I després, a partir d'aquí, hem de fer tot el possible per ajudar al diàleg entre l'home i el món i entre el món i l'Església.

Em preguntes sobre l'evangelització... penso que els mitjans no poden evangelitzar. Poden preevangelitzar, és a dir, la seva

fisionomia pot contribuir a interessar, a comprovar que existeix alguna cosa interessant en l'Església. Aleshores els mitjans preevangelitzen o postevangelitzen, però al meu entendre, no evangelitzen. A través dels programes dels mitjans es pot ajudar a aprofundir en la fe. Però per què no dic que els mitjans poden evangelitzar? —Fa una pausa i torna a preguntar: Quina és la finalitat de l'evangelització? La finalitat de l'evan-

«Els joves són persones més lliures. Aquesta nova generació pot proposar una nova visió dels partits, sense ressentiments», afirma Mons. Kwasiński

gelització és el reencontre personal amb el Crist vivent. I aquest el puc trobar a través del testimoni viu, a través de la comunitat de l'Església, a través dels cristians i dels sacraments. D'aquesta manera jo el puc retrobar, jo puc tocar el Crist i després de trobar-lo, puc aprofundir en la meua relació amb Ell.

També hem de fer que la pastoral ajudi als que treballen en els mitjans. Per què? Perquè els que treballen habitualment en els mitjans han de treballar amb plenitud. I això no s'havia pensat. Si perden els valors profunds de la seva persona no poden transmetre aquests valors als lectors ni als telespectadors. Per tant, l'Església, amb tota la humilitat, ha d'ajudar els periodistes que treballen en els mitjans a ser profunds, humanament, intel·lectual i fins i tot evangèlicament. Hi ha diferents nivells. Perquè nosaltres podem tenir els nostres mitjans, però si no tenim redactors professionals no podem comunicar.

L'obertura a Europa

—Entre les experiències que com a Església estan potenciant és el fet d'obrir-se. Per què Polònia té necessitat d'obrir-se a l'ecumenisme?

—Nosaltres no utilitzem la paraula ecumenisme com a l'Alemanya, on s'utilitza en un context intereclesial i intercultural. Nosaltres estàvem molt tancats i vam pensar que ajudàvem la gent, que erem perseguits i que, per tant, tothom ens havia «d'adorar». Estàvem molt tancats i teníem la necessitat de les experiències d'altres països i d'altres Esglésies, de ser oberts a altres cultures, a altres experiències d'Església, als altres cristians.

Aquesta voluntat d'obertura coincideix amb una voluntat d'obertura de tota la societat polonesa. I per què? Perquè els polonesos érem capaços de fer-ho tot per l'Eu-

ropa! —diu amb ironia—. Volíem tot el que hi havia a Europa... fins i tot les coses que no van bé. Fins i tot a costa de perdre les nostres tradicions. Crec que és important equilibrar les postures, no es pot ni donar-ho tot per Europa ni veure-la com una amenaça. Avui, els petits grups no nacionalistes, més pròxims al comunisme diuen no, aturem-nos, l'Europa és un perill. És per això que la branca catòlica dels mitjans, que

rar moltes coses, no sols econòmiques, sinó fins i tot de mentalitat i de valors. I no és gens fàcil, només cal veure què succeeix a Rússia o a Ucraïna.

—Passem a un tema més polític. Quines són, segons vostè, les causes de la caiguda de Lech Walesa en les darreres eleccions?

—La cosa és complicada. Sens dubte Walesa ha comès faltes, perquè no tenia ni

encara avui pot jugar un paper fonamental, promou una postura d'equilibri. L'Església ha de prendre la responsabilitat d'aquesta decisió: l'equilibri en l'apertura a Europa.

A més a més, s'ha de dir tot sobre aquesta apertura europeïsta. Polònia també vol apar-se a Europa per separar-se de Rússia, mentalment, política i militar. Però al mateix temps nosaltres hem de reconèixer els aspectes negatius que ens arriben del món occidental, com per exemple la pornografia o el fet que el capitalisme impliqui que no tothom tingui feina.

—Moltes persones no saben que el preu de la democràcia també seria el capitalisme salvatge.

—Ja ho crec que no... a Europa el capitalisme salvatge s'ha vinculat a la democràcia i ho teniu més o menys assumit. Però en el cas dels nostres països necessitem temps per integrar aquesta liberalització. Amb la nostra experiència de comunisme i de solidaritat, potser nosaltres podríem elaborar no una nova democràcia, però sí una nova actualització de la democràcia i del capitalisme. Podria ser. En aquests moments de canvi, hem perdut el sentit del treball, hem perdut el sentit de la fe i ara hem de recupe-

experiència democràtica ni política. Si a aquest context li sumem la tàctica dels ex-comunistes de deixar destruir tot el que existia abans de la democràcia, veiem que costa molt començar a construir. El govern de Walesa va començar a construir. Però, repeteixo, costa molt. En aquestes darreres eleccions els comunistes van proclamar que calia acabar amb aquest període i començar-ne un altre. Es presentaven com si no haguessin comès errors en el passat, com si la societat polonesa patís una mena d'amnèsia col·lectiva. La tàctica era dir que ells eren millors, que podien oferir una nova visió etcètera. A més, s'ha de dir que el partit comunista ha tingut molts diners per fer la propaganda electoral. Finalment, també hi ha contribuït aquesta nostàlgia sobre l'ahir.

Hem d'escriure la nova etapa de la història de manera que la generació que no té experiència en la vida pública i no té la influència de Solidarnosc assumeixi noves responsabilitats. Els joves són persones més lliures. Aquesta nova generació pot proposar una altra visió dels partits, sense ressentiments. El poble polonès cal que conservi la memòria, però que aquesta memòria sigui intel·ligent.

CATALUNYA CRISTIANA

UNA REALITAT QUE
NO TROBARÀS ALS
DIARIS

Missions

Concili i Missions

Jordi Jorba

El Concili de les diòcesis catalanes, les resolucions del qual els nostres bisbes acaben de promulgar, vol ser fidel al lema amb el qual va començar: «Esperit, què dius a les Esglésies de la Tarraconense?».

El capítol quart, *La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies*, ha estat polèmic en alguns dels seus punts. Inclou, però, una sèrie de resolucions que afecten a la comunió eclesial que les nostres vuit diòcesis han de mantenir de cara a fer créixer la dimensió missionera de les nostres esglésies perquè estiguin obertes a tots els pobles del món. Ho diu clarament la resolució 159:

«El Concili demana que cada Església diocesana potencii la seva participació en l'acció evangelitzadora universal».

Si ens preguntéssim el perquè d'aquesta petició del nostre Concili només ens caldria recordar les paraules del Senyor Jesús als apòstols i a tots els creients en ell:

«Aneu per tot el món i prediqueu a tothom la Bona Nova de l'Evangeli» (Mc 16,15).

A la darrera encíclica missional, Joan Pau II ens diu que l'escriu amb una finalitat interna, eclesial: la renovació de la fe i de la vida cristiana. El mateix que pretén el Concili Tarraconense.

El Sant Pare ens en dona la raó:

«En efecte, la missió renova l'Església, reforça la fe i la identitat cristiana, dona nou entusiasme i noves motivacions. La fe s'enforteix donant-la! La nova evangelització dels pobles cristians trobarà inspiració i suport en el compromís per a la missió universal» (R.Mi.2).

Ja ho havia dit Pau VI en el missatge del DOMUND'72:

«Quantes tensions internes, que afebleixen i esquinquen algunes Esglésies i Institucions, s'esvaïrien davant la convicció ferma que la salvació de les comunitats locals s'assoleix amb la cooperació a l'obra missionera, perquè aquesta s'estengui fins als confins de la terra».

Podem, doncs, assegurar que l'Esperit del Senyor ens diu a tots els cristians catalans:

«Obriu-vos a l'Evangelització del món si de veritat voleu que l'Evangeli il·lumini i dinamitzi les Esglésies de la Tarraconense».

Corea del Sud: Més de 100.000 coreans sol·liciten el baptisme

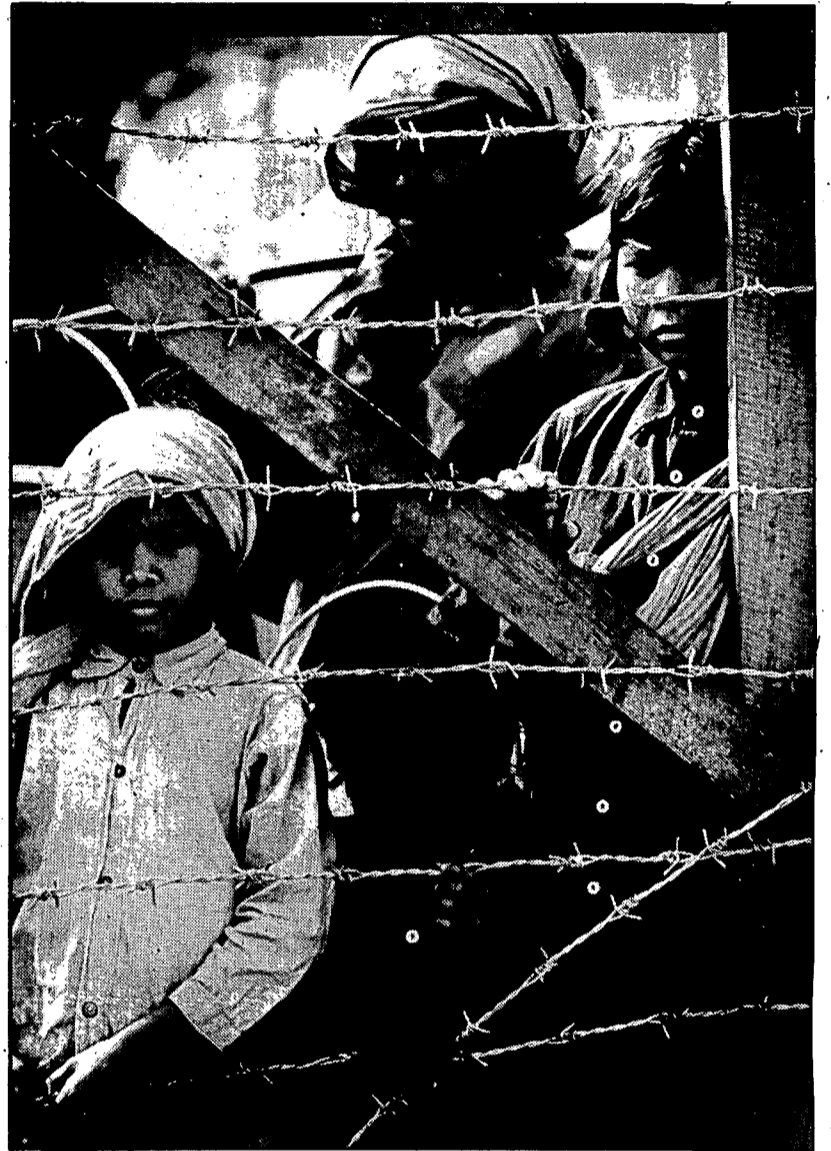
Més de 100.000 ciutadans adults de Corea del Sud sol·liciten cada any el Baptisme i el seu ingrés a l'Església catòlica, segons ha comentat amb el papa Joan Pau II el president de la Conferència Episcopal d'aquell país, arquebisbe de Tae Gu, en el curs de la visita «ad limina» de l'episcopat sud-coreà. L'esmentat president va subratllar a més a més la frustració dels catòlics de la seva terra per no haver pogut ajudar els coreans del nord, víctimes d'inundacions molt greus, a causa de la prohibició del Govern, i va assenyalar que l'Església de Corea espera amb ànsia el dia en què pugui passar a evangelitzar Corea del Nord i Xina. (OFIM)

Sri Lanka: Oberts dos centres d'assistència a infants víctimes d'abusos sexuals

Els Salesians i les religioses de la Congregació del Bon Pastor han obert recentment dos centres d'assistència als nens i nenes víctimes d'abusos sexuals. Se'ls ofereix, sobretot, assistència psicològica i material, doncs la major part prové de famílies molt pobres.

A Sri Lanka —l'antiga illa de Ceilan— són cada cop més nombrosos els infants víctimes d'abusos sexuals, obligats a la prostitució pels seus propis pares. Sri Lanka, igual que altres països asiàtics, és una meta preferida dels pedòfils i dels anomenats «turistes del sexe». Per combatre el fenomen, l'Església local fa temps que ha emprès una sèrie d'iniciatives i campanyes d'informació sobre la SIDA, la difusió de la qual entre els menors està assumint proporcions alarmants, precisament a causa del turisme sexual. Malaureadament, com va subratllar Antonio Pinto, director d'un dels centres esmentats, «tot i que la situació sigui força crítica, manca sovint l'ajuda dels pares i les autoritats competents no hi intervenen». (FIDES)

Els nens i les nenes són les víctimes més sensibles de les guerres i deportacions. A l'Orient asiàtic, es veuen també afectats per l'esclavatge laboral i pel «turisme sexual». L'Església els ajuda a alliberar-se

Xina: Política antireligiosa

La política religiosa del règim comunista s'està endurint darrerament, de manera molt especial contra els cristians, que, segons afirma un document del Ministeri de Seguretat Pública, «han esdevingut un perill per al Partit Comunista». En aquest document ministerial es convida als funcionaris governamentals a intensificar la lluita contra les religions i a vigilar per tal que els seus responsables no

prenguin iniciatives sense previ consentiment de la Direcció d'Afers Religiosos.

En aquest sentit, les tradicionals pelegrinacions dels catòlics de la província d'Hebei al santuari maria de Donglu han estat declarades «il·legals» enguany i qualificades com «amença a l'estabilitat social». Arran d'un informe del Departament Provincial d'Afers Religiosos del passat 23

d'abril, alguns bisbes i religiosos se'ls ha assignat una residència obligatòria o se'ls ha empresonat. Les carreteres que condueixen al Santuari han estat bloquejades per la policia. S'ha bloquejat també l'accés a la tomba de l'arquebisbe de Pequín, Pedro José Fan Xueyan, ànima de la resistència dels catòlics xinesos «clandestins», que va morir a la presó el 1992 per la seva fidelitat a la Santa Seu. (OFIM)

Corea del Nord: Hospital catòlic

Pel maig del proper any 1997 hauran d'estar acabades les obres de construcció d'un hospital catòlic, de 200 llits, a la ciutat de Najín, localitat de Corea del Nord declarada zona franca per a les inversions industrials estrangeres. Els monjos benedictins estan construint aquest hospital, i la seva posterior gerència es durà a terme d'acord amb el Departament de Salut de la ciutat. Aquesta serà la primera institució catòlica a Corea del Nord d'ençà que el règim comunista va expulsar tots els missioners el 1953. La presència de monjos benedictins a Corea del Nord contava amb molts anys de tradició abans de l'arribada del comunisme. (OFIM)

Xile: Missioners en el Tercer Món

Noranta-dos religioses, que pertanyen a 26 congregacions, i 54 religiosos i sacerdots xilens, de 13 instituts, treballen actualment fora del seu país d'origen, Xile, gairebé tots ells en els territoris de missió del Tercer Món. El nombre de laics missioners arriba a onze. Totes aquestes dades han estat facilitades per la revista *Chile Misionero*, publicació de les Obres Missionals Pontificies en una «edició especial» en la qual es recullen els noms i l'adreça postal dels missioners i missioneres xilens. La seva presència al Tercer Món s'estén des del Líban i Taiwan fins a Ghana, Angola, Madagascar, Moçambic, Camerun, Burkina Faso, Kenya, Sud-àfrica, Guinea Equatorial, Etiòpia, Txad, Rwanda i Papua Nova Guinea, entre altres països. (OFIM)

La denunciem els professors de religió

Campanya d'intoxicació i manipulació

C. Dieguez
(Ecclesia)

MADRID.— L'Associació Professional de Professors de Religió en Centres Estatals (APPRCE) acaba de fer públics uns contundents escrits de denúncia on assenyalen a certes instàncies del món educatiu com a responsables d'endegar una «indignant campanya d'intoxicació i manipulació» sobre la situació de l'ensenyament de la Religió a l'escola pública. Aquesta Associació —majoritària entre els ensenyants d'aquesta especialitat— es refereix, en una de les seves notes, a la Confederació Espanyola d'Associacions de Pares d'Alumnes (CEAPA) i la Federació d'Ensenyament de Comissions Obreres, instàncies ben conegudes per la seva contundent oposició a qualsevol regulació acadèmica d'aquesta assignatura en el sistema educatiu, en el qual es consideren, a més a més, que l'ensenyament de la Religió no ha de ser present de cap forma. Per altra part, la denúncia de l'APPRCE es refereix a la nota de premsa distribuïda el passat 14

de juny per Comissions Obreres on, al referir-se a l'article 16.3 de la Constitució, «silència al nostre parer —assenyalen l'Associació—, el paràgraf (...) "els poders públics tindran en compte les creences religioses de la societat espanyola i mantindran les consegüents relacions de cooperació amb l'Església Catòlica i les altres confessions"».

Per altra banda, la nota dels Professors de Religió posa fre també a una informació de la CEAPA vessada en un escrit difós el mateix 14 de juny, i que, en un dels seus paràgrafs diu: «L'actual Concordat amb la Santa Seu —anterior a la Constitució— vulnera el principi constitucional de llibertat religiosa». Respecte a això, l'Associació refresca la memòria dient que «els Acords entre la Santa Seu i l'Estat espanyol sobre l'Ensenyament i Assumptes Culturals es van signar amb data posterior a l'aprovació de la nostra Carta Magna, concretament es van signar a la Ciutat del Vaticà el 3 de gener de 1979. És de suposar, amb aquesta cronologia —continua la nota— que els Acords són plenament constitu-

cionals. El contrari implicaria que els nostres parlamentaris haguessin actuat en contra de la Constitució en aprovar aquests Acords». L'Associació fonamenta aquesta afirmació en la sentència emesa pel Tribunal Suprem el febrer de 1994 a favor d'un recurs interposat pels Professors de Religió en Centres Estatals, on es recull el caràcter legal vinculant dels esmentats acords.

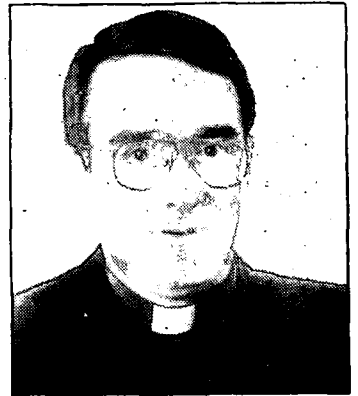
Resposta a Suárez Pertierra

L'altra nota de protesta distribuïda per l'Associació surt al pas d'un article signat per l'ex-ministre d'Educació, Gustavo Suárez Pertierra, publicat al diari *El País* el 29 de juny, on s'analitzava, de manera crítica, l'anunci fet en aquestes dates pel Govern del Partit Popular de retornar el valor acadèmic a l'assignatura de Religió.

La resposta a l'ex-ministre socialista diu que «en molts dels països europeus, l'ensenyament escolar de la Religió és matèria ordinària, curricular. Això implica que és evaluable».

Espanya

Nou Director General dels Operaris Diocesans

MADRID.— Un cop acabada la XIX Assemblea General de la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans, celebrada a Majadahonda, durant els dies 8 al 22 de juliol, ha estat escollit com a director general de la mateixa per al sexenni 1996-2002, Ángel Javier Pérez Pueyo i com a consellers seus Mariano Herrera Fraile, Vicente Hernández Alonso, Jesús Rico García i Jacinto Pérez Hernando.

La Germandat és un Institut Secular fundat el 1890, a Tortosa, pel Beat Manuel Domingo Sol, dedicat preferentment a: la formació de totes les vocacions, especialment les del ministeri presbiteral; l'acompanyament dels processos de maduració vocacional i dels que ja exerceixen un ministeri a l'Església i la formació dels agents que els acompanyen.

**OT ALLÒ
QUI US
INTERESSA**

Més de 70 revistes d'abast nacional estan associades a l'APPEC.

Per a més informació: APPEC Rambla de Catalunya, 10, 1er.

08007 Barcelona Tel. 412 76 28 Fax: 317 83 86

**Ho
trobareu
a les
revistes
en català**

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

INFORMACIÓ GENERAL
INFANTIL I JUVENIL
CULTURA

RELIGIÓ

POLÍTICA

PEDAGOGIA

AGRICULTURA I RAMADERIA

ESPORTS

MÚSICA

ARTS PLÀSTIQUES

TEATRE I CINEMA

CIÈNCIA I TECNOLOGIA

ENTRETENIMENTS

HISTÒRIA

FOLKLORE

SATÍRIQUES

ARTS DECORATIVES

Veus joves

Després de la bona acollida que han tingut

La Delegació de Joventut de Barcelona ampliarà els cursos de formació

C.C.

BARCELONA.— La Delegació de Pastoral de Joventut de la diòcesi de Barcelona, després de la bona acollida que han tingut els dos cursos intensius per a animadors en la Pastoral Juvenil que ha organitzat conjuntament amb la Fundació Pere Tarrés, l'any que ve vol seguir insistint en l'àmbit de la formació i organitzar nous cursos a Barcelona i també a Badalona i Terrassa. Segons la delegada de Joventut, Rosa Deulofeu «hem de formar una generació ben preparada que estigui motivada i tingui suficients coneixements per portar grups de joves».

Núria Jaumandreu, estudiant d'Educació Social, va preferir no tenir gaire vacances per Nadal i fer un curs de 100 hores per a animadors en la Pastoral Juvenil a l'Escola de l'Esplai. Se sentia motivada pel tema de l'acompanyament dels joves perquè és monito-

ra en un centre d'esplai i també perquè, com a laica compromesa, pensa que és molt important tenir una bona formació cristiana «no només per treballar amb els joves sinó per entendre moltes de les coses que succeeixen».

La Núria i el Marc Moreno, seminarista que estudia 3r de Teologia, van ser dos dels 35 nois i noies que van fer el curs. Destaquen l'ambient que es va crear en el grup i els temes que van tractar organitzats en tres blocs: «El jove i el fet religiós», «Continguts bàsics de l'Evangelització» i «La pastoral juvenil», a càrrec de Manel Bellmunt, Joan Brulles, Pere Codina, Manel Valls, Antoni i Rosa Deulofeu, Carmina Gómez, Felip Juli, Jordi Latorre, Xavier Morlans, Domènec Valls i Toni Osmànech. A finals de curs, els joves van haver de dissenyar, realitzar i avaluar un projecte de pastoral juvenil que podia ser en diversos àmbits: en una parròquia, en un esplai, en una escola, amb joves

Núria Jaumandreu a l'esquerra i Marc Moreno, a la dreta, acompanyats per Rosa Deulofeu, expliquen la seva experiència en el curs per a animadors en la Pastoral Juvenil

malalts, en ambients marginals, etc.

Segons Deulofeu, aquests cursos formatius són tan necessaris perquè «avui dia no n'hi ha prou amb tenir una vivència interior, el jove necessita una major seguretat per poder donar-ne raó i apropar el fet religiós al jovent».

Un animador s'ha d'acostar als joves sense tenir por de manifestar la seva fe, «hem d'oferir-los el nostre testimoni de vida senzill, però també ens hem d'encomanar molt a Déu, no hem d'esperar fruits immediats sinó estimar-los i que se sentin estimats per nosaltres, que vegin que estem al seu costat quan ens necessiten», explica la Núria, i el Marc ho corrobora amb el cap, «Sant Ignasi ja ho deia, com si tot depengués de nosaltres, però amb la certesa que tot depèn de Déu».

Escola de Pregària

El curs els ha vinculat més amb els temes de la diòcesi, i la Núria ha començat a anar a l'Escola de Pregària on els joves es reuneixen el primer dijous de cada mes a la catedral amb el seu pastor, l'arquebisbe Ricard Maria Carles. «Tenir-lo tan proper, sentir-lo parlar i notar com les paraules li surten del cor, poder-lo saludar,

penso que és un feed-back positiu per a nosaltres i per al bisbe Carles», manifesta amb entusiasme la Núria que diu sentir-s'hi en família, en comunió amb tota l'Església, «sempre surto d'allò amb una espurna d'esperança».

El Marc anima els joves de la diòcesi que encara no han viscut aquesta experiència, que s'animi a participar-hi el proper curs. «L'Escola de Pregària em recorda el dia de Pentecosta: uns 400 joves, bisbes, capellans, germans de totes condicions i moviments units per la mateixa fe. Penso que és la llavor de l'Església que ve, amb aquest jovent l'Església no perilla».

Enguany el tema escollit ha estat «El Credo com a símbol de la nostra identitat cristiana». «Cada dia hem agafat una part del Credo —explica Deulofeu— i hem reflexionat sobre Déu Pare, Fill i Esperit Sant. La darrera sessió, el 6 de juny, vam acabar el procés parlant de la Santa Mare Església amb el desig de créixer tots plegats».

Més connexió entre els carismes

La delegada de Joventut valora molt positivament les activitats que han dut a terme aquest curs que ha intentat funcionar en tres àmbits: de proposta i convocatòria de pregària; Escola de Pregària i recessos; i xerrades quaresmals que era la primera vegada que es feien i van aconseguir una gran afluència de públic.

Les trobades que s'han fet han estat dirigides a tres públics diferents: per una banda «La Trobada d'Animadors de Pastoral de Joventut», que va tractar el tema «L'acompanyament dels joves», a càrrec del P. Rambla; «La Jornada Mundial de la Joventut», amb una assistència de 900 joves que van treballar el lema «Tolerància a la llum de l'Evangelí»; i el Romiatge de Confirmació, una proposta de continuació pels joves que han rebut aquest sagrament.

Pel que fa al tema de la formació, Núria Jaumandreu té una proposta a fer, «després de la bona resposta que ha obtingut el curs per a animadors en la Pastoral Juvenil, penso que l'any vinent s'hauria de fer una segona part que tractés temes més concrets del funcionament del grup, com la revisió de vida, dinàmiques de grup, etc». Deulofeu accepta de bon grat el suggeriment, «també hem fet un curs d'Animadors de Cants, un sobre l'acompanyament als joves i un matí de tècniques d'animació de la fe que podria esdevenir una setmana intensiva. La nostra intenció és ampliar i aprofundir més en els cursos de formació».

Ara que ha descobert la riquesa de grups i carismes que hi ha a la ciutat, la Núria no vol acabar sense demanar un projecte global per a tota la diòcesi: «Penso que hi ha d'haver més connexió entre els joves, saber què estem fent, tenir més moments de diàleg per compartir la nostra fe».

NIT DE MARIA Catalunya a Loreto 15 D'AGOST

14 d'agost a VALLS Convent de les Mínimes

- Vella Eucaristia Mariana
a les 11 de la nit

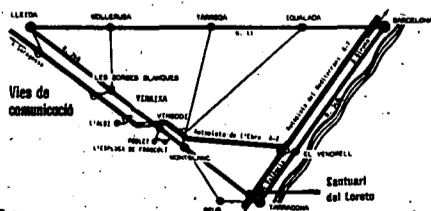
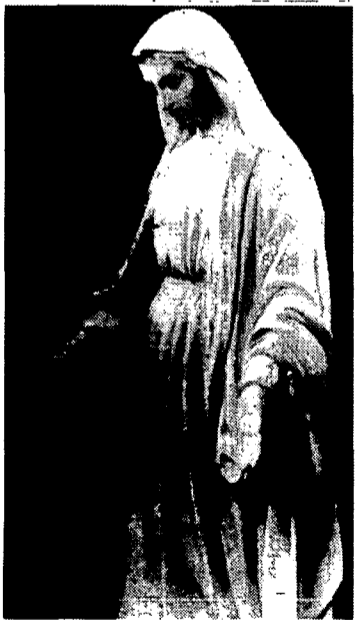
15 d'agost, a LORETO

- Missa dels Malalts a les 11 matí
- Dinar fraternal a les 2 tarda
- Rosari cantat a les 5 tarda

- NIT DE MARIA

a les 9 vespre

- Processó torxes

Dia 15 Sortida d'Autocars

POPULACIONS	LLUGAR PARTIDA	INFORMACIÓ	
REUS	Devant Esgl.	Francisco Delgado	Tel. 772887
VINYOLS	Plaça Església	Enric Vidal	Tel. 850589
CAMBRILS	Gasolinera	Francisco Borrás	Tel. 381728
RUDOMS		Antón Pujol	Tel. 850589
LES BORGES DEL CAMP	Bar Emili	Teresa Munné	Tel. 817818
MÓRA D'EBRE		Cinta Carreón	Tel. 408811
MAS-ROIG		Julià Folch	Tel. 838121
LLORENS DEL PENEDÈS		Jordi Ràfols	Tel. 877131
BARCELONA		Josep Garreta	Tel. 83-2874470
LLEIDA		Àngel Escuer	Tel. 873-283150
BARBERÀ DEL VALLÈS		Jaume Valls	Tel. 83-718050
BALAQUER		Pilar Rubies	Tel. 873-448456

NOTES:

Millor emporteu-vos el dinar, en cas que no podeu averseu una setmana d'antelació

COORDINACIÓ

ENRIC VIDAL

Tel. 977-85 05 09

ENCARREGAT MALATS

JORDI GARRETA

Tel. 977-79 33 64

- Nits de Maria a Valls tot l'any, els primers dissabtes de mes de 10 de la nit a les 3 del matí (Convent de les Mínimes).

- A Llorens del Penedès tots els segons dissabtes de mes de les 10 de la nit a les 3 del matí (Església Parroquial).

Ho denuncia el grup «Kairós»

«És impossible tenir una vida digna amb el salari mínim»

BARCELONA.— Els membres del grup «Kairós» que des del mes de febrer fins a l'abril passat van intentar viure amb el salari mínim, van reconèixer que no es va poder posar en pràctica alguns aspectes d'aquest projecte. «Va resultar impossible acomodar-nos al salari mínim que no pot cobrir el nivell actual de necessitats vitals i encara menys cobrir altres necessitats sorgides a base de relacions socials, familiars, culturals i militants».

GIEC

En un full titulat «Correo de "Kairós"», els membres del grup informen sobre la trobada nacional de les persones que es van embarcar en el projecte de «Viure tres mesos amb el salari mínim». Reunits a Madrid entre els dies 22 i 23 de juny, uns 40 representants dels qui hi havien participat, van considerar que amb el salari mínim, és a dir, amb 64.920 pessetes al mes, no és possible desenvolupar una vida digna. «Hauréem de buscar mitjans per a denunciar aquesta situació i per a lluitar-hi eficaçment».

El motiu que els va animar a dur a terme aquest projecte, era «provocar una reflexió sobre el sistema de consum» —segons va explicar en una entrevista al *Full Diocesà* de Tarragona, Vic i Solsona, Ramon Pujol, membre de «Kairós»: «El procés de reduir el consum i pensar d'una forma autònoma no és una obligació ni una actitud masoquista. Pot ser un sacrifici només els primers dies, però després t'adones que és una actitud alliberadora». Un altre membre del grup, Àngel Alcázar, afegia que «el nostre objectiu no és d'estalviar diners, sinó d'experimentar una forma de vida diferent».

Al nostre país un 20% de la població viu al llindar de la pobresa

En l'esforç de fer un boicot al sistema que propaga el consum desmesurat, poden ser útils, segons els membres de «Kairós», certes pràctiques com: no comprar en grans quantitats, limitar l'ús del cotxe, engegar la televisió en ocasions puntuals, compartir la subscripció de publicacions, entre d'altres. «Kairós» que es va establir a

Catalunya l'any 1992 i té lligams amb altres grups d'aquest tipus a tot el món, promou aquests gestos d'abstinència consumista i els bateja amb el nom de «vaga consumista» que podria ser un punt de partida per a transformar el sistema econòmic i plantejar-se un nou model social i polític i «sobretot, una nova manera de veure el món».

Per això és necessari provocar un canvi personal i una reflexió col·lectiva mitjançant «unes actuacions socialment movilitzadores», explica el full infomartiu del grup que com a nom ha escollit «Kairós» —una paraula grega que significa un moment oportú per al canvi. Els autors del projecte fins i tot es proposen repetir l'experiència l'any que ve entre el 7 de febrer i fins al 7 d'abril.

«Les societats occidentals necessiten un canvi» —diu Àngel Alcázar—. «El desenvolupament de la nostra societat comporta l'exclusió de moltes persones». Aquesta visió sembla coincidir amb les dades presentades recentment per la Conferència

Episcopal Espanyola, segons les quals a Espanya hi ha 8 milions de persones, és a dir el 20% de la població, que viuen al llindar de la pobresa i 3 milions al nostre país no tenen feina. Segons les previsions, l'any 2.000 hi haurà 1.300 milions de pobres a tot el món, 200 milions als països occidentals.

URGELL

X aniversari del monestir de Refet

Dos germans fan la professió perpètua

SERÓ.— En el marc d'una litúrgia presidida pel bisbe d'Urgell, Joan Martí i Alanis, el dia 11 de juliol, al Monestir de la Mare de Déu de Refet, a Seró, els germans Jacques Jurdain i Agustí Vives, van fer la solemne professió perpètua en la Congregació de l'Esperança. L'acte va celebrar-se el dia del Xè aniversari de la fundació del Monestir.

Després d'inaugurar les obres de reforma de la carretera i de la façana de l'església, es va iniciar la concelebració eucarística presidida pel bisbe Joan, el superior general de la Congregació, Serge Halette, i una desena de preveres,

amb la participació d'autoritats i devots del Santuari.

A l'homilia el bisbe d'Urgell va fer la crònica del Monestir des de la seva fundació, va esmentar l'oferta de la diòcesi als religiosos i va recalcar el coratge il·lusionat de Joan M. Vendrell, fundador i ànima de la iniciativa. El bisbe va glossar la figura de sant Benet, reformador de la vida monàstica, autor de la Regla, que «encara avui és un monument», i home de Déu que «va afaçonar Europa». Finalment va explicar el sentit dels vots religiosos com «un acte de culte, renúncia per reconèixer el Senyor i ofrena radical».

Acabada la litúrgia, amb un gest d'hospitalitat benedictina, els monjos van oferir un refrigeri a les persones assistents, amb les quals van compartir la joia de la diada per la professió i els deu anys de vida monàstica a Refet.

La presència dels monjos a Refet ha revitalitzat el Santuari i ha animat la pietat i la devoció a la Mare de Déu. «Teníem un Santuari mig abandonat i ara aquí hi ha vida», manifestava l'alcalde d'Artesa de Segre. A la revifada espiritual, amb la permanència de la imatge titular, cal afegir-hi les obres de reforma i ampliació del Santuari i del Monestir. Des del turó de Refet hom contemplava els rostolls de l'entorn i pensava: «La collita és als graners, els monjos salmegen i amassen la farina que dona bon Pa».

Antoni Mirabet

El P. Halette implora la benedicció de Déu per als dos monjos

TARRAGONA

Actes commemoratius del 60 aniversari del bisbe Borràs

LILLA.— Aquest cap de setmana, dies 10 i 11 d'agost, tindran lloc un seguit d'actes per commemorar el 60è aniversari de la mort del bisbe Manuel Borràs, assassinat durant la guerra civil, al terme municipal de Lilla, població de la Conca de Barberà.

El dissabte a les 17 hores a l'església parroquial de Sant Joan Evangelista, de Lilla, hi ha una conferència a càrrec de Mn. Àngel Bergadá, plebà-arxiprest de Montblanc, amb el títol «Els primers temps de la guerra a la Conca de Barberà».

El diumenge, a dos quarts de sis de la tarda es fa una pregària vora la creu, erigida en el lloc on va ser immolat el bisbe Borràs, al costat d'un pinaret, tocant la carretera que va de Montblanc a Lilla.

Mitja hora més tard, a l'esplanada de l'ermita de Sant Fruituós se celebrarà una eucaristia presidida pel Dr. Joan Aragonés, vicari general de l'arquebisbat de Tarragona, que serà concelebrada pel rector de Lilla, Mn. Armand Puig, i diversos preveres del bisbat.

Finalment, a les 19 hores, al cementiri de Lilla hi haurà una pregària davant la pedra sepulcral que recordarà l'indret on el bisbe Borràs va ser enterrat.

El propassat dissabte, dia 3 d'agost, Mn. Josep Raventós, vicari episcopal, va pronunciar una conferència a Lilla, sobre «El cardenal Vidal i Barraquer i el seu bisbe auxiliar Dr. Borràs». Remarcant també que un grup de voluntaris de Lilla ha procedit a la neteja dels voltants de la creu on va ser immolat el bisbe tarragoní.

Joan Boronat

Girona

Hi van participar més de 400 escoltes de tot Europa i Ghana

I Camp Internacional per a Pioners

GIRONA.— Més de 400 escoltes d'arreu d'Europa es van aplegar a les comarques gironines del 16 al 28 de juliol en el I Camp Internacional per a Pioners (escoltes de 14 a 17 anys), organitzat per la Demarcació de Girona dels Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi. El Camp es va anomenar «Repics» i va tenir la participació de pioners procedents de Suècia, Dinamarca, Àustria, França, Itàlia i Ghana, amb un total aproximat de 120, i també hi havia de catalans, bàsicament dels agrupaments de Girona, Blanes, Arenys de Munt, Anglès, Calella de la Costa, la Cellera de Ter, Palamós, Santa Coloma de Farners, Pineda de Mar i Salt.

C.C.

El Camp es va començar a organitzar fa més d'un any. En aquest temps, un equip de responsables integrat per David Pradas, Joan Pujadas, Marc Ruiz i Marc Garonès van coordinar el programa que es va iniciar el 16 de juliol passat amb l'acollida dels grups a Girona, des d'on van sortir per fer 16 rutes pel Pirineu. Cada grup va estar integrat per 3 o 4 agrupaments, dos d'ells catalans i els altres forasters. Van tornar tots plegats a Girona el dia 24 per fer un joc de descoberta de la ciutat i un dinar de germanor. Aquest va ser el primer encontre de tots els participants.

La tercera part del Camp Internacional va portar els pioners participants fins a Castelló d'Empúries, on van romandre fins al dia 27. Durant els tres dies d'acampada, que es van iniciar amb la presència del bisbe de Girona, Jaume Camprodon, que va presidir l'eucaristia

concelebrada, també es va fer una fira amb els productes elaborats pels pioners i diverses activitats: xerrades, pràctiques esportives, sortides a la platja, vetllades, etcètera. El campament es va cloure el vespre del 27 de juliol i el dia següent els participants van retornar als seus punts d'origen.

La demarcació de Girona de Mi-

nyons Escoltes i Guies Sant Jordi és la primera del nostre país que organitza un camp internacional d'aquestes característiques. Va suposar un gran esforç per garantir totes les activitats, els serveis, les comunicacions i els itineraris.

En el decurs de les rutes, els pioners participants van fer serveis a les comunitats i indrets del recorregut: millorà de camins, esbardissades, senyalitzacions i també es va aprofundir en el coneixement de la realitat del nostre país, des de les comarques i espais del Pirineu, bressol de Catalunya. Les corporacions locals i diverses entitats van col·laborar amb l'equip responsable del Camp. Per exemple, a Castelló d'Empúries es va utilitzar l'edifici de les escoles per acollir els participants del Camp Internacional.

Els participants van aprofundir en el coneixement de Catalunya

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

¿Àguila o formiga?

Un home intel·lectual, profundament creient i gran col·laborador d'obres apostòliques, em va dedicar aquest poema com a rèplica d'un recés que vaig impartir a un grup, i ell hi va assistir. Era —perquè ja és amb Aquell que anhelava— d'una gran profunditat espiritual, tal com mostra la seva poesia.

«Vaig volar tan alt, tan alt, / que vaig abastar la caça», / exclama humil l'home sant, / sedejant mística avidesa.

«Vaig volar tan baix, tan baix, / que del sòl no hi ha qui m'alci», / crido jo, cregut i va, / buit d'afartaments fal·laços.

No sóc àguila que pugui / travessar l'ampli celatge. / Sóc formiga que, si es mou, / és amb pas lent i maldestre.

La major part de l'any, / me la passo al formiguer, / nit fosca, espai encongit, / anhelant el cel obert.

Malgrat que no sóc una àguila, / sinó formiga al seu cau, / sento de Déu la mirada / damunt meu i dels meus errors.

I veig enmig de la fosca / que Déu vol, pobre de mi, / santificar-me la vida / tot i que, ves!, no sé volar.

Doni gràcies el món / a l'Autor de meravelles / que expressen el Do d'Amor / en àguiles i en formigues.»

Àguiles o formigues, que no marginen Déu de la seva vida. Perquè, si és greu que uns homes siguin marginats per uns altres, és infinitament més greu que els homes marginem Déu. I Déu es marginat si hom cerca de fer una societat que es vol construir sense Déu, sense fer-hi referència, sense comptar amb ell.

Som lliures de fer-ho així. Aquesta capacitat —¿deu ser una incapacitat?— és una connotació de la grandesa o misèria possible de l'home.

Però els catòlics sabem que no pot resultar positiu allò que per a Déu és absurd: prescindir de qui va crear l'home i continua essent, encara que aquest no ho vulgui admetre, el seu fi únic. Per a qualsevol civilització, tota actuació sense sentit acaba en tragèdia.

Quan algú, que no té cap camí, l'ha d'anar fent a través del camp o a la mar, no es pregunta pas a ell mateix, tancant els ulls a l'exterior, per on passarà, sinó que cerca punts de referència fora d'ell per tal de saber on és i cap a on ha d'anar.

Mai no ha estat cap absurd cercar fora del món un camí en aquest món. Durant segles, els navegants i els homes del desert han cercat, en la referència extramundana dels estels, una orientació segura per caminar per aquest món.

La referència al Déu de qui venim i cap al qual ens encaminem —tant si és amb vol d'àguila com amb trepig de formiga— continua essent una cosa elemental per a l'home o la societat que no es volen perdre absurdament tot caminant fent marrades, i no anar a parar enlloc.

Realitzar l'obra de Déu —dominar la terra—, però oblidant-se de Déu, condueix a una situació ambigua: dominar d'una banda la creació per mitjà de la tècnica; d'altra banda, ser posseït per la seva obra i fer-se esclau de la tècnica. És la trista ironia de l'home ordenador de tot, llevat d'ell mateix. Àrbitre de tot, però insegur amb ell mateix.

TARRAGONA

Ampliació de la parròquia de Santa Clara

TARRAGONA.—S'ha previst construir nous mòduls a la parròquia de Santa Clara, ubicada al carrer Ramon y Cajal de la ciutat. El pressupost és de 61 milions de pessetes i la superfície a edificar es quantifica en uns 1.400 metres quadrats. La necessitat d'ampliar les dependències parroquials ve donada pel creixement de la

feligresia en aquesta zona de la ciutat i també pel fet d'haver de solucionar importants carències de l'estructura de l'edifici, ara de reduïdes dimensions, que coarta el bon desenvolupament de tota vida parroquial en condicions normals.

Joan Boronat

Barcelona

Fa 25 anys que van arribar a Barcelona les Pies Deixebles del Diví Mestre

BARCELONA.— Les Religioses de l'«Apostolat Litúrgic» o Pies Deixebles del Diví Mestre formen part de la Família Paulina i enguany celebren els 25 anys de la seva arribada a la ciutat comtal. La congregació va tenir els seus inicis a l'Estat espanyol el 19 de març de 1935. Dues religioses molt joves, italianes, de fort caràcter i amb un gran do de gents, van ser-ne les fundadores. A causa de la guerra civil van haver de retornar a la seva pàtria i tornar aquí un cop va acabar el conflicte.

P. Enrique Castanyer
franciscà

El fundador, Mn. Santiago Alberione, va posar en marxa quatre congregacions més i cinc instituts agregats. Va començar aquestes activitats quan encara era seminarista. Sempre va estar interessat pels mitjans de comunicació, i aquest és el carisma d'aquestes congregacions en les diverses nacions on treballen. En concret, el carisma de les Pies Deixebles és la Litúrgia, la pregària i l'ajut als preveres que estan en residències. Sobretot donen una gran importància a la pregària.

Una de les germanes d'aquesta congregació explica en què consisteix la seva tasca: «L'Església considera de màxima urgència la tasca d'evangelització a través dels mitjans de comunicació social, i d'això se'n dedueix la insistència de l'Església sobre aquests temes: el document *Inter mirifica* del Vaticà II i la *Evangelii nuntiandi* de Pau VI són com l'estocada que

afirma i confirma la gran urgència i la màxima actualitat de la missió de la Societat de sant Pau».

I continua dient: «Com a pia deixeblla sento que la meua missió dins d'aquesta "meravellosa família Paulina" encara que pugui passar desapercebuda, és vital: com la saba que alimenta la planta, el tronc, les branques, els fruits. Així l'assumeixo i la visc; sobretot des de la meua oració-contemplació davant Jesús Eucaristia, presento, ofereixo, suplico perquè la Bona Nova arribi a tots els homes a través dels mitjans de comunicació social».

Aquesta germana es considera feliça a la Família Paulina: «són vint-i-cinc anys al servei de l'Església de Barcelona de forma directa i també a les altres diòcesis catalanes. Crec que és de justícia que ho recordem a tots aquells que

Una de les germanes de la congregació, sor Angélica Ballan, treballant una escultura

acudiu al nostre centre, on penso que sou ben atesos, i fins m'atreveria a dir que us hi trobeu com a casa. Nosaltres (les germanes) sempre estem ben disposades a servir-vos el millor possible».

TORTOSA

Martirologi sacerdotal

TORTOSA.— Ja està informatitzada l'obra sobre els 300 capellans màrtirs de la guerra civil. El llibre s'editarà en català i en castellà i és mèrit del degà del capítol catedralici, Mn. Manuel Garcia Sancho.

Un diaca i dos lectors

TORTOSA.— El bisbe Lluís Martínez i Sistach va conferir l'orde del diaconat a Joaquim Iturat, natural d'Alcalà de Xivert. També va conferir el ministeri de lector a dos joves seminaristes del Seminari Major.

Estades vocacionals al Port de Caro

TORTOSA.— El Seminari com cada any va organitzar unes convivències al refugi de la Mare de Déu del Mascà a Mont Caro. S'hi van fer dos tornos: de l'1 al 6 de juliol i del 8 al 13 del mateix mes. Aquest any també destaca l'estil de pelegrinatge a Montserrat del 15 al 21 de juliol. Els destinataris van ser els adolescents i els joves a partir dels 15 anys, i l'objectiu era enfortir la fe i l'amistat.

Camp de treball missioner

TORTOSA.— La Delegació Diocesana de Missions va organitzar un original camp d'animació missionera als Ports de Morella del 8 al 17 de juliol. Es va viure a La Mata i de forma radial es van fer diversos serveis que suposen un esperit missioner entre els més pobres. Van compartir la direcció la Delegació local, els PP Paüls i les Filles de la Caritat.

JBB

LLEIDA

Alfarràs estrena orgue

ALFARRÀS.— El dia 29 de juny, festivitat dels apòstols Pere i Pau, festa major d'Alfarràs, la parròquia va celebrar la benedicció i la inauguració del nou orgue. El bisbe de Lleida, Ramon Malla, acompanyat de Mn. Joan Bisart i de Mn. Vicent Ros, va rebre a les portes de la parròquia la processó que havia sortit de l'església vella i que anava acompanyada per Mn. Màxim Buil, rector de la parròquia.

Un cop entrats en el temple, abans de començar la celebració de la missa que va presidir el bisbe Malla, feta l'ofrena floral a sant Pere, el prelat va procedir a la benedicció de l'orgue. Mn. José Luis Olaechea, organista de la catedral lleidatana, va ser qui va tocar l'orgue durant la missa, acompanyant els cants que cantava la Coral Parroquial Santa Àgata, dirigida per en Lluís Virgili. Acabada la missa, Mn. Olaechea va oferir un concert d'orgue que va arrodonir la festa i va omplir de joia el cor de tothom.

El nou orgue electrònic d'Alfarràs té 40 registres, dos teclats i pedalier. És com el de la catedral de Lleida, però segons Mn. Olaechea està més perfeccionat.

La parròquia d'Alfarràs, arxiprestat del Segrià, compta amb uns 2.800 habitants, i des de fa 24 anys el rector és Mn. Màxim Buil. **Jaume Montaña**

Lleida rep el Concili

LLEIDA.— A la catedral de la ciutat, el passat 2 de juliol, va tenir lloc la recepció oficial de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense, que havien entrat en vigor dies abans, el 29 de juny, festivitat dels apòstols Pere i Pau.

A les vuit del vespre el bisbe de Lleida, Ramon Malla i Call, va presidir la celebració eucarística, concelebrant amb uns 70 capellans, entre diocesans i d'altres d'arreu de Catalunya que es trobaven a Lleida participant a les Jornades de la Unió Apostòlica del Clergat.

Després de la proclamació de l'Evangelí, un diaca permanent va fer la lectura del Decret de Promulgació de les Resolucions del Concili Provincial Tarraconense i, tot seguit, el bisbe Malla a l'homília va explicar el sentit de la promulgació, les exigències que comporta l'aplicació del Concili—va demanar la col·laboració de tothom—, i com és un gran do de Déu per a tota la diòcesi i per a l'Església universal en virtut de la comunió amb Roma, de la qual és signe la «recognitio». (JM)

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Mirador

Els conflictius estats africans

Oriol Camps

Els conflictes ètnics són el nostre pa de cada dia a l'Àfrica central, on els hutus i els tutsis no paren d'esbatassar-se i massacrar-se mútuament i, ara com ara, no es veu la solució del problema.

El centre del conflicte és a la llastimosament cèlebre Rwanda i el seu veí Burundi, on fa pocs dies s'ha produït un nou cop d'Estat el resultat del qual ha estat la presa del poder per un coronel d'ètnia tutsi que ha enderrocat el seu predecessor d'ètnia hutu... El coronel Pjerre Buyoya és ja una mica habitual en això dels cops d'Estat, ja que és la segona vegada que arriba al poder pel mateix camí. El fins ara president Sylvestre Ntibantunganya, que va ser elegit democràticament, va refugiar-se a l'Ambaixada americana per salvar la vida... I el nou president en el seu primer missatge a la nació ha expressat el seu desig d'una democràcia «no importada»... o sigui la «seva democràcia». I feina tindrà per apaivagar els ànims dels seus enemics naturals: els hutus, que continuen sembrant la mort per tot el país. I no solament a Burundi, sinó allí on hi hagi refugiats d'aquesta ètnia, com al Zaire, per exemple, on s'han apoderat del monestir de Makoto, un oasi de pau, i els monjos trapencs que el regentaven han hagut de fugir.

L'odi entre les dues ètnies és ancestral.

Una perspectiva de l'estadi olímpic d'Atlanta durant l'acte inaugural dels Jocs Olímpics

Els colonitzadors no tingueren gaire en compte, ni gaire interès, que aquest odi desaparegués. I els esforços de l'Església, tant a Rwanda com a Burundi, a favor d'una veritable reconciliació no han assolit gaire èxit. L'exemple el tenim en la guerra civil de Rwanda, de fa uns anys, en què foren sacrificats sacerdots pel fet de pertànyer a una o altra ètnia. Tanmateix l'Església no cessa en la seva lluita a favor de la pau. Encara que rebí cops com el recent al Zaire amb l'ocupació hutu del monestir abans esmentat.

ALGÈRIA

La situació a Algèria continua estancada i, de moment, no es veu cap possibilitat de solució. La pràctica guerra civil que es viu al país enfronta diàriament grups de terroristes i la policia del govern d'Alger. El fanatisme dels terroristes es fa patent, per exemple, en l'atemptat d'una dona que va rebre una bala a cada pit com a càstig per circular vestida amb unes bermudes... I els extremistes islàmics aprofiten qualsevol ocasió i qualsevol mitjà per donar fe del seu incon-

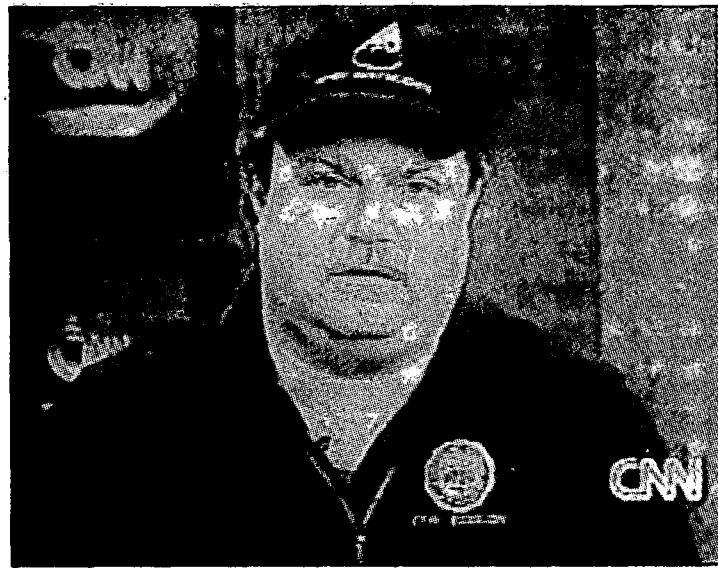
formisme. I com més dany causen, més en volen causar. Els esforços del govern per arribar a un diàleg s'estavellen contra el mur del radicalisme islàmic, el qual no mostra ni el més petit signe de rectificació.

I... AMÈRICA?

Aquí els problemes tenen un altre caire, si bé no es pot oblidar la violència que generen. El malestar que el cas Samper provoca a Colòmbia, impedeix que es pugui dur a terme una política d'eradicació del narcotràfic i, en conseqüència, de la corrupció que comporta. Se solucionaria amb un canvi de president?... Possiblement un nou president no sabia com posar-s'hi vista l'espessa trama que el temps ha anat teixint. No n'hi ha prou amb un canvi de persones. Cal, sens dubte, un canvi de sistema. Perquè en els últims temps, ¿quants presidents s'han vist afectats per la corrupció? Collor de Melo fou defenestrat com a president del Brasil. Carlos Andrés Pérez, l'expresident veneçolà, viu en arrest domiciliari mentre s'incoa el seu procés. Els presidents mexicans dels últims temps han caigut en l'abisme de l'enriquiment... Alán García, expresident del Perú, va haver de fugir del país... I no mirem més enllà, als Estats Units, on s'hi pot amagar tota mena d'afers fraudulents i només tenir cura que no els ensumi cap periodista disposat a servir escàndol als lectors... o a fer caure algun ídol popular per encimbellat que estigui.

El coronel Buyoya, nou president de Burundi, dirigint-se a la residència presidencial per reunir-se amb el cos diplomàtic

El guàrdia de seguretat Richard Jewell va denunciar l'existència de la bomba al Parc del Centenari d'Atlanta, que va causar dos morts i un centenar de ferits. Però ara, paradoxalment, és considerat per la policia com un dels més importants sospitosos...

La comunitat internacional, contra el terrorisme

Miquel Angel Codina

Davant la inquietud que ha despertat en la comunitat internacional l'onada terrorista, que de manera periòdica sacseja els fonaments de les societats, els ministres d'Afers Estrangers i d'Interior de l'anomenat «Grup dels Set» (Alemanya, Canadà, els Estats Units, França, Itàlia, el Japó i el Regne Unit) juntament amb els de Rússia—eterns convidats en aquest tipus de reunions, un cop finalitzada la guerra freda— van estudiar la setmana passada a París un conjunt de 25 mesures pràctiques encaminades a reforçar la cooperació mundial en la lluita contra un dels principals flagells del segle XX: el terrorisme.

Aquesta cimera va ser convocada a petició dels Estats Units, sota la influència de tres recents atemptats terroristes. D'una banda, la bomba que el 25 de juny va acabar amb la

vida de dinou soldats nord-americans en una base militar a l'Aràbia Saudita. De l'altra, l'explosió de l'avió de la TWA el 18 de juliol, el qual va esclatar—228 passatgers i tripulants hi van morir— quan feia poc que s'havia enlairat de l'aeroport de Nova York, en direcció cap a París, i va caure al mar a 112 quilòmetres de la ciutat americana. I, en tercer lloc, la bomba que el 27 de juliol passat va fer dos morts i 110 ferits al Parc del Centenari d'Atlanta, al cor dels Jocs Olímpics, on s'havien aplegat unes 40.000 persones per assistir a un concert de rock. Recentment el president dels Estats Units, Bill Clinton, afirmava en una entrevista que «l'odi ètnic amenaça la seguretat mundial». Clinton vol endurir les lleis antiterroristes al seu país alhora que ja ha imposat noves normes de seguretat aèria.

Hi ha dues vies (policia i judicial) i tres nivells de

cooperació (bilateral, regional i multilateral) dins el camp de la lluita antiterrorista. Les tècniques policials es basen essencialment en l'intercanvi d'informacions i mètodes, mentre que les judicials versen sobre el tractament de les comissions rogatòries i les ordres internacionals de detenció, de vegades difícils d'executar per les diferències que hi ha entre els sistemes judicials. Pel que fa als tres nivells de col·laboració, els experts acostumen a considerar que el sistema bilateral és el més important i eficaç. Quant al regional o continental, Europa porta un gran avantatge si la comparem amb la resta de continents, gràcies, sobretot, a la tasca duta a terme pel Consell d'Europa i la Unió Europea. Finalment, el tercer nivell és multilateral, amb dos grans eixos: la Interpol i l'ONU. Diferents plans de treball per intentar fer desaparèixer els actes terroristes del planeta.

V Aniversari de les colònies per als centres d'acolliment de comunitats religioses

El Servei Colònies de Vacances, de Barcelona, organitza aquest mes d'agost la colònia d'estiu per a nens i nenes de centres d'acolliment portats per comunitats religioses femenines. Aquesta activitat es fa a la casa de colònies *La Ruca*, a Moià, i hi participen un centenar de nens i nenes d'entre 4 i 17 anys i uns 20 monitors i monitores. Maria Solés, adjunta de direcció del Servei Colònies de Vacances de Barcelona, ha viscut de prop aquestes colònies que enguany celebren el cinquè aniversari.

Marc Vidal i Juanola

—Com va sorgir la idea de les colònies per als centres d'acolliment?

—Van formular la demanda les responsables de les comunitats religioses femenines de Sant Vicenç de Paül i Jesús Maria. Aquesta demanda es va fer per la necessitat de trobar una resposta d'entreteniment, d'aprenentatge i de vacances al llarg període de vacances escolars.

—Després de cinc anys, aquella primera idea continua sent la mateixa?

—Les motivacions i els objectius no han canviat, continuen sent els mateixos. El que ha anat canviant han estat les dinàmiques. Primer per adaptar-nos al màxim a la realitat i després perquè els equips de monitors i els infants també canvien.

—Per què unes colònies per als infants dels centres d'acolliment?

—Crec que era i és una necessitat dels centres. Molts d'aquests infants ja participen en activitats de lleure del barri o de la població. Els infants i els joves que viuen en famílies, a part de gaudir d'unes activitats de lleure organitzades per entitats de tipus associatiu, també

Maria Solés explica les seves experiències en aquests cinc anys de colònies

gaudeixen d'unes vacances amb les seves famílies. El que es pretén en primer lloc en aquestes colònies és precisament que es gaudeixi d'unes bones vacances.

—Quines són les activitats que es fan?

—Les activitats són molt variades i també depenen de l'edat dels nens. S'intenta que el ritme sigui al més suau possible, no es tracta de fer moltes activitats i cansar-se. Es tracta de gaudir d'unes vacances, i

per tant es procura que, a més de les excursions i algun taller, hi hagi unes estones de piscina, de jocs i també per als més grans sortides a festes, etc. Els monitors també s'ocupen d'ajudar els nois i noies que tenen deures de l'escola per fer.

—Com es viu la fe durant aquests dies?

—Cada dia, i per grups diferents, no hi falta l'estona de pregària. Aquest és un espai integrat totalment a les colònies, des del primer any, abans d'anar a dormir amb els grups de nens i nenes es revisa com ha anat el dia, aquest moment es converteix en un temps de demanar perdó i de donar gràcies, es fa una estona de silenci i de reflexió. Depenent de com han anat les diferents activitats, i les actituds en general, aquest moment és més o menys viscut, però el més important és que esdevé un dels més esperats, segurament per l'ambient que cada grup és capaç de crear. L'equip de monitors després

de la revisió del vespre també dedica una estona a la pregària.

—Quina ha estat l'evolució de les colònies per als centres d'acollida en aquests cinc anys i quines són les perspectives futures?

—Les valoracions en general han estat molt positives. Els resultats de la convivència, d'experiències viscudes han marcat una manera d'entendre el temps de vacances tant per als infants i joves com per als monitors. Hi ha dues actituds que diuen molt en relació a l'evolució d'aquesta activitat. Per una banda, cal valorar que després del cansament que comporta l'activitat dels monitors (perquè només paren per dormir), volen tornar a repetir l'experiència amb il·lusió, i per l'altra, ens hem trobat diverses ocasions que algun infant ha canviat de centre, i quan ha estat en el centre nou i parlaven de l'estiu, insistia a anar a les colònies del centre d'acolliment, els seus educadors han acabat telefonant-nos i han participat en les activitats.

L'ASSEMBLEA GENERAL DE CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS APROVA DESTINAR 500 MILIONS A OBRA SOCIAL I 2.113 A RESERVES GENERALS

El dijous dia 20 de juny de 1996, tingué lloc a la Seu Central de Caixa Penedès, a Vilafranca del Penedès, l'Assemblea General Ordinària de l'Entitat.

En l'acte es va aprovar l'Informe de Gestió i es va procedir a la distribució dels beneficis de l'exercici 95 de Caixa Penedès. Es va decidir destinar 500 milions de pessetes a OBRA SOCIAL i la resta, 2.113 milions, a RESERVES GENERALS.

El Benefici net de 1995 del Grup Caixa d'Estalvis del Penedès, un cop deduïts 1.458 milions de pessetes d'impostos, es va situar en 3.141 milions, cosa que representa un increment del 52,55% sobre l'exercici anterior, després de destinar 3.995 milions de pessetes a dotacions, sanejaments i amortitzacions.

El marge financer va ser de 17.722 milions de pessetes, que amb les comissions per serveis, avals, etc., van situar el marge ordinari, fruit de l'activitat típicament bancària en 20.770 milions de pessetes.

Els recursos bruts generats (Cash-Flow) va aconseguir la xifra de 10.515 milions el que implica un augment del 7,44% respecte de l'any anterior.

Caixa d'Estalvis del Penedès va assolir a 31 de desembre de 1995 un volum de 455.379 milions de pessetes de recursos aliens, amb un creixement del 9,79% sobre el saldo final de l'any anterior. Les inversions creditícies netes (un cop deduïts els fons de provisió per a insolvències) es van situar en 303.493 milions de pessetes, cosa que va experimentar un increment, en el transcurs de l'exercici, del 7,06%.

Durant 1995, Caixa d'Estalvis del Penedès, tercera caixa catalana, continuant la seva política d'expansió a tot el territori català, va obrir 27 noves sucursals, amb les quals a 31 de desembre disposava d'una xarxa de 367 oficines.

L'Assemblea General Ordinària donà, igualment, la seva aprovació a la política General de l'Entitat i a les línies futures en les que s'han de destacar, la potenciació de l'activitat del Grup Consolidat Caixa d'Estalvis del Penedès en els segments de mercat corresponents a les economies domèstiques i a la petita i mitjana empresa, i la voluntat de disposar d'una xarxa comercial ben dimensionada i localitzada en poblacions amb bon potencial de negoci.

L'any 1996 Caixa Penedès té prevista l'obertura d'unes 30 noves Sucursals, arribant al llistat de les 400 oficines arreu de Catalunya, de les quals 100 seran a Barcelona-ciutat, i uns pressupostos econòmics que han de permetre sobrepassar els 500.000 milions de pessetes, en recursos aliens.

A.E.N. 1995: Bons resultats!

Malgrat les previsions pessimistes, el balanç final de l'any 95 ha demostrat, un cop més, el lema de P. Werenfried van Straaten: «**Als homes són millors del que pensem**». Els ingressos han pujat un 5 per cent.

Amor, llum i esperança van ser els béns espirituals que, gràcies als seus 700.000 benefactors, AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA va poder exportar el 1995 a totes les parts del món en l'Església està necessitada. Les **activitats pastorals** finançades al llarg de l'any passat a **115 països** han assolit la suma de **76.874.981 de dòlars USA**, és a dir, uns **nou mil sis-cents milions de pessetes (9.600.000.000 ptes)**.

Els països de l'**Est d'Europa** han estat receptors de més de **3.600 milions de pessetes**. El capítol de la **formació** ha acaparat gairebé la meitat d'aquesta ajuda i 1995 ha estat l'any que han reeixit les primeres vocacions sacerdotals que han rebut una formació oficial després de la caiguda de la Unió Soviètica. L'altre gran front ha estat la **construcció i reconstrucció** d'esglésies i estructures eclesiològiques. **Refugiats de Bòsnia i Txetxènia** han rebut ajut sociohumanitari. A.E.N. ha continuat la seva ajuda a l'**Església ortodoxa rusa** a favor de la reevangelització de l'actual **Rússia**.

Iberoamèrica i les seves necessitats pastorals han rebut suport amb uns **1.500 milions de pessetes**. La formació de sacerdots, religioses, catequistes i la resta d'agents de pastoral ha estat objecte prioritari d'ajuda, així com les ajudes per al manteniment de sacerdots i religioses.

Més de **1.000 milions de pessetes** s'han destinat a ajudar pastoralment l'Església d'**Àsia**. En l'immens continent asiàtic, la construcció d'esglésies, seminaris i, en general, estructures eclesiològiques, encara continua acaparant les més grans ajudes. **L'Índia, Vietnam, la Xina i Filipines** han estat els principals països receptors. Convé no oblidar que és en aquest continent on encara es donen casos sangnants de persecució a l'Església i als creients, pel fet de ser-ho.

Finalment, **Àfrica** ha rebut més **1.000 milions de pessetes** en ajudes pastorals i sociohumanitàries, sobretot —aquestes últimes— per al gran problema dels camps de refugiats a **Burundi i Zaire** com a conseqüència de la tremenda massacre de fa un parell d'anys a **Rwanda**.

Per a una major informació, us podeu dirigir a:

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA
C/ Ferrer del Río, 3, 1.
28028 MADRID

La Bíblia en la literatura de Josep Carner

Al Sr. Albert Manent i Segimon, respectuosament

Joan González i Pastor

La importància de Josep Carner com a renovador de la llengua és comparable a la de Ramon Llull o Jacint Verdaguer. Ell ha estat, de fet, el creador del català literari modern. Contribuí a la divulgació de les *Normes ortogràfiques* (1913) de Pompeu Fabra i l'idioma quedà amb ell fixat, fantàsticament enriquit i polit. Renovador de la llengua, de la poesia i de la prosa, influí en alguns sectors de la societat catalana. Segons Josep Pla, «La seva capacitat memòtica per algunes coses fonamentals (per a la Bíblia, per a Dante, per a Shakespeare, per a la poesia catalana antiga) era vastíssima» (1)... «recitava tantes planes com convingués del llibre dels Profetes» (2).

AMISTATS I ESTUDIS

Fou amic de Mn. Frederic Clascar, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i un dels primers traductors catòlics de la Sagrada Escriptura al català, que treballà a partir dels textos en les llengües originals.

La correspondència de Carner amb els caputxins, de la qual es conserven algunes cartes, esdevingué molt sovintejada. Al coratjós P. Rupert M. de Manresa, traductor d'alguns llibres bíblics al castellà que el feren sospitós de modernisme religiós, va escriure-li una carta datada el 20 de maig de 1908. Referint-se a Miguel de Unamuno diu: «Jo ni pensava que, quan, cridat a Judici, se'm condemnés per inútil, per *figuera seca*...»; una expressió que al·ludeix clarament un text evangèlic (3).

Tanmateix fou confident del pare Miquel d'Esplugues, promotor de la *Bíblia Catalana* subvencionada per Francesc Cambó. Des del Consolat General d'Espanya a Itàlia, li va escriure: «Tinc la cella arrugada dels profetes, sense llurs visions transcendents ni llurs imatges de foc... No fa pas gaire que llegia un llibre molt interessant (entre el Vell i el Nou Testament) d'un canonge anglès...» (4).

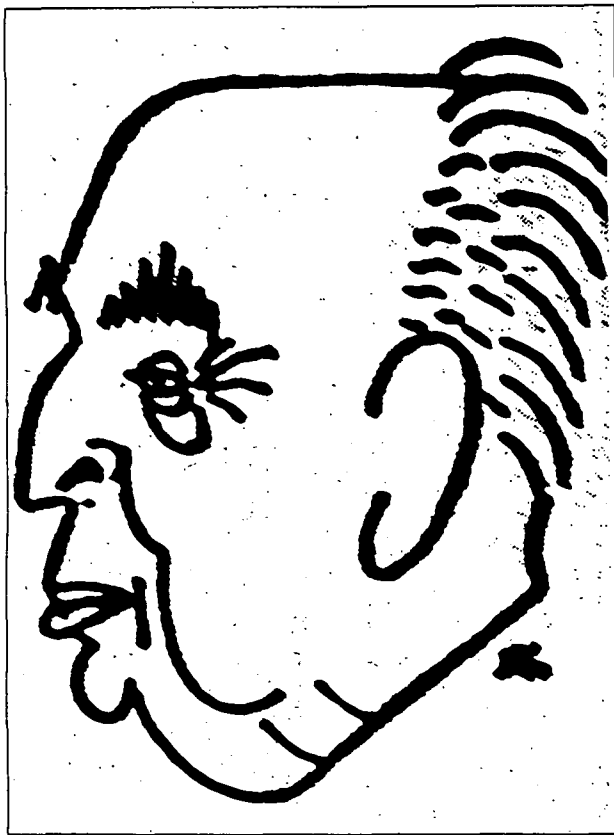
En els seus estudis de Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona va estudiar hebreu, assignatura que li va costar de superar, potser com ell mateix reconeix: «No vaig "atacar" l'hebreu com hauria calgut». És a dir, negligí l'estudi d'aquesta llengua. Una breu estada a Beirut com a cònsol al Líban, el va posar en contacte directe amb les terres bíbliques (de maig a setembre del 1936).

LITERATURA

La seva producció literària palesa que coneixia a fons els textos bíblics i litúrgics i se'n serví ja de bona hora. A la seva manera, segueix de lluny l'estil de dos clàs-

sics de la literatura anglesa. El purità John Milton (Londres, 1608-1674), autor, entre d'altres llibres, de *Paradise Lost* (El Paradís perdut, 1665), que tant agradava als nostres Jaume Balmes, Jacint Verdaguer i Carles Riba. Ultra continuades referències a l'Antic i Nou Testament, Milton demostra conèixer els Targum i la cultura rabínica. El protestant John Bunyan (Elstow 1628-“Star” Londres 1688) escriví l'al·legoria *The Pilgrim's Progress* (El camí del pelegrí). Presenta en forma d'un somni de contingut bíblic i vivencial, les diferents etapes que Cristià camina des que surt de la *Ciutat de Destrució* fins arribar a la *Ciutat Celestial*. És un dels llibres més celebrats pels

torsimany de Déu, perquè coneix a fons els llibres de Samuel, Reis i Cròniques. Aquests llibres li donaren la idea per a escriure *L'Eternal i el Temple*, composició que remarca el perill de l'abús del poder establert que en algunes situacions pot menar vers la injustícia, àdhuc fins «el crim d'estat». Desmitifica David i, el Temple bastit per Salomó (“Tindrà un fill, de saviesa exemplel de cor benigne i manament suau; serenament ell alçarà mon templel com monument de pau”); esdevé un anunci profètic del Crist (Jn 1,14; 2,13-22). Així el poeta explica cristologia a partir dels textos veterotestamentaris, ensems l'Invisible es fa present a la humanitat.

Josep Carner i Puig-Oriol (Barcelona, 9 de febrer de 1884 - Brussel·les, 4 de juny de 1970). A començaments d'abril d'aquell mateix any, féu una estada a Catalunya, breu però molt emotiva

cristians evangèlics, després de la Bíblia. (6)

Carner seguint el Càntic dels Càntics, idealitza «La Esposa» sic (*La visió dels Cantars*), tot remarcant la fidelitat, la tendresa, l'amor de la dona valenta i perseverant que fa viu el pragmatisme femení de *La dona forta* dels Proverbis (31, 10-31). *La creació d'Eva*, se situa en la placidesa de l'hort d'una rectoria, en el curs d'una divertida segona lliçó d'Història Sagrada que en Quiquet ha rebut de llavis de la seva germana gran. *Cants de Caïm i d'Abel*, *L'espera dels patriarques*, *Els patriarques*, amb una clara al·lusió a la vocació d'Abraham, «llur amic», i *Els profetes*, els quals desenvolupen la promesa de Déu (Gn 3,15), és a dir: el primer anunci messiànic i les fites principals de la història de la salvació. Déu és dit, preferentment, «el Just».

El nostre escriptor esdevé una mena de

Parafraseja alguns salms: *Cant del Just*, *El Salm de la captivitat*, *El Salm dels pecadors*, *El pecador*, *Invocació*, els quals globalment recorden el *Cant Espiritual* (Cant CV), d'Ausiàs March, de sentor bíblica.

A vegades, en té prou amb uns mots d'un sol versicle per a estructurar un poema, com *Cant de Raquel* («... era bella de cara i cos», Gn 29,17). *L'esperitat* descriu l'alliberament d'un endimoniat a Gèrasa, inclosa la seqüència dels porcs i els porquers, tal com la narració és contada en els evangelis sinòptics.

La trajectòria bíblico-literària de Carner s'intensifica en la seva maduresa. El poema *Nabí* (profeta), és inspirat en la narració de la missió de Jonàs a Nínive. Recull i amplia la història d'acord com és explicada al llibre que porta el nom de Jonàs, el qual figura entre els profetes dits menors. Ací Déu és designat prioritariament la «VEU», «Déu del cel», «Jo sol, Iahvè», «Déu vivent» i el «Nom», és dir: «JO SÓC EL QUI SÓC.» Malgrat la seva transcendència, in-

tervé en la Història i en la vida humana, escolta les pregàries, accepta el penediment i perdona. A canvi de la conversió, Déu dóna la Vida, que sempre es més que una simple existència que dura per sempre. Hi descobreix el Déu personal, exigent però proper a l'home, que crida i dirigeix els seus servents. Paradoxalment, Jonàs no perdona, demana acarnissament, vol forçar el seu Déu a la venjança i és més exigent que Ell. El poema exalta, però, l'acció conservadora de Déu. Ridiculitza uns «savis hiperboris» que no han tingut cap experiència personal del Déu vivent i que, no obstant, s'atreveixen a qüestionar el seu poder, al final del Cant IV Nabí és un cant a l'esperança, i l'extraordinària aventura del profeta engolit per un gran peix prefigura la resurrecció del Crist (nt 12,38-41). El darrer cant presenta Jonàs a la tardor de l'any i a les acaballes de la seva existència i contempla la proximitat indefugible del traspass. Això el porta a reflexionar sobre l'existència i la mort en una llarga interpel·lació a Adam, que enllaça amb la profecia de l'encarnació del Fill de l'Home, primer ressuscitat en senyal de la resurrecció promesa per Déu als homes: *el primogènit nou*. Llavors, en la dolçor del capvespre, el profeta xenòfob reconeix que no és en el rigor de la lletra de la Torà ni en el càstig diví sinó en la misericòrdia, en les formes acomplertes de la pietat, de la tendresa i de l'amor, on Déu fa possible la restauració dels fills d'Adam.

A la paràfrasi bíblica, s'afegeixen altres parts i reflexions pròpiament carnerianes, que ens permeten de conèixer els autèntics problemes que planteja: el pecat, l'amor i el perdó. Tot l'argument, l'alt nivell conceptual i verbal que assoleix, fosos en una peça, justifica les paraules del seu amic i admirador Marià Manent: «Només podia escriure *Nabí* qui hagi pensat molt en Déu, qui hagi meditat sovint el seu misteri» (7). És l'obra d'un creient i no de simple persona crèdula.

QUÈ ENS VOL DIR?

Carner era un cristià convençut i compromès, que sentia la necessitat de compartir la seva gran troballa: Déu i els seus dons. Alguns dels seus poemes permeten una seguretat absoluta en el Déu personal i uns altres manifesten la ferma confiança en la gràcia divina i els seus fruits. Déu és clement, tarda en la ira i amatent en el perdó. Amb un antipuritanisme que a un esperit legalista podria semblar exagerat, el Déu de Carner si bé avorreix el pecat, estima els pecadors, el seu penediment el mou a la clemència i, des de la creu, estén els seus braços perdonadors per acollir el pecador penedit.

(1) *Homenots*, 3a sèrie, Ed. Destino (Barcelona 1972), pàg. 248.

(2) *Coses vistes*, Ed. Diana (Barcelona 1920-25) pàgs. 191-192.

(3) Josep M. Gasol, Frederic Raurell, Valentí Serra. Preàmbul Joan Botam. *Rupert M. de Manresa, pensador en temps de crisi (1869-1939)*, «Estudios Franciscanos», (Caixa de Manresa, 1989), pàg. 144.

(4) *Epistolari de Josep Carner*. A cura d'Albert Manent, Jaume Codina, i Joan Paloma. Curial (Barcelona 1994), pàg. 210.

(5) Traducció catalana i notes per Josep M. Boix i Selva. Editorial Alpha (Barcelona 1953). Dedicat a: l'abat de Montserrat Aureli M. Escarré, Josep Maria de Sagarra i Carles Riba.

(6) Ha estat traduït a diversos idiomes i s'han fet moltes edicions. En castellà l'última ha aparegut el 1990. Libros CLIE, Terrassa.

(7) *Obres completes*, pròleg a l'obra poètica, Biblioteca Perenne, vol.23, Ed. Selecta (Barcelona 1968), 1a ed. pàg. 30.

La sublimitat del cant gregorià

El pare Jordi Bou destaca en aquest article l'espiritualitat, sobrietat, frescor i joventut del cant gregorià, una música que ajuda l'home actual a retrobar-se.

P. Jordi Bou

Què s'entén per cant gregorià? És, podríem dir, el conjunt de músiques o melodies cristianes preexistents, radicalment hebrees que en el transcurs dels anys varen fusionar-se amb les d'origen hel·lènic i llatí, desenvolupant-se i perfeccionant-se alhora, amb la progressiva difusió del cristianisme.

S'atribueix al papa sant Gregori el Gran (590-604) la meritòria tasca de recopilació de tot aquest escampall de músiques cristianes, d'aquí l'apel·latiu de gregorià, en un veritable i propi còdex anomenat *Antifonarium*. Amb tot, apuntem que la denominació de cant gregorià la trobem per primera vegada en una carta del papa Lleó IV (847-855).

La religiositat i l'estètica d'aquesta música cristiana-llatina, radicalment hebrea, pletòrica d'un repertori sagrat i valor artístic insuperables. És «el més noble patrimoni de la humanitat entera», com ens afirma el nostre eximi musicòleg internacional monsenyor Higiní Anglés. Les melodies gregorianes són una estupenda exegesi del text bíblic cantant. El cant pla-romà-gregorià no és únicament una música exclusiva dels països llatins, sinó que consta d'elements hebreus, orientals, bizantins, grecs i romans, adaptats a totes les races, èpoques i cultures.

Música equilibrada i transcendent

El cant gregorià és un cant perenne. Posseeix santedat, art i universalitat. Cant pletòric de sobrietat, frescor i joventut. Cant esdevingut pregària amarat d'espiritualitat, capaç de penetrar i atraure els esperits vers la *Belleza* increada. De caràcter diatònic, monòdic i de ritme lliure, les seves modulacions ondulades són talment com el vol majestuós de l'àguila. Evidentment, les dones i els homes d'avui, tenen necessitat d'aquesta música equilibrada, profunda, silenciosa, pacificadora, transcendent... que els mena a retrobar-se en si mateixos, o sigui: experimentar que són esperits de l'Esperit de Déu.

El cant gregorià o música sagrada havia de ser simple, fluid, sobri; sense cap ritme, no és per accentuar el sentit de la pròpia paraula o text. Al principi la melodia s'escriu sobre cada síl·laba de la paraula que s'havia de cantar, mitjançant uns signes: el *punctum quadratum* (una nota) i el *neuma* (dues o més notes). Amb el temps, l'Església es preocupà de perfeccionar, la pauta i ús de les claus. Efectivament, a l'entorn de l'any 1000, el monjo benedictí Guido d'Arezzo fou qui posà nom a les notes musicals: *ut* (do, l'any 1673), *re*, *mi*, *fa*, *sol*, *la*, *si* (format per la primera lletra del

Sancte Ioannes) corresponents a les primeres síl·labes de la primera estrofa de l'himne de Sant Joan Baptista, emmarcades en 4 línies horitzontals o «tetragrama». Veiem-ho:

Llatí

«Ut queant laxis - Resonare fibris
Mira gestorum - Famuli tuorum.
Solve pol-luti - Labii reatum
S-sancte I-oannes.»

Català

«Perquè puguin obertament - Cantar amb tot el cor
Tes meravelloses gestes - Aquests servents teus.
Solta, dels maculats - Llavís, el reat,
(Oh) Sant Joan!».

Les dones i els homes d'avui tenen necessitat d'aquesta música equilibrada, profunda, pacificadora i transcendent

Expansió del cant

Carlemany treballà per a la unificació de les diverses litúrgies existents, en especial, per la imposició del cant pla o gregorià. Bisbes, abats i clerecia s'oposaren a aquests intents de l'emperador. Amb tot, el gregorià s'anava expandint i imperant per Itàlia, França i la península Ibèrica.

Durant l'època mossàrab (on la seu més important era la *Ecclesia Toletana*) la *Lex Romana* amb la seva litúrgia i el seu cant entrava primerament i paulatina en els temples de la Tarraconense (s. XI) i, amb el temps, per tota la Hispània i la península Ibèrica.

La nostra Marca Hispànica passà sota la jurisdicció de l'arquebisbe de Narbona i, a poc a poc, la litúrgia i el cant pla adquirien més vigor. Hi havia, encara, moltes anotacions mossàrabs, catalanes i aquitanes o narbonenses.

Tarragona metròpoli de la província eclesiàstica Tarraconense, exercí una gran influència en estendre el ritus romà i visigòtic. I el document més antic que posem referent a l'ordre de la missa i el cant al nostre país el trobem al Concili de Girona l'any 517.

El monestir de Santa Maria de Ripoll, fundat el 888, es convertí al nostre país, en el primer i principal focus de religió cultura i art (en especial de la música) de la Catalunya que naixia, sobretot entre els anys 971 al 1065. En aquest, i durant l'abadiat d'Oliva, monjo il·lustre i fundador del monestir de Santa Maria de Montserrat, hi hagué els tres grans músics monjos d'Oliva: Arnaldus, Oliva i Gualterius. Aquests tres monjos constituïren «la

occitans i provençals, principalment dels monestirs de Sant Gall i de Sant Miquel de Cuixà (constituït aquest, en la porta d'entrada dels corrents musicals d'Europa a Catalunya-Aragó), de l'altra vessant del Pirineu. Així que en el nostre país tingueren lloc cinc notacions musicals: la visigòtica, la mossàrab, la romana, l'aquitana i la catalana. Molt riques totes elles per la seva diversitat de *neumes*. Fins que el cant romà, pla o gregorià imperà arreu dins el Cristianisme occidental, dissipant-se gradualment les altres notacions musicals.

A més de les influències esmentades, cal recordar també l'intercanvi religiós cultural dels monestirs benedictins de Saint Martial de Limoges, Saint Gallen, Saint Pierre de Moissac, Fleury-sur-Loire... amb els monestirs de Santa Maria de Ripoll, Sant Miquel de Cuixà, Sant Cugat del Vallès... Així que durant els segles X-XI, tots aquests monestirs foren centres difusors de gran esplendor litúrgic i cèlebres en el cant sagrat, popular i polifònic.

Còdexs medievals

Tant a Europa com a Catalunya, existeixen abundosos còdexs medievals que formen un conjunt variat i un ric repertori. Assenyalarem els següents:

- Cants del *Propium Missae* (Introitus, Graduale, Al·leluia, Tractus, Offertorium et Communio).
- Cants de l'*Ordinarium Missae* (Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus et Ite missa est);
- Cants de l'*Ordinarium Divini Officii* (Antiphonae, Psalmi, Capitula, Hymni, Versi, Responsoria...);
- Els *Trops*, melodies intercalades (comentant-les) en unes altres preexistents;
- Les *Proses* i *Seqüències*, breus melodies (algunes molt inspirades) que segueixen el Gradual i l'Al·leluia;
- La *Verbena*, una melodia semblant al *trop* i que es cantava a les Matines.

Els *Planctus*, melodies funeràries que es cantaven en la mort dels notables senyors feudals.

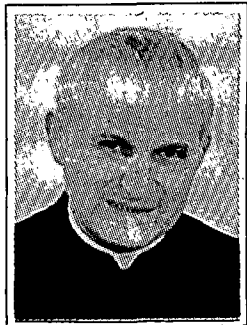
També, a més de Ripoll (que per mitjà d'ell s'estengué la música romana a Catalunya), Tarragona, Vic, Sant Cugat del Vallès, Girona, Tortosa, els monestirs de la Cartoixa de Scala Dei, Santa Maria de Montserrat, Santa Maria de Poblet, Santes Creus... foren també grans propulsors del cant gregorià al nostre país.

Aquesta sublimitat, però, del cant gregorià no ha esta isolada dins el camp religiós. Al costat d'aquest cant, també han crescut i han florit la polifonia vocal i instrumental, i també, el cant senzill del poble o cant popular, que és com «la germana petita d'aquella augusta melodia gregoriana», com ens diu Lluís Millet.

trinitat de Ripoll». Dels tres, Oliva fou el més important, el qual es preocupà perquè el seu monestir fos coneixedor de tota la gamma musical, deixant-nos la seva obra cabdal *Breviarium de musica*, de summa importància. Malgrat la desaparició de tants còdexs musicals que tenia, encara es conserven una cinquantena d'antifonaris que contenen una sèrie de col·leccions d'himnes, seqüències, tropus... Si Ripoll hagués conservat tot aquest tresor musical que antigament posseïa, potser hauria estat el millor focus musical d'Europa.

Aquesta influència de Ripoll és comprensible, ja que mantenia una constant relació amb Roma, Cluny i els monestirs

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya

El planeta Terra i la seva història

16. El relleu de la superfície de la Terra

Un dels primers problemes que es plantejaren els geòlegs va ser el de les muntanyes: com és que hi hagi els desnivells que hi ha a la superfície de la Terra? La tendència que té la natura a l'equilibri no havia d'aplanar-ho tot? El fet és que no ha estat així i ens trobem amb l'Everest de prop de 9 km d'elevació sobre el nivell del mar, i la fossa de les Marianes que arriba a més d'11 km sota aquest nivell. És clar que, siguin quines siguin les causes d'això, hem de donar gràcies a Déu per haver-se fet la cosa com la trobem, perquè si s'hagués nivellat tot, l'aigua hauria cobert completament el planeta i l'espècie humana no hi hauria pas pogut viure. L'explicació científica del fet comença dient que les masses continentals són fonamentalment grahítiques, que vol dir de densitat inferior a la de la capa basàltica que tenen a sota, i per aquesta raó suren sobre ella. Quan es formà el planeta van fer el mateix que passa en fondre metalls en un gresol, que les escòries romanen a la part superior.

Però el problema té una segona part més difícil: com s'han format muntanyes en aquestes escòries? Quina ha estat la causa (o causes!) de les arrugues que presenten els continents? Els geòlegs han donat el nom d'*orogènesi* (*oros*, muntanya, *gènesi*, origen) a una formació més o menys simultània d'unes cadenes de muntanyes.

El problema de les orogènesis

Abans de formular-se la tectònica de plaques ja es van suggerir diverses teories, algunes ben curioses, per explicar la formació de les grans serralades. L'anàlisi de les muntanyes havia portat a la conclusió que hi havia hagut almenys quatre orogènesis distintes, que nomenaren amb noms derivats dels llocs on en trobem les restes: huroniana (ocorreguda al precàmbric), caledoniana i herciniana (durant l'era primària totes dues) i l'alpina (a la terciària). Més tard s'hi han afegit altres orogènesis menys importants: la kimmèrica i l'astúrica a la secundària, i la pirenaica a la terciària, desglossant-la de l'alpina.

Entre les moltes teories que s'idearen per explicar les orogènesis podem citar les següents: **Elie de Beaumont** el 1852 (reprement una suggerència de Descartes del 1640) deia que el refredament continu de la Terra ha fet minvar el seu radi progressivament i l'escorça terrestre s'ha arrugat «com una poma que es deshidrata». Teoria que també repeteix **Eduard Suess** el 1885, «assistim a l'enfonsament del globus terrestre», diu. El pes de l'autoritat d'aquest autor fa que molts considerin aquesta teoria com la més vàlida: Nölke, Stille, Sieberg, ... Una explicació diferent va ser la de l'alemany **Haarman** que el 1930 proposà que les orogènesis podien provenir de moviments verticals del magma, que provocarien primer una intumescència, un *geotumor*, diu, el qual després tot abaixant-se s'encongiria formant muntanyes. El 1950 **M. Matchinsky** proposà una teoria contrària a la de Suess: el nucli es rescalfa a temporades i dilata el globus, cosa que fa trencar l'escorça i els blocs que en resulten, en tenir un radi inferior al nou radi terrestre, es reajusten originant així serralades. El 1959 **L. Eged** també proposava una idea semblant, però per una altra causa: la dilatació del planeta seria efecte de la disminució de la força de gravetat amb el temps, basant-se en una teoria de Dirac (no comprovada, ni admesa avui dia) de la variació de les constants físiques.

L'explicació que avui dia es té per correcta entre la comunitat dels geofísics, i exposada detalladament per **Vening Meinesz**, entre altres, és la de la tectònica de plaques. El moviment de les plaques de la litosfera ha provocat totes les orogènesis que hi hagi hagut a la superfície de la Terra. Per exemple, l'avanç del continent americà cap a l'oest provoca que la seva part davantera, que es va posant sobre la placa Pacífica, trobi una certa resistència o oposició i s'arrugi fent els Andes i les muntanyes Rocalloses. És l'*efecte de proa* que ja havia dit, ben encertadament, Wegener, en exposar la deriva dels continents. I la placa Indo-australiana xocant amb l'Euro-asiàtica fa que s'aixequi l'Himàlaia. I així la traslació de les plaques explica tota formació de cadenes muntanyoses.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

(Rom 1,20)

Fosses oceàniques, dorsals i rifts

I també serà la tectònica de plaques la que explicarà de manera convincent l'existència de les grans fosses marines i les altres formacions de sota els oceans. Un fet intrigant era que les grans fosses marines s'havien trobat molt a prop dels continents. Per què és així? Amb la teoria actual la cosa és molt clara: aquestes fosses es troben a la zona de *subducció*, que és el lloc on una placa s'enfronta amb una altra i no li queda més remei que posar-se-li sota bo i abaixant-se, i fins i tot esvorancant-se, com per exemple fa una llenca de formatge si la dobleguem un xic. Els esvorancs són les fosses. On es veu més clar aquest fenomen és en la placa Pacífica fent subducció sota l'Euro-asiàtica: les investigacions submarines han trobat una enorme fossa que va des de les illes Kurils, a la punta de la península de Kamcatka, fins a Nova Zelanda, passant pel Japó, les Filipines, Nova Guinea i Noves Hèbrides. És al llarg d'aquesta línia on trobem les profunditats més grans: a les Kurils el fons ja és a més de 9.000 metres, a la vora de Mindanao s'arriba a gairebé 11.000 m, profunditat que només és superada per la fossa de les Marianes, la més gran de totes; a l'altra banda de la subplaca de les Filipines, de 11.520 m.

Les dorsals oceàniques mostren els límits reals de les distintes plaques. Són una doble cadena muntanyosa amb una vall al mig anomenada *rift* (esquerda o clivella, en anglès) o també *rift valley*. Tota la dorsal és plena de volcans submarines. L'alçada sobre el fons marí és d'una mitjana de 2.000 m, però de vegades és més gran i arriba a formar illes volcàniques a la superfície. Concretament la dorsal atlàntica emergeix al nord formant Islàndia, que és dividida per la vall de Thingvellir, continuació del rift submarí. Aquesta mateixa dorsal arriba a la superfície, baixant cap a l'equador, fent les Açores.

Avui dia ja s'ha pogut fer el mapa submarí complet amb totes les dorsals. Curiosament s'ha vist que estan travessades en molts llocs per ruptures de l'estil de falles de transformació. És un fet encara no del tot ben explicat. I un altre detall important: hi ha dorsals, o millor dit rifts, sobre els continents. El rift més important és l'africà que comença a Síria, forma de depressió del Jordà i la mar Morta, talla la Mar Roja i segueix travessant per Kenya i Tanzània fins a la desembocadura del Zambezi, després d'haver format els llacs Rodolf, Tanganyka i Nyassa. Aquest rift prepara el naixement d'un oceà.

Subscriu-vos

a

Catalunya Cristiana

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
 semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària

xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas emplenau l'ordre de domiciliació)

Data

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat Oficina DC Compte

Data

Signatura del titular del compte/llibreta

Cinema

Donde reside el amor

(How to Make an American Quilt)

Directora: Jocelyn Moorhouse. Guió: Jane Anderson. Intèrprets: Winona Ryder, Anne Bancroft, Kate Capshaw, Dermot Mulroney, Alfred Woodard. 107 min.

J.M. Aresté
(Aceprensa)

Finn, una jove llicenciada, se'n va uns dies al camp amb a la seva àvia i la seva tia àvia. L'excusa és acabar la tesi doctoral, però, a més, així podrà considerar amb certa distància com discorre la seva relació amb Sam, el noi amb qui conviu. Les parentes de la noia es reuneixen amb les seves amigues —un costum ancestral— per confeccionar cobrellits, dels quals cada una fa un retall. Aquesta vegada desitgen regalar a Finn un cobrellit nupcial que respongui al tema *Donde reside el amor*. Les dones teixeixen els seus motius d'acord amb la personal experiència amorosa, la qual contenen Finn. Les diferents rutes que va prendre l'amor en cada vida ajudaran a Finn a traçar el rumb de la seva.

Abunden darrerament les pel·lícules sobre l'amistat femenina. N'hi ha de fallides, com *Amigas para siempre*, *Mujeres bajo la luna* o *Sólo ellas...* Y plenament encertades, com *Mujercitas*, *Tomates verdes fritos* o *El club de la buena estrella*. La directora australiana Jocelyn Moorhouse s'apropa a les encertades pel que fa a la realització. Sap donar amb un to amable —l'únic excés eròtic el disfressa d'esteticisme—, que combina el que és màgic amb el que és nostàlgic; i fa creïbles les nombroses confidències que s'intercanvien els personatges, una textura de *flash-backs* tan treballada com els cobrellits que teixeixen meravellosament.

Les idees sobre la vida i l'amor, a partir del simbolisme palès dels cobrellits, són lleugeres, poc compromeses. És obvi que cal buscar l'amor per sempre, però... És difícil guardar fidelitat a la persona estimada... Els matrimonis de vegades no funcionen, i no cal buscar-hi raons...

L'amor és un risc... No hi ha res inamovible... La novel·la de Whitney Otto en la qual es basa el film, una mica ambigua, sembla creure en la impossibilitat de controlar els impulsos amorosos, i és decididament indulgent amb les aventures fora del matrimoni.

El repartiment, principalment femení, és excel·lent. Tot i que la popular Winona Ryder sigui la protagonista, és difícil destacar algú sobre la resta. Encerta Thomas Newman amb la seva partitura romàntica i Janusz Kaminski amb la seva acurada fotografia, que força els daurats en els moments més evocadors del passat. Així, la pel·lícula es demostra sòlida en estructura, però dèbil i poc arriscada en continguts.

Crònica televisiva

Retrats de la vida hospitalària

Miquel Angel Codina

Una de les notes que caracteritzen avui dia la programació de la petita pantalla és l'allau de serials que tenen com a fil argumental les relacions, tant les professionals com les personals, que s'estableixen entre el personal d'un centre mèdic. Com a exemple, podem esmentar: *Urgencias*, que s'emet actualment per TVE-1, *Hospital* i *Chicago Hope*, per Antena 3-TV, i *Birdland*, per TV3. Per la seva banda, La 2 ha reposat la producció nord-americana *Doctor en Alaska*, que explica les aventures de Joel Fleishman —interpretat per l'actor Rob Morrow—, un jove metge jueu de Nova York que ha estat destinat a Cecily, un poble perdut enmig d'Alaska, per exercir la seva professió. El seu joc constant de referències culturals funciona com un gest de complicitat amb el públic i fa que aquest connecti amb un serial que s'ha convertit en producte de culte.

Hospital, que es un serial de producció pròpia feta conjuntament entre Antena 3-TV i la productora televisiva catalana Gestmusic, ha tingut l'assessorament de metges i d'infermeres durant el rodatge amb la intenció de mostrar un alt grau de realisme, tant pel que fa als temes i les situacions com pel que fa a la posada en escena. El realitzador és Joan Guitart, el responsable de la direcció artística és Jaume Santacana, i entre els protagonistes hi ha Montse Guallar, Xabier Elorriaga, Mercedes Sampietro, Jaume Pujol i Alejandra Torray. Tot i que *Hospital* manté línies de continuïtat entre els seus diferents episodis, cadascun d'ells posseeix una estructura definida, amb una història que comença i acaba.

El tema de les malalties mentals esdevé el nucli de *Birdland*, una sèrie que narra la vida quotidiana del doctor Mckenzie —al qual dona vida el veterà actor Brian Dennehy—, un psiquiatre poc convencional que té força més èxit resolent els problemes dels seus pacients que els seus. Rodada en un antic hospital psiquiàtric, la sèrie fa un repàs d'un bon nombre de desordres mentals (des de la depressió maníaca a les al·lucinacions, passant pels abusos emocionals als infants).

El recent anunci de les candidatures per als premis Emmy, els prestigiosos guardons que equivalen als Oscars en la televisió, ha posat sobre la taula l'èxit inescapable dels drames mèdics: *Urgencias* ha obtingut 17 nominacions i *Chicago Hope*, 15. Retrats de la vida hospitalària.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV2

Diumenge 11.00 *La Missa*: Amb la participació del Cor Parroquial de Bagà (Berguedà, bisbat de Solsona), sota la direcció de Ramon Quintana (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Esglésies de Catalunya*.

Dijous 11.00 *La Missa*: Amb la participació de la Comunitat parroquial de Dosrius (Maresme, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Pelegrí Bernal (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

TV3

Dissabte 08.10 *Signes dels Temps*: no hi ha programa fins al setembre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Creure avui: no hi ha programa fins al setembre.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus*. (Directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general*. (Directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*.

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*.

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 05.00 a 23.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

01.30 *Dietari de música i músics.*
01.35 *Espurna d'Alba.*
01.40 *Música sense paraules.*

Dilluns
23.00 *Magazine.*
00.00 *Gent de Casa.*
00.30 *Esports*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dimarts
23.00 *Magazine*
00.03 *Versió original.*
00.30 *Perfil.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dimecres
23.00 *Magazine*
00.00 *Cantautors.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dijous
23.00 *Magazine*
00.00 *En Família.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Divendres
23.00 *Magazine*
00.00 *Set dies a l'Església.*
00.30 *Diàleg d'Església.*
01.00 *Cova de Clàssics.*

Dissabte
22.55 *A cor obert.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.00 *Amb molt de gust.*
00.30 *Blue Velvet.*
01.00 *Negra Nit.*

Diumenge
19.00 *Eucaristia Catedral.*
22.55 *Raons per viure.*
23.00 *La Terrassa de la Cultura.*
00.00 *La Gran Via.*
00.30 *Mosaic.*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge
09.00 *Músiques místiques: Requiem, KV 626, de Mozart; Requiem de Faure; Requiem de Puccini; Requiem de Cornelius.*
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge
15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

De dilluns a dijous

21.00 *El Espejo.*

Divendres

21.00 *La linterna de la Iglesia.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Divendres

17:38 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: M. A. Ayuso Guixot, missioner combonià al Sudan; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio,** i també: **Alforja Ràdio** (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espuga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (narracions de reflexió escrites per Mn. Miquel Àngel Ferrés amb la veu de Joan Canals), *L'estiu és jove* (comentaris estiuencs realitzats per Jordi Pujol i Campistol), *Un got d'aigua fresca* (homenatge a Mn. Josep Maria Pont, tot recopilant els millors comentaris que va realitzar per aquest programa durant els mesos d'estiu al llarg de dos anys), *El significat de l'Evangeli* (a càrrec de Mn. Salvador Gras i Mn. Rafel Felipe). Tots aquests nous apartats estaran fins a finals de setembre. Presenta: Angel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.1 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.

* (Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: no hi ha programa fins a l'octubre.

EL CAFÉ INTERNACIONAL: no hi ha programa fins a l'octubre

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)

Dimecres

De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària:* una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiero.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

LA PARAULA DEL BISBE: no hi ha programa fins al setembre.

PUNT DE TROBADA: no hi ha programa fins a l'octubre.

TARDA DE TOTS: magazine d'**Onda Rambla Girona** (89.9 FM) que inclou cada divendres a les 17.05 una secció d'actualitat cristiana i de notícies de l'església de Girona.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: no hi ha programa fins a l'octubre.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars,** i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldacona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten: **Ràdio Pirineu** (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Mare de Déu del Claustre

Solsona. Solsonès. Bisbat de Solsona

La imatge de la Mare de Déu del Claustre és una preciosa talla de pedra grisa negrenca. És asseguda en un escó sense respall i aguanta l'Infant Jesús amb el braç esquerre. Porta ceptre i corona; en destaquen unes llargues trenes. Sembla que data de mitjans del segle XII.

La llegenda de la Mare de Déu parla d'una invasió sarraïna —o dels heretges albigesos, segons altres versions— que obliga a amagar la imatge per tal de protegir-la de l'enemic. Després de pensar-ho molt, creuen que el lloc més segur perquè no la trobin és un pou que serveix per a les obres del futur claustre de la catedral. Allà la col·loquen fins que passi la maltempada.

Amb el pas del temps s'oblida aquest episodi, fins que una circumstància tràgica farà fixar l'atenció en el pou. Uns nens hi juguen a la vora i un d'ells cau a dins.

Angoixada, la mare corregué per intentar salvar-lo, i a l'apropar-se al pou veié que en sortia una claror suau; al mateix temps, el seu fill, des de dins, la consolava dient que no patís, que estava bé, que una Senyora l'havia salvat.

La notícia del fet miraculós s'escampà deseguida i tothom acudí al pou on trobaren la venerable imatge. Amb el bisbe al davant, la portaren a la Seu; però en desaparegué repetides vegades fins que entengueren que la Mare de Déu volia ser venerada allà on l'havien trobada, al claustre.

Un altre fet extraordinari succeí en inaugurar la capella. Era un dia ben serè, però esclatà un tro potent i un llamp encengué la llàntia penjada davant la Verge.

Els goigs ens diuen que en temps de sequera es treia la imatge en processó per demanar la pluja.

Goigs a la Mare de Déu del Claustre

Puig tan amor ens teniu
per ser la nostra Patrona.
De la ciutat de Solsona,
als vostres fills protegiu.

Quan Espanya a l'aspre jou
dels moros quedà lligada,
per no veure-us profanada
us amaguen dins d'un pou;
dels claustres on el teniu
tothom el títol us dóna.

De la ciutat de Solsona...

Un noi anant-hi a jugar
un dia en ses aigües queia
sa mare que mort el creia
així el sentí a parlar:

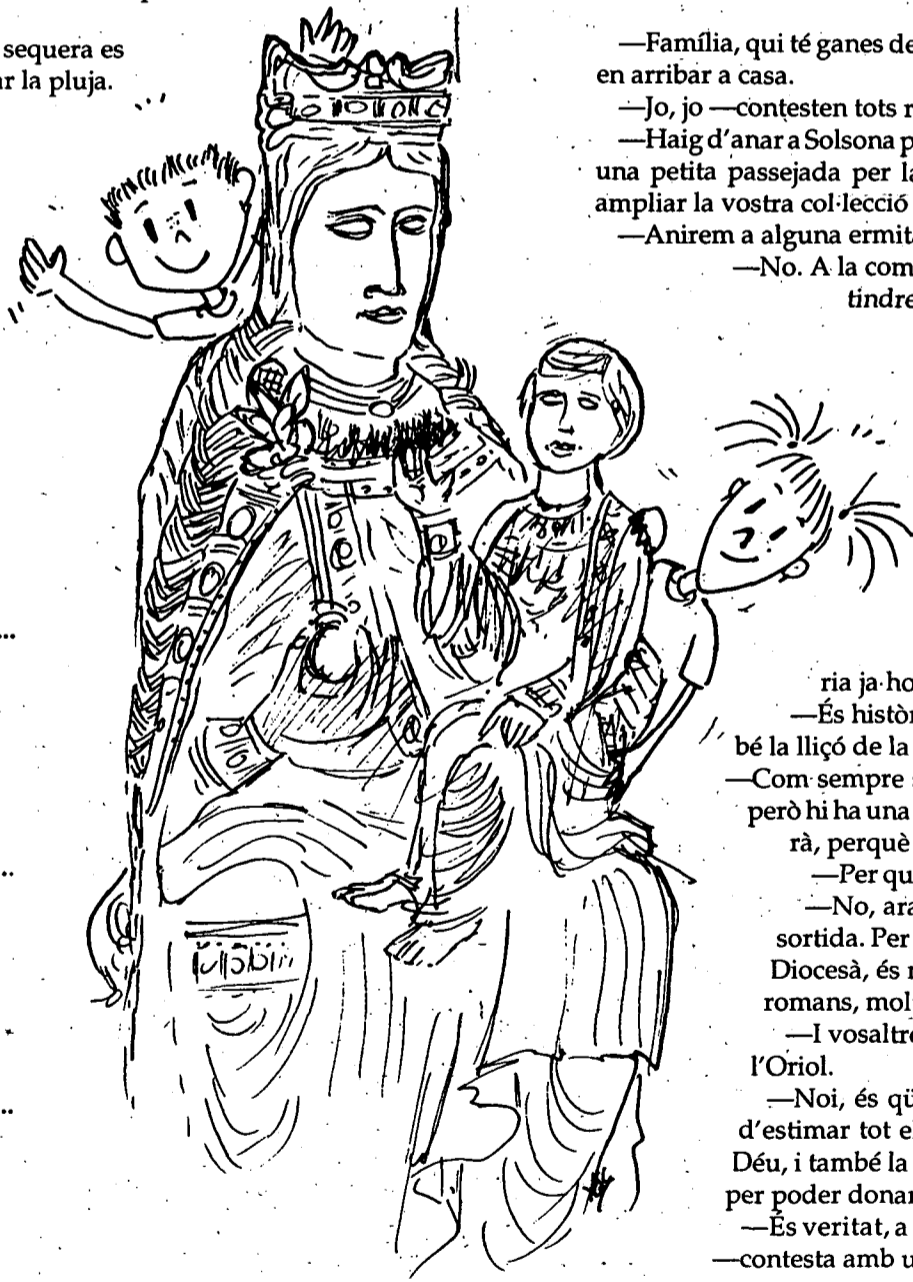
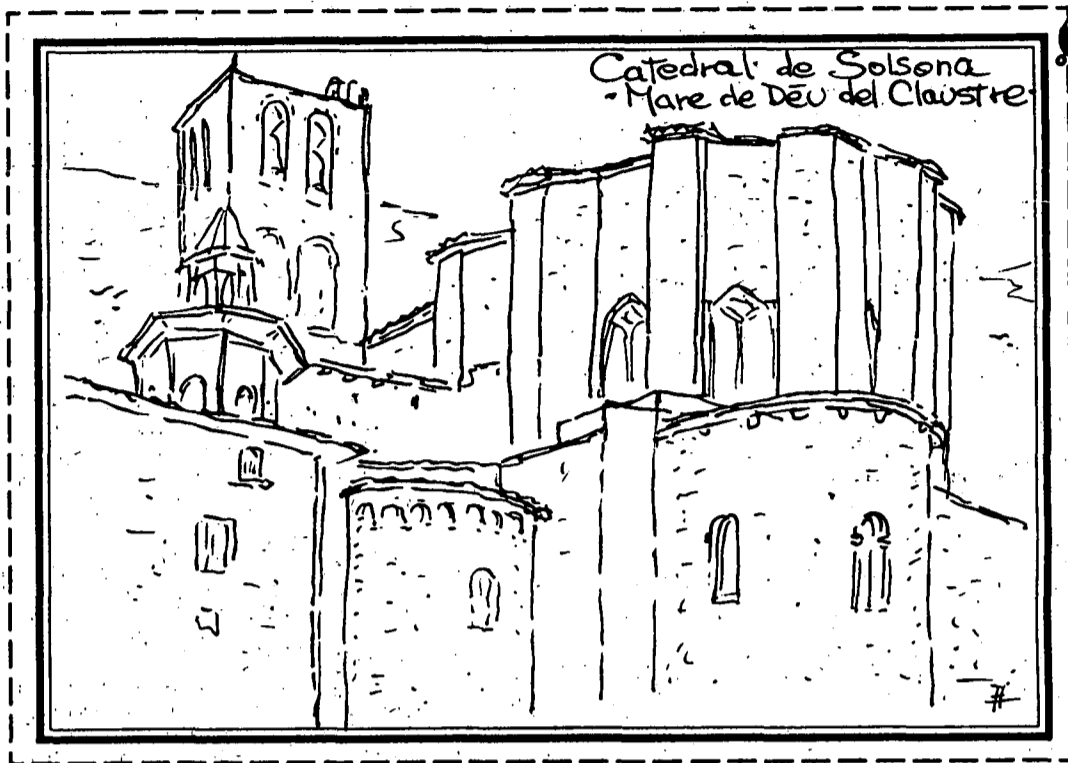
—Mareta, no us afligiu,
ja trobo qui ajuda'm dóna.

De la ciutat de Solsona...

Quan la terra fa tristor
perquè cap núvol la mulla,
i cau dels arbres la fulla
abantes de la tardor,
el poble, amb acte votiu,
a vostres mans s'abandona.

De la ciutat de Solsona...

Puig tan amor ens teniu
per ser la nostra Patrona.
De la ciutat de Solsona
als vostres fills protegiu.

—Família, qui té ganes de fer una passejada? —diu el pare com a salutació en arribar a casa.

—Jo, jo —contesten tots ràpidament.

—Haig d'anar a Solsona per la feina, però em sobrarà temps. Si voleu farem una petita passejada per la ciutat. També visitarem la Catedral i podreu ampliar la vostra col·lecció de postals.

—Anirem a alguna ermita? —pregunta la Laia.

—No. A la comarca hi ha moltes esglésies interessants, però no tindrem temps. Sí que veurem la Mare de Déu del Claustre.

—Claustre?, és un nom de persona? A l'Escola es reuneix el claustre de professors...

—Sí, però aquesta paraula també vol dir un passatge cobert, amb una columnata, que volta un pati o un jardí. Moltes catedrals, monestirs i esglésies antigues en tenen.

—I per què li diuen Mare de Déu del Claustre?

—Quan arribem allà i l'expliquin la història ja ho endevinaràs.

—És història o llegenda? —diu l'Oriol, que es va aprendre bé la lliçó de la seva mare.

—Com sempre s'hi barregen elements llegendaris a la història, però hi ha una bona base documental. Ja veureu com us agrada-rà, perquè té a veure amb els nens entremaliats.

—Per què no ens ho expliques? —diu la Laia encuriosida.

—No, ara no —diu la mare—. Preparem les coses per la sortida. Per cert, mirarem de tenir temps per veure el Museu Diocesà, és molt important. Té objectes prehistòrics, ibèrics, romans, moltes pintures romàniques i gòtiques...

—I vosaltres, com sabeu tantes coses? —interromp intrigat l'Oriol.

—Noi, és qüestió d'estudiar, de llegir, d'escoltar i sobretot d'estimar tot el que fa referència a Nostre Senyor, la Mare de Déu, i també la nostra Pàtria. Els pares sempre hem d'aprendre per poder donar-vos respostes.

—És veritat, a nosaltres ens agrada preguntar-ho tot, oi Laia? —contesta amb una mirada múria l'Oriol.

Ho sabies?

- * La Mare de Déu del Claustre es venera a la Catedral de Solsona. Aquesta ciutat és la capital del Solsonès.
- * Solsona obtingué de Felip II el títol de ciutat i de diòcesi l'any 1594.
- * La imatge de la Verge fa poc més d'un metre d'alçària. És d'estil romànic-bizantí.
- * El Solsonès és una comarca rica en esglésies romàniques.

Vacances: Misses als principals llocs d'estiueig

ALTAFULLA

Parròquia de Sant Martí
 Vigílies: 19'30 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 Feiners: 8'30 h. CAT.

Barri Marítim

Vigílies: 20'30 h. CAT.
 Diumenges: 12'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 20'00 h. CAT.

ARENYS DE MAR

Convent dels Frares Caputxins

Vigílies: 19'30 h. CAT.
 Diumenges: 9'30 h. CAT.
 11'30 h. CAT.
 19'30 h. CAT.
 Feiners: 20'15 h. CAT.

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT.
 (Ràdio Arenys)
 11'00 h. CAST.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 8'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

BLANES

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 19'00 h. CAT.
 20'30 h. CAT.
 Diumenges: 8'00 h. CAT.
 10'30 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAST.
 20'30 h. CAT.
 Feiners: 8'00 h. CAT.
 20'30 h. CAT.

CADAQUÉS

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'45 h. CAT.
 (Capella Sant Baldiri)
 11'00 h. CAT.
 18'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 19'00 h. CAT.

CALAFELL

Parròquia de la Santa Creu
 Vigílies: 20'30 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Pere (Platja)

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAST.
 Diumenges: 10'00 h. CAT.
 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 21'00 h. CAST.

CALDES DE MALAVELLA

Parròquia de Sant Esteve
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 8'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.

Capella Gnes. Hospitalàries
 Diumenges: 21'45 h. CAST.

Capella Gnes. Carmelites (Balneari)
 Feiners: 20'00 h. CAT.

CALELLA

Parr. de Sta. Maria i St. Nicolau
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 8'30 h. CAT.
 10'00 h. INTERN.
 12'00 h. CAT.
 18'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.

CAMBRILS

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 20'30 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 Feiners: 8'00 h. CAT.

Santuari Mare de Déu del Camí

Diumenges: 11'30 h. CAT.
 19'00 h. CAT.

CANET DE MAR

Parròquia de Sant Pere i Sant Pau

Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 8'30 h. CAT.
 10'30 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 20'00 h. CAT.

Santuari de la Misericòrdia

Diumenges: 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.

CASTELL D'ARO

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 21'00 h. CAT.
 Diumenges: 11'00 h. CAT.
 21'00 h. CAT.
 Feiners: 20'00 h. CAT.

Santuari de Sant Pol

Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 10'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 10'00 h. CAT.
 (Urcatusa)

CASTELLDEFELS

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 13'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

Capella Bella Mar

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 Diumenges: 11'00 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.

Vista Alegre

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 Diumenges: 10'00 h. CAT.

La Pineda (a l'aire lliure)

Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 11'00 h. CAT.

CUBELLES

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 9'30 h. CAT.

L'ESCALA

Parròquia de Sant Pere
 Vigílies: 18'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 (Al convent)
 19'00 h. DEUTSCH

20'30 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 (Al convent)
 10'00 h. CAT.
 (Riells de Dalt)
 11'00 h. CAT.
 12'00 h. FRANÇAIS
 19'00 h. INTERN.
 20'30 h. CAT.
 Feiners: 19'00 h. CAT.
 (Al convent)
 20'00 h. CAT.

L'ESTARTIT

Parròquia de Santa Anna

Vigílies: 18'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. INTERN.
 11'00 h. CAT.
 18'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 19'00 h. CAT.

LLANÇÀ

Parròquia de Sant Vicenç
 Vigílies: 19'00 h. CAT. (Grifeu)
 19'30 h. CAT. (Port)
 21'00 h. CAT. (Vila)
 Diumenges: 8'30 h. CAT. (Port)
 11'00 h. CAT. (Vila)
 19'00 h. CAT./CAST.
 (Vila)
 20'30 h. CAT. (Port)

MALGRAT DE MAR

Parròquia de Sant Nicolau
 Vigílies: 19'30 h. CAST.
 (C. Médico)
 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 8'30 h. CAT.
 10'00 h. INTERN.
 11'00 h. CAST.
 (C. Médico)
 11'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 8'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

PALAMÓS

Parròquia de Santa Eugènia
 Vigílies: 19'30 h. CAT.
 20'30 h. CAT. (La Fosca)
 Diumenges: 11'30 h. CAT.
 19'30 h. CAT.
 20'30 h. CAT. (La Fosca)
 Feiners: 19'30 h. CAT.

Parròquia de Sta. Maria del Mar

Vigílies: 19'00 h. INTERN.
 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. INTERN.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

PALS

Parròquia de Sant Pere
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 10'00 h. CAT. (Massos de Pals)
 12'00 h. CAT. (Parr. de Pals)
 20'00 h. CAT. (Parr. de Pals)
 Feiners: 19'00 h. CAT.

PINEDA DE MAR

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT. (C. del Barri de Creus)
 11'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT. (Sta. M. de Pineda)
 Feiners: 13'00 h. CAT. (dijous)
 19'00 h. CAT.
 (altres dies)

PORTBOU

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 11'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 Feiners: 19'30 h. CAT.
 (Dimarts i Divendres)

PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 8'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 13'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 9'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

ROSES

Parròquia de Santa Maria
 Vigílies: 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 21'00 h. CAT. (Església Ciutadella)
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. FRANÇAIS
 11'00 h. CAT.
 18'00 h. DEUTSCH
 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 20'00 h. CAT.

SANT CARLES DE LA RÀPITA

Parr. de la Santíssima Trinitat
 Vigílies: 20'00 h. CAST.
 Diumenges: 8'00 h. CAST.
 11'00 h. CAT.
 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Josep Obrer

Vigílies: 19'30 h. CAST.
 Diumenges: 9'00 h. CAST.
 10.30 h. CAST.

SITGES

Parr. de St. Bartomeu i Sta. Tecla
 Vigílies: 19'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'00 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAST.
 Feiners: 9'00 h. CAT.
 19'30 h. CAT.

El Vinyet

Vigílies: 19'30 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.

Església de Sant Joan

Vigílies: 20'30 h. CAT.
 Diumenges: 11'30 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

TARRAGONA

Parròquia de Sant Joan Baptista
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 10'30 h. CAST.
 12'00 h. CAT.
 13'00 h. CAST.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 9'30 h. CAT.
 20'00 h. CAST.

TORREDEMBARRA

Parròquia de St. Joan Baptista
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 21'00 h. CAST.
 Diumenges: 11'00 h. CAT.
 Feiners: 9'00 h. BILINGÜE

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 19'30 h. CAST.
 20'30 h. CAT.
 Diumenges: 8'30 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 19'00 h. CAT.
 20'00 h. CAST.
 Feiners: 19'30 h. BILINGÜE

Capella Clara

Diumenges: 9'30 h. CAT.

Capella Barri Marítim

Diumenges: 20'00 h. CAST.
 21'00 h. CAT.

TORROELLA DE MONTGRI

Parr. de Torroella de Montgri
 Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

Providència

Diumenges: 7'30 h. CAT.

Camping Delfin Verde

Diumenges: 10'00 h. CAT.

Església de l'Hospital

Diumenges: 12'00 h. CAT.

VILANOVA I LA GELTRU

Parr. de Sta. Maria de la Geltrú
 Vigílies: 19'30 h. CAT.
 Diumenges: 8'30 h. CAST.
 10'30 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 19'30 h. CAT.
 Feiners: 19'30 h. CAT.

Parròquia de la Immaculada

Vigílies: 19'30 h. CAT.
 Diumenges: 10'00 h. CAT.
 11'30 h. CAST.
 12'30 h. CAT.
 19'30 h. CAST.
 Feiners: 9'00 h. CAT.
 19'30 h. CAT.

Parròquia de Sant Antoni Abat

Vigílies: 20'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 12'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.
 Feiners: 9'00 h. CAT.
 20'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Joan Baptista

Vigílies: 19'00 h. CAT.
 Diumenges: 9'00 h. CAT.
 11'00 h. CAT.
 Feiners: 9'00 h. CAT.

afinant

Zoom

L'abat trapense del Monestir de Santa Maria de Getsemaní (Kentucky - USA), P. Timothy Kelly i el Dalai Lama planten junts un avet durant la cerimònia d'obertura per al Diàleg Interreligiós entre caps espirituals d'Orient i d'Occident, el 22 de juliol passat. I l'avet creixerà com l'esperança d'un món millor al qual pot arribar-s'hi per diversos camins sempre que se segueixin amb sinceritat.

Llindar

Un estatut per a l'embrió humà

El 31 de juliol passat les autoritats britàniques, en compliment de la legislació d'aquell país, destruïen 3.300 embrions humans congelats que havien estat fecundats artificialment. En efecte, la llei britànica ordena que, en no ser reclamats per ningú, passats cinc anys, siguin incinerats després de ser negats amb alcohol. Aquesta decisió va aixecar una forta polèmica tant al Regne Unit com a Itàlia, on centenars de dones es van oferir generosament per al que s'anomena una *adopció prenatal*.

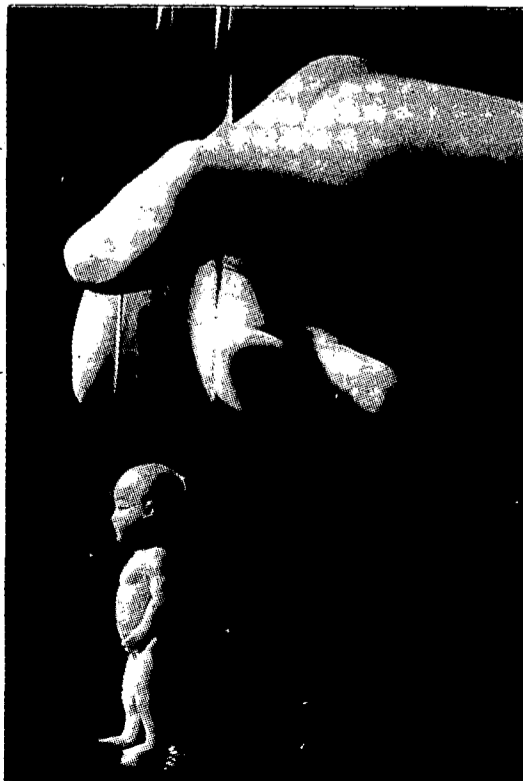
Estem davant un tema molt complex. Tot amb tot, en el camp de la bioètica és urgent una legislació que eviti els abusos. ¿Es lícit moralment la fecundació de milers d'embrions amb l'única finalitat de servir només de material per a l'experimentació científica? Amb la instrucció *Donum vitae* a la mà, certament que no. Tanmateix, no cal ser catòlic per arribar a aquesta conclusió. Des de posicionaments laics també s'hi pot arribar. El Comitè Nacional italià de bioètica acaba de publicar un document en el qual es reconeix que l'embrió huma és «un de nosaltres», un individu irrepetible, i no un conjunt de cèl·lules manipulable. En l'elaboració d'aquest document, que no és vinculant però que ha de servir per als futurs debats parlamentaris, hi han intervingut catòlics i no catòlics. És clar que aquests s'han hagut de defensar davant de les acusacions fetes per alguns mitjans sobre el contingut massa *catòlic* de l'esmentat document al·legant que també ells concorden en el fet que un embrió no és només un conjunt de cèl·lules.

Conseqüent amb aquest reconeixement, el Comitè italià de bioètica rebutja la producció d'embrions *in vitro* per a

l'experimentació, per a l'ús industrial o la comercialització, així com d'altres aberracions. El document, en canvi, fa una valoració positiva de la fecundació *in vitro* amb una finalitat exclusivament procreativa i demana que es procreïn els embrions en el número estrictament necessari. Per als embrions en excés, el Comitè demana «instruments jurídics idonis per garantir-los una possibilitat de vida i de desenvolupament».

D'altra banda, són molts avui els que comencen a posar en dubte que les tècniques reproductives serveixin realment per combatre la infertilitat o que ho estiguin fent de manera eficaç. El *Daily Telegraph* referia fa pocs dies que el percentatge de naixements en les parelles que s'han sotmes fins ara al tractament d'inseminació artificial és força baix. L'any 1994-1995 la mitjana d'èxit fou només del 14,5%, però en moltes clíniques només cinc parelles sobre cent van reeixir a tenir fills.

La sentència de mort que ha recaigut sobre els 3.300 embrions ens hauria de fer reaccionar. No es tracta de posar en qüestió el just progrés científic, si no de preguntar-nos sobre els límits que cal posar a aquest tipus d'experiments tècnics. Qui controla els laboratoris? Qui defensarà el futur de les generacions? Tanmateix, haurem de ser més valents a denunciar el negoci que alguns centres hospitalaris especialitzats estan fent mitjançant la publicitat d'unes pràctiques de fecundació que presenten, sovint de manera enganyosa, com a èxits.

Manuel Valls i Serra
director

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Gent de missa (1)

Pensant en ell

«De fet, quan decideixo participar en un sopar d'homenatge a un amic, és pensant en ell que prenc la decisió. Encara no sé si l'acte serà més o menys reeixit...», observava a la fi de l'article anterior, bo i advertint que es tractava d'una mala comparació. Aquesta em servia, això sí, per fer veure que un factor és secundari i un altre és essencial, en aquest cas l'amic, el qual, per cert, em garantia que m'ho passaria bé a la festa, funcionés com funcionés l'organització.

Molts dels que han abandonat l'eucaristia dominical, si els preguntàvem perquè ho han fet, ens respondrien probablement que l'estil de les celebracions els avorria. Ara bé, més enllà d'aquesta percepció hi ha, en la majoria dels casos, un fet més radical: havien perdut —o potser no havien aconseguit mai— la connexió càlida amb Ell, l'amic, Jesús.

Ens cal promoure, per moltes raons, un envigoriment de les celebracions dominicals. Però només el retrobament de la persona viva del Senyor assegura una participació madura a prova dels diversos tarannàs dels celebrants, dels canvis en els gustos musicals, de l'ensopiment o de l'eufòria de l'ambient.

...només el retrobament de la persona viva del Senyor assegura una participació madura a prova dels diversos tarannàs dels celebrants, dels canvis en els gustos musicals, de l'ensopiment o de l'eufòria de l'ambient.

És a dir, es tracta, al capdavant, d'un problema d'evangelització en el sentit que donava a aquesta paraula Pau VI: «Anunciar Crist a aquells que el desconeixen.» (Cf. Concili Provincial Tarracòense, 1).

Don Luigi Giussani, en exposar la pedagogia relativa de Jesús, descriu un procés amb tres passos que escau aquí recordar.

Quan el Senyor diu a Andreu, a Joan, a Simó... «veniu amb mi», els fa una proposta ben fàcil d'entendre i d'acceptar. Només al cap de molts anys, quan recordaran aquells inicis des d'una realitat totalment nova, s'adonaran del seu contingut profund i total.

A poc a poc, Jesús radicalitzarà la seva proposta. El segon pas arribarà quan seguir-lo no consistirà solament a reconèixer-lo com a mestre, bo, just i mereixedor de tota la confiança, sinó que requerirà una nova condició: «renunciar a sí mateix (Mt. 10, 39). És, fins a un cert punt, natural, remarca Giussani: per a seguir un altre, cal deixar la posició pròpia, «si mateix».

El tercer pas demana no només un seguiment personal en la intimitat, sinó també exterior, social, testimonial. Jesús atorga a aquest punt un valor absolut: «A tot aquell que hem reconegut davant els homes, també jo el reconeixeré davant el meu pare del cel. Però al que hem negat davant els homes, també jo el negaré davant el meu Pare del cel.» (Mt 10, 32). També en l'amor humà el sentiment no esdevé consolidat fins que és capaç de mostrar-se als altres.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La catequesi

Acaba el curs. Les catequesis celebren la seva cloenda. Impressiona anar a aquestes trobades de catequistes. Són molts i esmercen el millor de si mateixos en aquesta tasca. Gent vocacionada que, perquè estima Crist i l'Església, vol transmetre l'Evangeli. Davant d'ells i elles es podria pronunciar amb raó la frase bíblica: «*Que en són de bells, sobre les muntanyes, els peus del missatger de bones noves que proclama el benestar, que anuncia la felicitat, que proclama la victòria, que diu: «Filla de Sió, el teu Déu regna!».*

Les persones dedicades a catequitzar, sortosament, són nombroses. La tasca que fan és admirable. L'Església els ho agraeix. Déu els recompensarà amb la generositat que el caracteritza. Llavors, davant del Senyor, s'adonaran que ensenyar la fe, ajudar a copsar la persona de Crist, preparar per als sagraments, exposar les pautes cristianes de conducta i iniciar en la pregària tenia un valor immens. Realment era posar els nois i

noies en l'òrbita de la seva vocació. Anaven col·locant les pedres de la personalitat cristiana. Pedres que eren fites de vida plena, alegre i eterna.

Els catequistes saben que la seva tasca no és fàcil. El seu cor, com el del Senyor que es compadia de les multituds, voldria arribar a més persones. Anhelaven que els pares dels infants tinguin una bona primàcia de valors, de manera que l'educació cristiana dels fills ocupi el primer lloc. Tanmateix els catequistes, —en la seva majoria dones— són persistents. Procuren exposar bé el seu catecisme i estimen els seus catequitzats. Això té bona pinta! Donarà fruit! Cal tenir paciència —la virtut dels forts— i posseir la certesa que així es basteixen tant la ciutat com l'Església.

He volgut escriure aquests pensaments com a homenatge als catequistes. Són, en realitat, gent de primera fila en la tasca que el Senyor ha encomanat als seus deixebles. Moltes gràcies per la vostra labor!

Impromptu

Oriol Camps

Anivellar el pressupost!

Llegeixo als diaris que l'Insalud controlarà els metges que més prescriuen, que més recepten, per tal de procurar que el dèficit sanitari minvi. Que el dèficit minvi, és desig de tothom. Si els governs poguessin proclamar, sense cap mentida, sense cap ocultació, que el pressupost quadra i que, al final de l'any, ha sobrat alguna quantitat que podrà emprar-se en obres d'utilitat pública, certament que el país seria una meravella... I no dubto que és un desig sincer.

El que no veig tan clar és que si un malalt necessita uns tractaments específics, el metge no els recepti per por de ser considerat un malgastador... o que, pel mateix temor, recepti la meitat del que caldria. El malalt, que prou feina té a suportar les minves causades per la malaltia, no crec que estigui gaire disposat a sacrificar-se en bé de l'equilibri pressupostari...

És possible que hi hagi abusos, però em sembla que no són tants com per generalitzar. Penso, també, que potser caldria que els governs obliguessin a les multinacionals farmacèutiques a justificar l'alt cost dels seus productes que, moltes vegades només són assequibles a les grans fortunes.

Aquests dies també he llegit d'un medicament contra la Sida que els metges creuen eficaç... però que el seu cost altíssim dificultarà la seva aplicació... I el metge que el recepti correrà el risc de ser investigat per malversador...

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Accidents de carretera a l'estiu

Segons estadístiques fiables a l'estiu s'incrementen els accidents de carretera. Les reflexions de la *Jornada de la Responsabilitat en el Trànsit* que es va celebrar el dia 7 de juliol passat continuen tenint màxima vigència.

Cada cinquanta segons mor en el món una persona a la carretera —unes 70.000 en un dia—, i cada dos segons hi ha un ferit; de deu a quinze milions de ferits cada any en el món. A Espanya la carretera treu cada any pels accidents de trànsit 5.000 vides i 50.000 a tota la Unió Europea. A més, les estadístiques mostren que el nostre país se situa en segon lloc, després de Portugal.

Enguany Espanya va començar amb 767 víctimes mortals entre gener i febrer, segons dades provisionals facilitades per la Direcció General de Trànsit. La mateixa font posa en relleu que els accidents de trànsit són la primera causa de mort dels homes de menys de 34 anys i de les dones de menys de 24, com ho són també de la invalidesa i la tetraplègia en els joves, la mortalitat dels quals va augmentar un quatre per cent l'any passat. Els accidents de trànsit generen el quaranta per cent de les discapacitats entre els ciutadans.

Aquestes dades fredes, que esborronen tothom, han

mogut el bisbe de Jerez, Mons. Rafael Bellido, a fer-ne unes reflexions d'índole moral. «Amb un accident pots llevar-te la vida i privar la vida a una altra persona, o deixar-la inútil per sempre.» Davant aquestes tristes situacions, el bisbe es pregunta per les causes: «Per la vanitat de no portar el casc o la vanitat d'avançar per la dreta? Per la vanitat d'apurar el risc i l'emoció al límit màxim? Per la teva impaciència, intolerància o supèrbia? Pel teu estat d'embriaguesa?»

També cal que es plantegin seriosament el problema i la greu responsabilitat els fabricants d'automòbils, les companyies asseguradores, els mitjans de comunicació social, la publicitat, les autoescoles, els educadors, la família i, per descomptat, l'Administració.

Mons. Bellido indica que el trànsit en positiu ofereix l'oportunitat de cultivar hàbits i valors saludables d'educació i gentilesa, de solidaritat i ajuda generosa, de promoció de l'altre, que tot plegat en cristià en diem: «va passar fent el bé...»

No sols amb el cor i la ment es pot fer bé, sinó també amb les mans al volant i els peus al fre. Sobretot ara a l'estiu.

De vegades es donen circumstàncies ben casuals, que podrien semblar premeditades, però que resulten providencials. Aquest és el cas de l'acte que estem celebrant. S'escau justament pocs dies després d'haver arribat de Roma la (permeteu-me l'expressió) dolorosament famosa *recognitio* al nostre Concili Català, la qual com és sabut ha posat reserves a certes propostes que, inspirades en el document episcopal *Arrels Cristianes de Catalunya*, feien referència als conceptes de pàtria, nació i cultura aplicats al nostre país. Repeteixo: la coincidència és ben casual, però no deixa de ser providencial. Si podria ser mal interpretada per algú en sentit negatiu segons aquella dita vulgar que fa: «No vols caldo, dues tasses», jo voldria interpretar-la en clau positiva, i ben positiva, creient en el diàleg que hi ha d'haver (que ha de continuar havent-hi) sobre el particular. «El nacionalisme és pecat?» Segons quins nacionalismes i segons on pots ser sí, vistes si més no les conseqüències desastroses a què ha donat peu. Ara, el nostre nacionalisme català, basat com es pot basar, i es basa en la doctrina de l'Església orientada pel nostre mateix episcopat d'ahir i d'avui, en una tradició més que mil·lenària com és la inculturació catalana del cristianisme i, anant a l'arrel, en el mateix evangelí de Jesús, de cap de les maneres no és ni pot ser pecat. Al contrari, és una virtut, i molt necessària, com el doctor Pont recalca al nostre bisbe Deig i el doctor Masnou acaba de recordar una vegada més. Dificilment trobaríem un altre nacionalisme tan impregnat d'esperit cristià i evangèlic, tan assenyat i convivencial com el nostre. Ara resulta que és sospitós, quan hauria de ser posat com a exemplar. Ai, Déu meu!

El llibre que presentem aquesta nit vol contribuir precisament a desfer aquest equívoc, a aclarir aquest dubte i a refermar les conseqüències que se'n deriven, ara i aquí, relacionades amb la catalanitat de la nostra Església i amb la catalanitat del nostre país. Som o no som una nació? Volem ser o no volem ser una nació? Que per afirmar-ho i per a ser-ho en realitat hi hagi (com hi ha hagut i hi haurà dificultats greus, gravíssimes, d'ordre polític i social, és evident, sovint escandalosament evident, augmentades encara per certs mitjans de comunicació espanyolistes; ara, que hi hagi d'haver dificultats provinents de la mateixa Església, sigui de la Conferència Episcopal Espanyola, sigui de part de la Santa Seu, això sí que és sobretot per a nosaltres els catòlics catalans, molt dolorós i lamentable. Nosaltres no volem separar-nos de ningú; només volem ser, i que ens deixin ser,

nosaltres mateixos per poder viure en comunió lliure i fraternal amb tothom. Tota llei, principalment la canònica, ha d'estar al servei de les persones; no les persones al servei de la llei. És allò del dissabte. És més: quan l'Església es posa al costat dels pobres oprimits defensant-ne la identitat i la llibertat amb les armes (les úniques armes) de la justícia, de la pau i de la solidaritat, no fa sinó posar en pràctica l'evangeli de Jesús. Com quan es posa al costat dels pobles pobres i explotats. És una altra forma de teologia de l'alliberament, igualment legítima.

Bé, doncs, el llibre del nostre germà Antoni no fa res més que defensar aquesta actitud com a bisbe i com a ciutadà. Simplement, la cata-

El nacionalisme és pecat?*

Climent Forner

lanitat de la nostra Església i del nostre país, doblement segrestada. I ho fa, mogut per unes conviccions íntimes molt profundes, que dimanen del seu cor i del cor de l'Evangelí, i estimulat per l'exemple de profetes nostrats tan emblemàtics com el cardenal Vidal i Barraquer i el mateix doctor Josep Pont i Gol, per no esmentar més noms eclesiàstics com Carles Cardó, Josep Armengou o Ramon Muntanyola.

Aquest llibre conté els textos principals que el nostre bisbe Antoni ha escrit o pronunciat, fa poc, sobre el binomi Església-país: les conferències donades a Prada de Conflent sobre l'organització de l'Església a casa nostra (entre les quals, aquella famosa de l'any 1991 que va iniciar el debat polític sobre l'encara no nada Conferència Episco-

« Quan l'Església es posa al costat dels pobres oprimits defensant-ne la identitat i la llibertat amb les armes (les úniques armes) de la justícia, de la pau i de la solidaritat, no fa sinó posar en pràctica l'evangeli de Jesús. Com quan es posa al costat dels pobles pobres i explotats. És una altra forma de teologia de l'alliberament, igualment legítima »

Retrato de Climent Forner por Josep M. de Martín

tra Església, i també perquè així, un cop impresos i esparso com es troben, no podran ser fàcilment tergiversats, com sol passar sovint amb les informacions facilitades per alguns mitjans de comunicació tendenciosos i sensacionalistes.

Permeteu-me, abans d'acabar, un parell o tres de recomanacions.

Defensem el nostre bisbe Antoni, que massa sovint s'ha trobat sol, o gairebé, defensant una causa que és la nostra: No és cap gos que mossegui ningú ni cap franc tirador, sinó un representant molt digne i molt valent de la nostra Església, qui sap si el jerarca que en aquests moments ens salva més de la imatge de la credibilitat als ulls de molta gent, cristiana o no.

Fem costat no sols a ell, sinó a tot l'episcopat català el qual ha sofert prou abans, durant i després del part conciliar. Així no es trobaran ni se sentiran sols. I qui sap si amb el nostre escalf fraternal acabaran de superar els seus dubtes i les seves divisions, de vèncer les seves pors i agermanar-se, per damunt d'honors i privilegis, fins a ser i a sentir-se servidors d'una mateixa Església, la catalana, disposats a defensar-ne davant qui sigui tant la identitat com la integritat, en perill com estan l'una i l'altra.

I siguem esperançats, malgrat tot. Agafem-nos-ho fins i tot amb humor (l'amor i l'humor són dues armes invencibles). No deixem de creure ni en l'Església ni en el nostre país. Ni de pregar tampoc, que bé ens caldrà prou Déu i ajuda. L'Esperit del Senyor és amb nosaltres. El repte de posar en pràctica ara el nostre Concili fins a les últimes conseqüències ha d'animar-nos i esperonar-nos. No ho oblidem: l'Església a Catalunya serà catalana o no serà. He dit.

* Parlament en la presentació del llibre del bisbe Antoni Deig i Clotet: «El nacionalisme és pecat? I altres textos», el 25 de juny passat.

Respir

Miquel Estradé

Marta i Maria

Hom podria pensar que les maneres de Marta i Maria narrades per Joan: l'una atrafegada a la cuina; l'altra asseguda als peus del Mestre, i les paraules amb què Jesús respon a Marta, tot això anava adreçat a presentar la vida contemplativa per sobre de l'activa. Suposo que aquesta intenció s'hi ha posat més tard, tot envoltant d'una aura mística una senzilla escena familiar. Com que afegir intencions als textos és cosa corrent, aquí n'hi ha una altra que aquest fragment em suggereix: té més importància escoltar el missatge del Regne que no pas honorar i festejar els que ens el comuniquen. El perill de capgirar aquests valors és real, perquè resulta més fàcil obsequiar els que ens parlen en nom de Déu que convertir-nos a Déu, cansar-nos en l'honor d'algú no ens compromet tant com escoltar-ne les paraules. És el que Jesús retreu als mestres de la Llei i als fariseus: construir monuments sepulcrales als profetes i decorar les tombes dels justos, sense convertir-se a les seves demandes.

Humor

NO ET FACIS PIPÍ A LES CALCETES QUE ET POSARAN A LA PRESÓ COM ALS OLÍMPICS!

SÍ, PERÒ JO SÓC PETITA, I AIXÒ NO ES ATLANTA!

Entrevista amb el doctor Paulino Castells

«La família cada vegada serà més responsable de la seva responsabilitat en la societat»

Paulino Castells i Cuixart, doctor en Medicina i especialista en psiquiatria infantil i juvenil, en el seu darrer llibre, *La família, ¿està en crisi?*, insisteix que no és la crisi de la família com a institució el que es qüestiona, sinó la crisi d'una forma, la família tradicional ha d'evolucionar en consonància amb les transformacions de la societat. Però ens assegura que podem estar tranquils, ja que la família té el futur garantit: continuarà sent el reducte de cohesió social i el factor que dona sentit a la vida de l'ésser humà.

Glòria Carrizosa

—La pregunta és obligada, la família està en crisi?

—Cal matisar que la majoria de gent quan parla de crisi ho entén com una cosa negativa. En canvi, crisi en termes mèdics vol dir canvi per a bé o per a mal. La família evidentment està canviant en consonància amb els temps, però com a institució continua sent la mateixa.

—Quins són els aspectes que influeixen en aquesta transformació?

—Hi ha uns condicionants socials que no li són favorables. Per part de certes ideologies hi ha hagut la tendència a destruir la família clàssica. Això s'ajunta amb un canvi de les relacions matrimonials, l'accés de la dona al món del treball i la independència econòmica que li suposa: mai en la història de la humanitat la dona havia tingut tan poder sobre la seva pròpia reproducció. No vull dir que aquests canvis siguin negatius, però sí que trontolla l'estructura de la família clàssica en els casos en què no estava adaptada a aquestes transformacions.

Per exemple, el matrimoni que no va bé, i la dona surt a treballar, troba nous companys de feina i es planteja la seva situació: per què he d'aguantar una persona que no m'ajuda amb les feines de casa? Hi ha un refrany d'un periodista suec que diu: «L'home se separa quan troba una altra dona, i la dona ho fa quan es troba a si mateixa». Els fracassos matrimonials no són una cosa per prendre a la lleugera, encara que moltes vegades ens els presenten com una frivolitat: se n'ha anat amb la secretària. Penso que són decisions molt serioses, molt pensades.

—Avui en dia hi ha moltes separacions matrimonials, però no pensa que també hi ha més sinceritat comparat amb abans, que hi havia una certa hipocresia social?

—Mai com avui la família ha estat tan autèntica, mai la gent ha tingut una consciència tan genuïna de família com ara. Ara bé, hi ha una certa acceptació, una tolerància social vers el fracàs matrimonial que abans no existia. Per qualsevol

nimietat les relacions es deterioren i tot se'n va en orris. Amb una miqueta de comunicació i amb la intermediació d'un bon amic, d'un capellà, molts d'aquests casos es podrien solucionar.

—Què s'entén per família tradicional?

—Avui en dia la família s'ha hagut de posar l'etiqueta tradicional o clàssica. En programes de debat no ens posem d'acord en la definició. Una família només està formada per un pare, una mare i uns fills. Que després hi hagi altres formes d'associació i de convivència humana em semblen perfectes i molt respectables, però no

podem confondre la terminologia. Per exemple, en el cas d'una parella d'homosexuals de cap manera es poden definir com a família perquè creen confusió.

—També hi ha altres models de família: mares solteres, matrimonis separats que aporten els seus fills a altres unions....

—Sí que en són, el que no n'és, per exemple, és un matrimoni sense fills. És la llavor per formar la família, però és una relació interpersonal. Això és important, perquè en una separació s'ha de distingir molt la funció de parella i de pares perquè es barreja una cosa amb l'altra.

EL DRET ALS FILLS

—Hi ha parelles d'homosexuals que reivindiquen l'adopció d'infants, argumenten que poden donar molta estima als nens abandonats. Què en pensa?

—El dia que m'assegurin que no queda cap matrimoni en llista d'espera perquè tots han aconseguit l'adopció, i tot i així encara queden nens lliures, llavors endavant, sempre serà millor això que no que el nen estigui sol i sense afecte. Però penso que un nen té dret a un pare i a una mare, com ha funcionat des de fa milers d'anys. Estic en contra que ho vulguin reclamar com un dret, un nen per a uns pares és un do de Déu, no un dret.

—Vostè diu que les parelles que cohabitaven abans de casar-se tenen més possibilitats de fracassar en el matrimoni. Per què?

—La persona que adopta una mentalitat de «matrimoni de prova» és més probable que no s'hi comprometi a fons encara que arribi a casar-se. A més, no volen papers, però després demanen que se'ls equipari en drets al matrimoni.

—Les parelles cada vegada es casen més tard i per les circumstàncies socials algunes només tenen un fill. Quines conseqüències tindrà aquest fet en el futur?

—Evidentment hi haurà molts més fills únics que no tenen res de dolent, són persones ordenades, serioses i responsables. Però com que no tenen germans es perd la idea de fraternitat, de compartir.

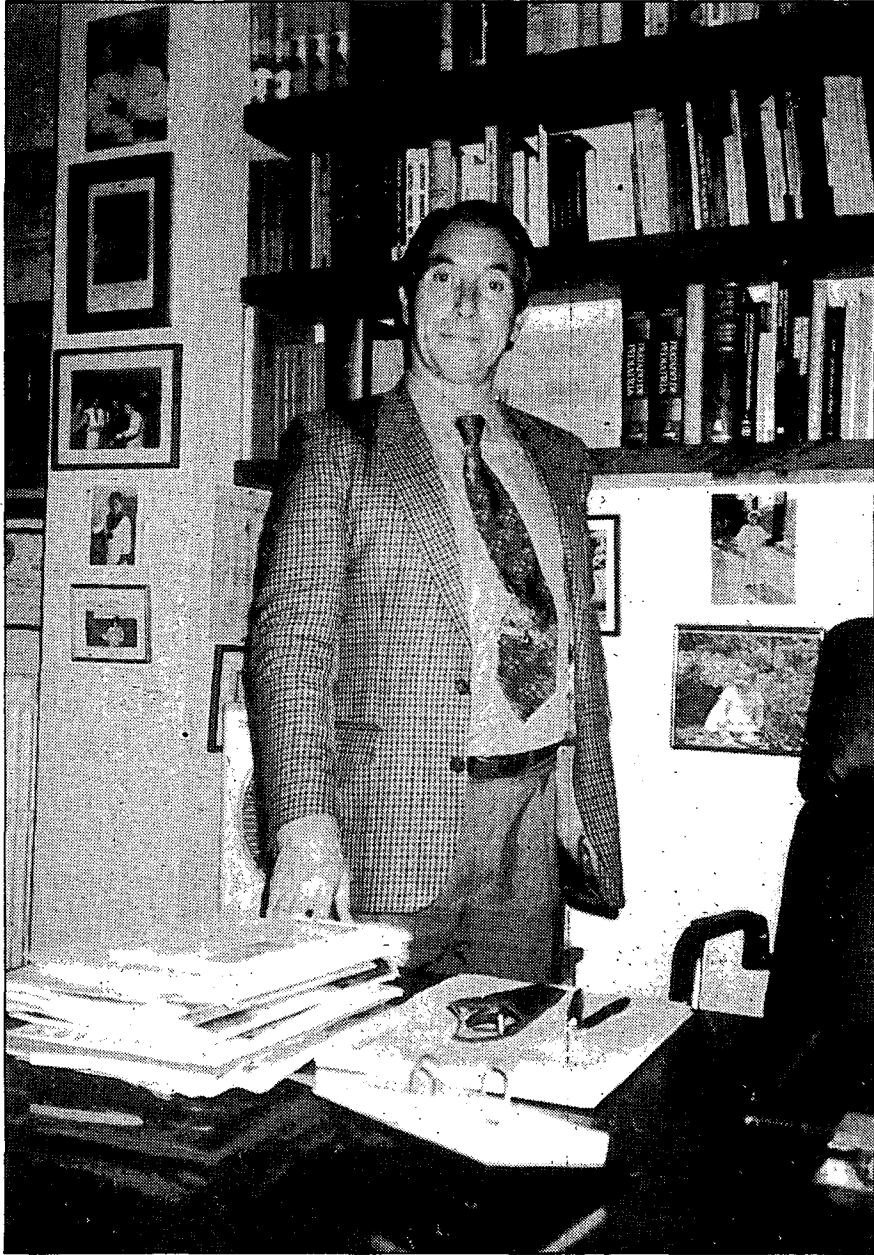
Les parelles també esperen molt a tenir fills i això demostra una mica d'egoisme. Ja ho diu el refrany: «Dos no foren res si després d'un any no foren tres». S'ha d'aprofitar la il·lusió del principi, una relació que vol perpetuar-se desenvolupa el sentit del Transcendent. Saint-Exupéry en el *Petit Príncep* diu: «El matrimoni no és mirar-se l'un a l'altre, sinó mirar els dos cap endavant», cap a un projecte de futur.

—Tenir una família avui en dia és més aventura que mai?

—Efectivament, tenir una família estable gairebé sembla una proesa. També vull dir que els governs actuals no ajuden gens amb les seves polítiques perquè es puguin tenir fills. Espanya té una de les taxes de natalitat més baixes d'Europa, 1,24. Aquí necessitariem tenir uns 12 fills per igualar-nos als ajuts que donen a França per família nombrosa. Cal més comprensió estatal i ciutadana, no pot ser una mare ofegada a casa que s'ha d'ocupar de tot (casa, fills, feina), és increïble que les dones puguin sobreviure amb aquestes condicions tan tremendes.

—Per què no està d'acord en l'aplicació de tècniques de reproducció assistida per a parelles estèrils?

—Hi ha molts nens per adoptar i tampoc no passa res per no tenir fills. Penso que són problemes ètics molt seriosos,

El Dr. Castells pensa que avui en dia els pares són massa permissius amb els seus fills

Conscient tat»

gus investigadors han aturat la seva
ina per problemes de consciència. La
fundació «in vitro», que va començar
nt un procediment per ajudar els matri-
onis esterils, va pel camí de convertir-se
un mitjà d'aconseguir nens «a la car-
». El que no entenc és la idea del dret al
l que es pot satisfer a qualsevol preu.

PARES PERMISSIUS

—Vostè està casat i té quatre fills,
ines són les bases perquè un matri-
oni funcioni?

—El matrimoni es basa en l'amor i en el
specte entre la parella i amb els fills.
olts matrimonis es moren en el lavabo,
les petites coses que porta la convivèn-
a diària. També és molt important la
municació, a vegades et passes més
ores parlant amb els companys de feina
ie amb la teva dona. És bo no deixar
rdre la relació d'intimitat de la parella i
menys un dia a la setmana sortir tots dos
ls a sopar o encara que sigui a prendre un
fè.

De totes formes, ara més que en altres
neracions, hi ha una relació de confian-
i diàleg entre la parella i amb els fills.

—Quina importància té el sexe en el
matrimoni?

—És important però és una faceta més.
i ha un preciós paràgraf del dramaturg
ntonio Gala que compara el matrimoni
nb la construcció d'un edifici i diu: «El
xe hi té una planta. Només una planta:
matrimoni no és una casa de barrets.
ntès així, el sexe realitza; d'una altra
anera pot desequilibrar la institució i
nvertir l'edifici en un solar».

Avui en dia es tendeix a sobrevalorar el
xe, només compta l'atracció física. Però
no hi ha afecte, tendresa, un projecte de
da conjunt, llavors la relació falla. L'au-
ntic amor en una parella és quan tots dos
n vellets.

—Quines són les actituds familiars
és errònies?

—El pare incommunicat que es passa tot

El Dr. Castells en el seu llibre defineix què és la família i analitza la diversitat de models familiars

el dia treballant, que no s'ocupa de la
dona, ni dels fills, és el gran egoista. Hi ha
el dèspota a casa i, cada vegada més, pares
massa permissius. El nen tirà està a l'or-
dre del dia a la meua consulta, pares
atemorit que han de fer teràpia familiar
per reestructurar les funcions de cada
membre de la família.

—Quins són els símptomes que pre-
senten els nens que vostè tracta?

—En molts casos no estan malalts,
sinó que són els dipositaris de tots els
problemes familiars, per això acostum-
men a parlar més amb els pares que no
pas amb ells.

Sobretot acusen fracàs escolar, depres-
sions, els símptomes de les quals són: algun-
tic, insomni, maldecaps, anorèxia, pro-
blemes de relació, caràcter irritable, etc.

—En què consisteix la teràpia fami-
liar que du a terme?

—Entenem la família com un sistema
viu, parlem amb els seus membres perquè
modifiquin les pautes de convivència en-
tre ells.

EL FUTUR DE LA FAMÍLIA

—El papa Joan Pau II afirma que
«el futur de la humanitat passa per la
família».

Divulgador de qüestions mèdiques

Paulino Castells Cuixart és doctor en Medicina per la Universitat de Barcelona. Desenvolupa la seva activitat professional en el camp de la psiquiatria infantil i juvenil i és director del centre de Neurologia i Psicologia Pediàtrica de Barcelona.

Casat i amb quatre fills, sempre s'ha preocupat per la divulgació de qüestions mèdiques col·labora en diversos mitjans de comunicació. Ha estat guardonat amb diversos premis per aquesta tasca (Premi Aiguader i Miró 1991 de Divulgació i Educació Sanitàries, entre altres). També ha estat vinculat a l'activitat docent i ha fet classes de pediatria a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona.

Ha publicat una dotzena de llibres entre els quals destaquen: *Nueva guía práctica de la salud y psicología del niño*, *Separación y divorcio. Efectos psicológicos en los hijos*, *Un animal en casa*, etc. Actualment està preparant un llibre sobre els adolescents i una altra obra sobre els efectes negatius del divorci.

—No només és important per a l'Església, fa pocs dies el president de la Generalitat, Jordi Pujol, va fer un discurs en què defensava la família no només com a creient sinó per una lògica aclaparadora: la família és la que manté els vellets, dóna suport en casos d'atur. És necessària des del punt de vista del funcionament de l'Estat del Benestar, si no existís, l'Estat no es podria fer càrrec de totes aquestes situacions.

—Com creu que serà la família del futur?

—Penso que serà més autèntica, prendrà les decisions amb seguretat i convicció, molt conscient dels seus fills. Després també hi haurà altres formes de convivència: augmentarà el nombre de persones que viuen soles. La família tradicional funcionarà sempre, però cada vegada més conscient de la seva responsabilitat en la societat.

Frases:

■ No entenc la idea del dret al fill que es pot satisfer a qualsevol preu

■ Els governs actuals no ajuden gens a tenir fills

■ En el futur hi haurà molts fills únics i es perdrà la idea de fraternitat

■ L'autèntic amor en una parella és quan tots dos són vellets

Cartes

◆ Amunt la sal

Sr. Director,

Us recordeu d'aquelles campanyes contra l'oli d'oliva? Deien que duia malalties. Es féu molta propaganda d'olis de tota mena de llavors i granes, intentant substituir el genuí d'oliva.

I les sardinades, que no eren colossals? I també ens van dir que era peix blau i..., ho espatllava tot. El consell... tingueu compte!

Ara resulta que, com a conseqüència de les investigacions realitzades, han descobert que l'oli d'oliva va pel cos com: *oli en un llum*, i és recomanat el seu ús domèstic per tot el món.

I el peix blau?, caram, què em dius! A les taules dels senyors se serveix en coberteria de plata!

Els doctors de la medicina s'han fet enrera de tot el que havien dit, i ara estan divulgant raonaments nous que, dit sigui de passada, deixen bon gust als paladars dels mortals.

I la sal?... ¿que voleu dir que la sal, tan prohibida actualment, tan maltractada, no arribarà un dia que la receptaran per guarir malalties, i es consumirà normalment com s'havia fet en l'antiguitat?

Perquè: els salaris es pagaven amb sal..., el senyal d'amistat es feia amb pa i sal... Jesús va dir als apòstols que havien de ser la sal de la terra..., i quan algú balla sevillanes ha de tenir *salero*. Voleu dir que els metges no estan *despistats* —segons el diccionari, *perdre's la pista*—?

A mi, particularment, em faria molta gràcia que perdessin *el fil* d'allò que es deia o es feia, i des d'avui anunciessin al món que: *allí donde dijimos digo decimos Diego*. S'ha acabat el menjar sense sal... Quina quantitat de seguidors tindrien! Una cua inacabable, tots cridant a *pulmons oberts*: «Amunt la sal..., i les arengades..., i els alls i les cebes amanides amb oli d'oliva, vinagre i sal..., i el bitxo a les brases amb oli i sal per sucari-hi pa..., i tot ben remullat amb uns traguets de vi del nostre que és el més bo..., i és de raïm».

I per fer més solemne el banquet, beneirí-

em la taula amb aqueixes paraules que va escriure mossén Pere Ribot... que hi vénen com anell al dit:

«Beneïu la suor d'aquest jornal, Senyor, amb la vostra paraula, i ens partirem el pa i la sal i sereu Vós a cap de Taula».

MARTÍ VALLDOSERA i MONTSERRAT
Barcelona

◆ Llegendes negres de l'Església

Sr. Director,

«L'obra mestra de la propaganda anticristiana és haver aconseguit crear en els cristians, sobretot en els catòlics, una mala consciència, infonent-los la inquietud, si no la vergonya, per la seva pròpia història».

Són paraules de Léo Moulin, professor d'Història i Sociologia a la Universitat de Brussel·les, home que ha estat molt vinculat a la maçoneria i que en l'actualitat continua sent agnòstic, prop de l'ateisme. Però és també historiador objectiu i honrat. I com a historiador, té una gran admiració per la saviesa dels monjos dels segles passats.

Llegeixo aquestes paraules en un llibre de Vittorio Messori, titulat *Leyendas negras de la Iglesia*, que acaba de publicar l'editorial Planeta en la seva col·lecció Testimonio. Ja és bona notícia que una editorial com Planeta cregui que val la pena tirar endavant una col·lecció d'espiritualitat. I, a més, d'espiritualitat catòlica. Serà veritat que, finalment, interessa al públic en general saber quelcom sobre la dimensió transcendental de la persona des del punt de vista de la nostra fe? Déu ho vulgui.

Però és millor notícia, encara, el que una ploma tan brillant com la de Messori vingui a posar les coses en el seu punt sobre un tema tan principal com la llegenda negra de l'Església. Per tal com fou fundada i encoratjada per Crist, l'Església està cridada a ser santa i immaculada. Però està formada

per homes, que, tot i diferents, segueixen sent pecadors. Al llarg dels segles, l'Església ha realitzat obres meravelloses. La major part dels que avui són acceptats com a drets humans tenen el seu origen en actuacions molt concretes de l'Església. Naturalment, com que està formada per homes, l'Església ha comès també abusos i bajanades.

En el seu llibre, Messori examina els principals tòpics o realitats al voltant de la llegenda negra de l'Església, des de la inquisició fins a l'ús obligat del cinturó de castedat a l'època de les croades, sense oblidar el cas Galileu. El llibre és lectura recomanada per a tots els que vulguin superar la vergonya d'ignorar la seva pròpia història.

JOSÉ LUIS OLAIZOLA
Barcelona

◆ Al Sr. Jordi Bassas i Ribalta

Sr. Director,

M'adreço al Sr. Jordi Bassas. He quedat sorprès per la incongruència i tranquil·litat amb què us heu posat amb el tema del mes de Maria.

Com es de costum, us ampareu en els tòpics dels règim franquista, el castellà, el *Cara al Sol*, els militars i tota la requincalla.

Es veu ben bé que no vareu sofrir persecucions com si talment fóssim rates de claveguera, en la lluita antireligiosa del 1936 i que no varen torturar i assassinar cap familiar vostre. Nosaltres sí, tant com volgueu, dos morts, un al costat del Dr. Irurita.

Bé aquest no és el cas.

Jo us vull parlar d'un exemple meu, ben meu.

A l'any 1916 em portaren els meus pares al col·legi dels Germans Maristes. Aquesta fou la meua formació religiosa inicial junt amb la dels meus pares. Allí vaig aprendre, entre altres (en castellà), les deprecacions a la Verge, les oracions del *Recordeu-vos* i

Sia vostra gran puresa, que després de 80 anys no he deixat mai de practicar (per descomptat en català).

No sé si em porto bé o malament, però si que puc dir-li a la meua manera, les 24 hores del dia, les dedico a Déu, tant com puc, n'és testimoni el Sr. Rector de l'Estartit a qui ajudo en tot i per a tot. És una manera també de preparar un passaport que crec que no tardaré a necessitar. I quant al mes de Maria, tan despreciat a Catalunya i potser arreu, per desgràcia, en fem la màxima propaganda i no precisament per la flaire de les flors, sinó perquè és una manera molt adient de demostrar a la nostra Mare que l'estimem de debò.

O sigui, en resum, que opino que el seu article no ha estat precisament gaire encertat.

GENIS DE TERA I TEIXIDOR
L'Estartit (Girona)

◆ Islam o política?

Sr. Director,

Fer creure que els segrestaments i els assassinats d'estrangers a Algèria són obra d'un enfrontament religiós o una lluita per la identitat religiosa és enganyar la gent senzilla. De fet, aquelles morts, ni que els degollats siguin set frares francesos trapencs, és qüestió d'indole política i colonial. Els governs sempre han tingut interès a voler fer creure que es tracta d'un assumpte de religions. Déu no vulgui que el conflicte que pot sorgir aviat al nostre país amb els vinguts de fora o immigrants, no identifiqui ser catòlic amb ser espanyol. Després de tants fets abominables d'ETA, una cosa dels seus dirigents mereix lloança; el fet que no barregen religió amb lluita armada. Actualment, gràcies a Déu, qualsevol lluita es secularista i laica. Ja era hora.

PERE CAMPÀS I BONAY
Monestir de l'Estany

Retalls

Saó (juliol-agost 1996)

La mort de José María Valverde

Sabia que es moriria. Als amics que trobava al carrer, els ho deia clarament: «Estic molt malament, em queda poc temps, em moriré». Els amics quedaven corpesos i gairebé no sabien què respondre. El setembre de l'any passat, José M. Valverde va saber que aquell dolor que tenia a les vèrtebres cervicals no era un dolor reumàtic; era la metàstasi. Durant aquest temps ha continuat treballant tot el que li permetien les forces. No

ha volgut homenatges, ni honors. Ha viscut tan senzillament, tan eficaçment com ho va fer tota la vida.

Quan el mes d'abril li vam dedicar, com a sorpresa, el número d'*El Ciervo* commemorant els cinquanta anys de la seva poesia, no sabíem si li agradaria. Sortosament, li va fer molta il·lusió i va escriure a tots els que hi havien col·laborat unes paraules d'agraïment. Ens deia que li havíem donat una alegria.

L'altre dia, a casa seva, al costat del seu cos ja a la caixa, semblava talment una figura de cera. Tenia la cara serena, i una actitud recollida. La seva dona, Pilar Gafaell —un matrimoni que tant han lliu-

tat i tant s'han estimat— li havia posat un Crist a les mans, unes flors *edelweis* sobre el seu cos. «Vull —va dir— unir la meua terra extremenya amb la meua terra austríaca», i entre els moltíssims telegrams que havia rebut va escollir per deixar-li als peus, el que hi havia enviat el Partit Comunista. «Penso que li hauria agradat així.» Va ser fidel a les seves creences religioses i a les seves idees polítiques fins a la fi.

Hem perdut un gran home, un cristià de debò, un intel·lectual, un poeta, un catedràtic estimat per tothom. Només calia veure el dia del seu enterrament la gran quantitat de gent, tan diversa, tan emo-

cionada que omplia el temple. I els aplaudiments de tots els que van parlar d'ell.

A casa seva, la Pilar ens va explicar com va morir: tot el dijous, dia 6 de juny, diu que estava un xic més inquiet. A la tarda anava del silló al sofà, sense forces, parlant poc. El metge el va visitar i va veure tot seguit que estava a les darreries. Cap al vespre, assegut al sofà, es va endormiscar. I així va morir, dolçament, gairebé sense adonar-se'n. Hi havia al seu costat la seva dona i alguns dels seus fills. Quan van veure que havia mort, serenament van pregar, van posar una mica de música: les variacions *Goldberg*,

de Bach, que tant li agradaven; van llegir alguns dels seus poemes i van estar recollits al seu costat una bona estona fins que van avisar els amics i els altres familiars. Poc després, la casa s'omplia de gent.

Quan la Pilar ho explicava amb tanta naturalitat, acariciant de tant en tant la mà de José María difunt, tot traspuava serenitat i pau, amor i dolor contingut. Realment, tot el temps que van saber que moriria i els darrers moments són expressió cristiana de tota una vida. Una vida de creient autèntic que va maldar sempre per estar al costat dels més desprotegits. Una vida i una mort admirables.

■ Roser Bofill

La pastoral sacramental (3)

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

L'acolliment és el primer i necessari pas de qualsevol acció pastoral, també de la pastoral sacramental (vegeu l'article de la setmana anterior). Però aquest pas és només una introducció, que caldrà fer d'una manera positiva, realista i fraternal. Tot seguit, la resolució 66 del Concili indica un altre aspecte que cal tenir en compte:

«La màxima atenció i respecte envers la situació de la fe i el procés espiritual de cada persona, especialment si freqüenta només ocasionalment els sacraments».

Les situacions personals

Només quan les coses es pensen en abstracte es pot tenir la impressió que tothom pot passar pel mateix raser... N'hi ha prou amb què hom comenci a parlar amb els qui té al seu entorn per adonar-se de com les situacions són diverses i matisades.

Amb això no vull dir que no hi hagi elements objectius en l'orientació de la vida cristiana (altrament, què significaria la Paraula de Déu?), o que en la manera de fer de l'Església no hi hagin determinacions a les quals cal atendre (la disciplina canònica i litúrgica són un exemple). Vull dir que, pastoralment,

cal tenir en compte cada persona, en la seva originalitat, en el moment de mostrar-li el sentit de l'Evangeli i d'iniciar-la en l'experiència de la vida cristiana.

La pastoral sacramental es troba implicada en la relació directa amb tota la gamma d'actituds espirituals. És una de les seves dificultats, però és alhora un dels seus més grans avantatges. La celebració dels sacraments és volguda tant per cristians que cultiven i testimonien la seva fe com per cristians que només d'una forma molt tènue estan sintonitzats amb la fe de l'Església. Aquesta diversitat no pot ser oblidada en un acolliment realista; l'encontre és un moment privilegiat d'evangelització (vegeu Resolució 4).

Atenció i respecte

La situació de la fe i el procés espiritual de cada persona no són coses que es pugin captar i decidir administrativament, com si es tractés de complimentar un imprès... Ni és tampoc desitjable que el diàleg amb les persones s'assembli, d'entrada, a un examen. Tampoc és el cas —pot succeir— que, per facilitar el diàleg, es comenci per sortir al pas de possibles dificultats que hom s'imagina que pot tenir l'interlocutor, tot dient-li que «ara l'Església és molt diferent d'abans...»; i altres coses per l'estil. Totes aquestes maneres de fer no

porten a res positiu.

La pastoral sacramental es mou d'entrada en el sentit de cadascun dels sacraments, i és a partir d'aquest punt que pren els seus subjectes. Aquest principi obliga a ésser precisos en el moment de preparar i celebrar els sacraments, per tal de saber actuar amb la màxima facilitat a allò que és decisiu: intenció de fer el que fa l'Església.

Els exemples són fàcils de presentar. Per a una parella que vol casar-se, fer el que fa l'Església és voler establir una aliança conjugal lliure, fidel i oberta a la vida; amb això, fet entre cristians, quedarà significat l'amor sponsal de Crist envers l'Església. Potser aquesta dimensió més fonda no serà del tot clara per a tots, però en la mesura que s'asseguren les condicions de l'aliança —absolutament necessàries— es podrà progressar espiritualment.

Uns pares que volen batejar el seu fill prenen, de fet, un compromís amb l'Església: el de col·laborar o, si més no, no fer dificultat perquè aquest infant sigui educat en la fe cristiana. En principi, la pròpia situació personal dels pares no afecta la celebració del baptisme, encara que és evident que uns pares que cerquen de viure segons l'Evangeli amb tot el cor ofereixen més garanties d'educació cristiana...

Tots sabem —pel que fa a l'educació de la fe— com n'és de problemàtica la

situació entre nosaltres. Però aquest és un àmbit divers de la pastoral sacramental, encara que el condicioni. Promoure la qualitat de l'ensenyament religiós a les escoles i conscienciar els pares del compromís que van contraure en el baptisme, vetllar per la catequesi adequada a tots els nivells, ajudar les famílies en la tasca educativa... són condicions a complir.

Ocasionalment

Fa uns anys, s'havia blasmat molt de la pràctica ocasional dels sacraments. Batejar els fills, casar-se a l'Església, fer la primera comunió, enterrament religiós...: els capítols fonamentals d'una inserció de la pròpia vida en el ritme de la vida cristiana. Actualment, quan experimentem directament la fredor dels ritmes familiars sense cap referència cristiana —en termes tècnics, el secularisme de la societat— valorem més aquests moments de contacte cristià, i ens adonem del valor pastoral que contenen.

La pastoral sacramental que proposa el Concili provincial pensà molt clarament en aquest sector; és en aquest àmbit on es poden amb més freqüència desvetllar la situació de la fe de les persones, i on el procés espiritual és possible. És el nostre compromís i el desafiament per a una major intensitat de la fe.

Lectures bíbliques

Diurne XIX de durant l'any

Primera lectura

1R 19:9a,11-13a

*Estigue't a la muntanya,
a la presència del Senyor*

Lectura del primer llibre dels Reis

En aquells dies, Elies arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu, i passà la nit en una cova. El Senyor li va fer sentir la seva paraula, i li digué: «Surt fora, i estigue't a la muntanya, a la presència del Senyor que ara mateix passarà». Llavors vingué una ventada, tan forta que esberlava les muntanyes i esmicolava les roques davant el Senyor, però el Senyor no hi era. Tot seguit vingué un terratrèmol, però el Senyor tampoc no hi era. Després vingué el foc, i el Senyor tampoc no era en el foc. Finalment vingué el so d'un aire suau. Així que Elies el sentí, es cobrí la cara amb el mantell, sortí fora i es quedà a l'entrada de la cova.

Salm responsorial

84:4ab-10,11-12,13-14 (R.: 8)

Jo escolto el què diu el Senyor:

Déu anuncia la pau al seu poble
i als qui l'estimen.

El Senyor és a prop per salvar els seus fidels,
i la seva glòria habitarà al nostre país.

R. Senyor, feu-nos veure el vostre amor,

i doneu-nos la vostra salvació.

La fidelitat i l'amor es trobaran,
s'abraçaran la bondat i la pau;
la fidelitat germinarà de la terra,
i la bondat mirarà des del cel. R.

El Senyor donarà la pluja,
i la nostra terra donarà el seu fruit.
La bondat anirà al seu davant,
i la pau li seguirà les petjades. R.

Segona lectura

Rm 9:1-5

*Tant de bo que jo fos proscrit del Crist,
en lloc dels meus germans*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans; us asseguro per Crist que dic la veritat, que no menteixo; la meua consciència, guiada per l'Esperit Sant, n'és també testimoni: Sento una gran tristesa i un dolor constant al fons del cor: tant de bo fos jo proscrit del Crist, en lloc dels meus germans, el poble del meu llinatge. Com a israelites, és d'ells la gràcia de fills, la glòria de la presència de Déu, les aliances, la Llei, el culte i les promeses; són d'ells també els patriarques, i finalment, com a home, ha sortit d'ells, el Crist, que és Déu per damunt de tot. Sigui beneït per sempre, amén.

Al·leluia.

Salm 129:5

Confio en el Senyor,
confio en la seva paraula.

Evangelí

Mt 14:22-33

Maneu-me que vingui caminant sobre l'aigua

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquells dies, quan la gent hagué menjat, Jesús obligà els deixebles a pujar tot seguit a la barca i avançar-se-li cap a l'altra riba, mentre ell acomiadava la gent. Després d'acomiar tothom, pujà tot sol a la muntanya per pregar. Al vespre era encara allà tot sol. La barca ja s'havia allunyat bon tros de terra, però les ones la destorbaven d'avançar, perquè el vent era contrari.

Passades les tres de la matinada, Jesús hi anà caminant sobre l'aigua. Quan els deixebles el veieren, s'esveraren pensant que era un fantasma, i cridaren de por. Però Jesús els digué de seguida: «No tingueu por, que sóc jo». Pere li digué: «Senyor, si sou vós, maneu-me que vingui caminant sobre l'aigua». Jesús contestà: «Ja pots venir». Pere baixà de la barca, i es posà a caminar sobre l'aigua i anà on era Jesús. Però en adonar-se del vent que feia, s'acovardí i començà a enfonsar-se. Llavors cridà: «Senyor, salveu-me». A l'instant Jesús li donà la mà i li digué: «Quina poca fe! ¿Per què dubtaves?» I quan hagueren pujat a la barca, el vent amainà. Els qui eren a la barca es proterren i deien: «Realment sou Fill de Déu».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

AGOST:

- 11. Diumenge XIX de durant l'any.** Verd: Lectures: 1 Reis 19:9a.11-13a / Salm 84 / Romans 9:1-5 / Mateu 14:22-23.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Tiburci, mr.; Ruffi, Alexandre, Taurí i Gaugeric, bs.; Santes Clara, vg. fdra.; Susanna, vg. mr.
Festa Major: a Santa Susanna, Castellciutat, Esterrí d'Aneu, Mont-roig de Segarra, Ogassa, Santa Eulàlia de Ronçana i Sisquer, Alinyà i Oix.
- 12. Dilluns.** Fèria. Verd: Lectures: Ezequiel 1:2-5.24-28c / Salm 148 / Mateu 17:22-27.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hercula, b.; Gracilià, Fotí i Anicet, mrs.; Porcari, ab. mr.; Santes Hilària y Felicíssima, vgs. mrs.
- 13. Dimarts.** Fèria. Verd: Lectures: Ezequiel 2:8-3;4 / Salm 118 / Mateu 18:1-5.10.12-14. Si es vol: Sant Poncià, p. mr. (ML); GIRONA, LLEIDA, SOLSONA, TARRAGONA, URGELL i VIC: Vermell. Els màrtirs missoners de l'Immaculat Cor de Maria. (ML).
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Hipòlit, mr.; Cassià, mestre, mr.; Wigbert, prev.; Santes, Radegunda, reina; Concòrdia, Helena i Centollà, vgs. mrs.
- 14. Dimecres.** Sant Maximilià Kolbe, franc. mr. (MO) Vermell. Lectures: Ezequiel 9:1-7;10,18-22 / Salm 112 / Mateu 18:15-20.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eusebi, prev.; Calixte, b. mr.; Ursici y Demetri, mrs.; Santa Atanàsia, vda. mja.
- 15. Dijous.** L'Assumpció de la Mare de Déu (S). Blanc. Lectures: Apocalipsi 11:19a;12:1-6a.10ab / Salm 44 / 1 Corintis 15:20-27 / Lluc 1:39-56.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Tarsici, acòlit, mr.; Alipi y Arnulf, bs.; Napoleó, mr.
Festa Major: Avui celebren Festa Major, cent-vint-i-set pobles, viles i ciutats a Catalunya.
- 16. Divendres.** Fèria. Verd: Lectures: Ezequiel 16:1-15.60-63 / Isaïes 12:2-6 / Mateu 19:3-12. Si es vol: Blanc. Sant Esteve d'Hongria (ML). TARRAGONA: Vermell. Beato Joan de Santa Marta, mr. (ML).
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Roc, cfr.; Titus, diaca mr.; Diomedes, metge, mr.; Santa Serena, emperadriu.
Festa Major: a Arenys de Mar, Cantonigròs, Castellfollit de Riubregós, Ciutadilla, La Coma, Donzell d'Urgell, Gausac, Gualba, Malgrat, El Molar, Paüls, Puig-gros, Santa Coloma de Cervelló i Senan.
- 17. Dissabte.** Fèria. Verd: Lectures: Ezequiel 18:1-10.13b.30-32 / Salm 50 / Mateu 19:13-15.
ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de Montsant. Sants, Jacint, dominic; Lliberat, ab.; Isaac, patri.; Estrató y Mamés, mrs.; Santa Clara de Monte Falco, vg. mja.
Festa Major: a Riumors i Cabanabona.

Jubilats actius

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Vaig començar a exercir el presbiterat poc després de complir 23 anys, a aquella inoblidable parròquia de Santa Eugènia de Bèrga, junt a aquell inoblidable rector que era Mn. Mas Mussons. Allí i aleshores tothom treballava. No hi havia aturats ni jubilats. En el nostre terreny s'esdevenia el mateix, rector i coadjutor, era idèntica la nostra vocació i ofici. Ell portava la comunió a peu, i jo anava amb una bicicleta amb motor. Quins temps! Quins temps aquells en els quals tots els qui exercíem de cristians ens creïem obligats a treballar amb la mateixa empenta pel Regne, independentment de cristians, independentment de l'edat que tinguéssim.

Actualment tot és regulat, arriba, segons diuen, una carta que et passa a la reserva laboral. Hi ha gent que la rep contenta, des d'aquest moment no haurà de treballar. Hi ha gent que la rep il·lusionada: des d'aquell moment podrà fer tot allò que no havia pogut realitzar fins aleshores. Hi ha gent que la rep il·lusionadíssima: ja es podrà dedicar totalment al servei dels plans de Déu. L'edat modifica les maneres, però no ha de modificar la fidelitat a la pròpia vocació. La persona a qualse-

El drama d'Israel

(Rm 9:1-5)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canongé de la seu de Barcelona

La fidelitat de Déu qüestionada

En la primera part de la carta als cristians de Roma sant Pau ha presentat la doctrina de la justificació. La humanitat i el món havien caigut en un atzucac. Tot estava perdut, però Déu ens n'ha tret i ens ha salvat en Jesucrist, que és la imatge de Déu i la revelació del seu amor. En el baptisme som justificats i comença la nostra resposta a l'amor de Déu, que serà el nervi de la nostra existència cristiana. La nostra justificació és un do totalment gratuït de Déu. Per l'esperança nosaltres creiem i ens fiem de la fermesa de la seva fidelitat. I sorgeix la pregunta anguniosa que arrenca de la contemplació de la història del poble escollit, receptor de les promeses de Jahveh, que ara s'oposa frontalment a la revelació i la predicació cristianes. Voleu dir que la fidelitat de Déu és incommovible? Perquè després d'haver escollit Israel ara sembla que l'hagi rebutjat. La pregunta s'alça davant la predicació de l'Apòstol i pot tenir dues procedències: jueva l'una, cristiana l'altra. Per als jueus, l'Església cristiana és la ruptura i la negació de la tradició dels pares. Com queden les promeses de Jahveh? Per als seguidors de Jesús, en canvi, aquest no sols segueix en la línia de les promeses de salvació d'Israel sinó que n'és l'acompliment, obrint-la a tota la humanitat. Des de la perspectiva cristiana, la pregunta indueix també a pensar en el futur de la promesa de salvació universal: Si Déu ha deixat Israel de banda, no pot passar-nos a nosaltres el mateix? En què es fonamenta la nostra esperança de salvació? Sant Pau surt al pas d'aquests qüestionaments amb els cc. 9-11 de Romans, que avui comencem a llegir. Farem bé de meditar a fons aquests capítols, no sols per tal d'il·lustrar correctament el gran drama de l'enfrontament històric entre el poble jueu i el món cristià, sinó per sanar-nos d'un cert antijudaisme que jeu amagat moltes vegades en la nostra consciència de cristians occidentals. Perquè vindrà un dia que també Israel reconeixerà la vertadera salvació de Déu (Cf. 11:25ss). Llavors apareixerà clarament la insubornable fidelitat del Senyor. «Els dons i la crida de Déu són irrevocables» (11:29).

Els títols de l'elecció d'Israel

En els vv. 4-5, sant Pau fa l'elenc dels títols que el poble d'Israel pot exhibir com a poble escollit. En primer lloc «la

La Bíblia a l'abast

gracia —el do absolutament gratuït i immerecut— de fills»: el fou adoptat com a fill per Jahveh, de forma lliure i amorosa. Després «la glòria de la presència de Déu», que resplendia en el tabernacle del desert i en el temple de Jerusalem. «Les aliances» fetes amb els patriarques. «La Llei» comunicada a Moisès com a revelació de la voluntat de Déu i guiatge del poble. «El culte», que allunyava el poble, tan de les desviacions idolàtriques, com de les aberracions degradants de les pràctiques culturals dels altres pobles del seu entorn. «Les promeses» fetes a Abraham, Isaac, Moisès i David. L'arrelament com a poble en el terror dels «patriarques» i la persistència en l'adoració del Déu-dels-pares. I finalment el títol més gran i més noble: «Com a home, ha sortit d'ells el Crist, que és Déu per damunt de tot». Tots els altres títols desemboquen en aquest: l'home Jesús, el Fill de Déu encarnat, és un jueu. El pla de Déu en l'elecció d'Israel contemplava aquest moment solemne de l'encarnació del Fill. Israel havia estat escollit perquè el Messies pogués ser ofert a tota la humanitat. Això era la seva grandesa i la raó de la seva elecció històrica, irrepètible. I aquí fou on el poble —col·lectivament parlant— es tombà d'esquena al pla de Déu. No és Déu qui ha abandonat Israel, sinó que és el poble escollit qui abandona Déu i l'elecció rebuda.

El sofriment de Pau

El jueu Saule, l'antic superortodox i entusiasta militant de les més pures essències d'Israel, no ha estat anihilat per la fe cristiana. Crist no destrueix, il·lumina i purifica, construeix en definitiva. Realitza l'home. Al cristià Pau, la fe en Jesucrist li ha fet contemplar en tota la seva grandesa i en tota la profunditat al seu abast, la veritable vocació del poble jueu. El jueu no ha desaparegut ni tenia perquè desaparèixer: simplement s'ha convertit. S'ha girat en rodó del seu camí i, enlloc de trobar-se encarat a un mur que sols por recollir lamentacions inútils, ha vist davant seu l'amplíssim horitzó del qui és el Camí, la Veritat i la Vida. L'amor universal del cristià Pau —l'Apòstol dels no-jueus— no pot deixar de mirar amb tendresa el seu poble que es nega a obrir els ulls. I això el fa sofrir, fins al punt que, seguin les petjades del seu Mestre, està disposat a ser tractat com un maleït per tal de rescatar de la maledicció la seva gent. «Us asseguro per Crist que dic la veritat, que no menteixo; la meua consciència, guiada per l'Esperit Sant, n'és també testimoni. Sento una gran tristesa i un dolor constant al fons del cor: tant de bo que jo fos proscrit del Crist, en lloc dels meus germans, el poble del meu llinatge» (vv. 1-3). És de genolls que hauríem de llegir aquest testimoniatge punyent de sant Pau. I fer-ne un dels grans principis de la nostra pastoral.

Retrats bíblics intencionats

a una montanya, estén els braços, mira el cel i mira al Cel, presenta la vara al Déu que l'havia enriquida i amb la qual s'havia compromès en altres dies. Recorda algun lector aquell càstig escolar d'antany, consistent en estar amb els braços en creu? Quanta estona podia aguantar aquell suplici? A Moisès li passa el mateix que a l'alumne d'aleshores. Però no cedeix en el propòsit, seria abandonar la lluita i no pot fer-ho. Uns altres li sostindran el braços. Però sense que ell abandoni el seu lloc i la seva tasca. I Moisès, ja madur, treballa pel seu poble a la seva manera. No és un vell, i quan ho sigui, tindrà coratge per pujar a una montanya i rebre la Llei, i ja moribund, hi haurà de pujar per mirar la terra que no posseirà, però a la qual ha dedicat tota la seva història. Moisès no va jubilar-se mai, mai no va estalviar per quan li arribés la jubilació. M'horroritza pensar que hi ha cristians, i a vegades fins i tot gent consagrada, que diuen que ja no tenen edat per evangelitzar, molt més per satisfer i comprovar com altres, quan arriben a grans, quan s'ha perdut la por al ridícul, la incertesa professional i el desig ardent de «realitzar-se», se senten més lliures per respondre a les tasques urgents que Déu reclama. Per lluitar contra la mediocritat de l'aquí i de l'ara que ens envaeix sense notar-ho. (El passatge del qual he parlat és a l'Éxode, cap 17).